

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

Tractatus V. De Potestate Capituli Sede vacante ad Ornatum cap. si
Episcopus, de supp. negl. Prælat. in 6. pag. 381.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

per Tridentinum dispensatione, non subinde conceditur commutatio. Probat Antecedens, quia cum dispensat Ordinarius, solum tollit omnino obligationem, & vinculum legis; at cum commutat, tollit omnino vinculum legis, & imponit novum vinculum: non sic autem est in Voto, in eo enim plus est dispensatione, quia tollitur omnino vinculum Voti; quam commutare quod non tollit vinculum voti, sed idem votum manet circa materiam commutatam, unde dicitur Votum, si materia commutata non impleatur: at non violatur lex, si id in quod commutatur per inferiorem, non impleatur: Inferior enim non potest legem edere. Et constat manifeste differentia, quia Votum potest idemmet vouens in melius commutare, non tamen obligationem legis. Secundò probatur etiam ex Tridentino, *sess. 25. de refor. c. 18.* ubi precipitur dispensationem gratis faciendam esse: ergo non potest imponi aliqua elemosyna, alias non concederetur gratis dispensatio, ut non vere faciam faciam pro aliquo gratis, si ipsum obligem ad elemosynam tertio conferendam. Et confirmatur, quia Episcopus concedens subdito Dimissorias ad ordines, non potest ipsum obligare ut eam ob causam elemosynam alicui largiatur, quia esset contra Tridentinum, *sess. 21. c. 1. de refor.* iubens dimissorias gratis dari; ergo cum similiter iubeat, *d. c. 18. dispensationem gratis fieri*, non poterit dispensans aliquam elemosynam imponere ex obligatione dandam.

2. Limitatur tamen nostra Sententia nisi Episcopus dispensare in aliqua Irregularitate orta ex deli-

cto, tunc enim posset imponere aliquod onus ei cuius quo dispensat, non per viam commutationis partialis, sed in poenam delicti. Itaque quando delictum præberet iustum dispensandi causam, ut Concubinitus, aut Virginis defloratio, tunc non ob dispensationem, sed in delicti poenitentiam, posset Ordinarius aliquam multam pecuniariam imponere: sicut quando aliquis petit dispensationem delicti, potest in delicti poenam aliquid imponi, iustum enim est, ut poenas det. At his non obstantibus, licet ego ut dixi circa præsentem difficultatem sententiæ negativæ ad hæreticam, puto tamen affirmatiuam esse probabilem; unde excusat Episcopi, ut obseruat Palæus, & Sanchez; qui dispensantes in aliqua lege Pontificis in casu eis permissio, imponunt aliquam multam pecuniariam per modum cuiusdam commutationis; quia inmittuntur sententiæ probabilis gravissimorum Doctorem, dicentium, id esse licitum. Et ad rationes pro nostra sententiâ adductas, posset responderi, id posse prædictos Prælatos ex tacita commissione Pontificis: Nam eo ipso, quod Episcopi, tanquam ordinarii ea potestas conceditur, censetur etiam concessum, ut vel integre dispensent, vel aliqua commutatione admittant.

3. Notandum est tamen ab Episcopis omnes supradictos Doctores tam negativæ, quam affirmatiuæ sententiæ concordanter docere pecunias impositas pro dispensationibus, seu commutationibus modo quo supra factis, applicandas esse piis operibus, vel pro elemosynis distribuendis.

Resoluto sexta, quæ huic tr. deest, ut in proprio loco appositæ est in tom. 5. tr. 10. Ref. 130. Alia vero Ref. id est decima huius tr. invenietur infra in seq. tr. ad n. Ref. 59.

TRACTATUS QUINTVS,
DE
POTESTATE CAPITVLI
SEDE VACANTE.

Ad ornatum, *cap. si Episcopus, de Suppl. negl. Pral. in 6.*

RESOLVTIO PRIMA.

In capitulum Sede vacante succedat in iurisdictione Episcopi ordinarius: Ex p. 8. tr. 4. Ref. 1.

LIQVI asserunt, quòd Capitulum Sede vacante non succedit in omni iurisdictione Episcopi nisi tantum quoad ea, quæ in iure in particulari reperiuntur expressa. Ita Gloss. in *Clem. 1. §. 1. de heret. verb. Capitulum*, & in *cap. his quæ, de maior. & obed. Archidiacon. in cap. Pontifices, 7. quest. 1. col. 1. Ioan. Andr. in cap. pen. §. Episcopo, de reop. ord. lib. 6. Gemini. in can. Presbyteri, 24. diff. Lambertini de iure patr. lib. 1. part. 2. q. 2. art. 9. n. 2. & lib. 2. part. 1. q. 2. art. 1. 4. n. 6. Ioan. Bapt. Costa de iudic. num. 44. Probari potest hæc opinio ex *c. 2. ne Sede vacante, ubi pontifex, ait*, Capitulum non succedere Episcopo in collatione beneficiorum, & reddit rationem; quia nullibi reperitur hoc in iure expressum;*

ergo Capitulum succedit tantum Episcopo, in iis, quæ in iure expressa reperiuntur.

2. Sed contrariæ sententiæ ego ad hæreo. Dico igitur Capitulum Sede vacante succedere in his omnibus, quæ ad ordinariam iurisdictionem, & administrationem Episcopi, tam in spiritualibus, quam in temporalibus pertinent, ut docentur in *c. cum olim, de maior. & obed. c. 2. ne Prælati vires suas, c. ad abolendam, in princip. de heret. c. penult. & fin. de supplenda neglig. Prælat. lib. 6. c. 1. de maior. & obed. c. 1. de inst. c. 2. de off. Vicar. cod. lib. Trid. *sess. 7. cap. 10. sess. 23. c. 10. & melius sess. 24. c. 16.**

3. Et hanc opinionem docet Solorzanus de *Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. cap. 13. num. 2.* ubi citat tredecim Doctores, quibus ego addo alios, quos citat, & sequitur Merolla *tom. 3. disputat. 7. capit. 7. amb. 1. numer. 2.* Idem etiam docet Valenzuela *confess. 107. per totum*, Filicianus à Vega in *cap. 5. de iudic. §. de adulteriis, num. 4.* Ballæus *verb. Capitulum Sede vacante, num. 6.* & Machadus de *Perfèct. Confess. tom. 2. lib. 4. part. 4. tractat. 1. docum. 6. num. 2.* cuius verba hic non grauabor apponere; sic enim ait: *Se ha de advertir que todos convienen en*

que la jurisdicción que goza el Cabildo Sede vacante, es sin duda jurisdicción ordinaria como la de su Prelado, y que como tal la puede delegar general, ó especialmente. A quanto se, esfienda esta jurisdicción; hic opus est Labor. Algunos Doctores sienten tan estrechamente della, que afirman, que el Cabildo Sede vacante solamente sucede en la jurisdicción de aquellas cosas que son de justicia, y necesidad, pero no en las que consisten en gracia, y voluntaria jurisdicción; y que por consiguiente no es suyo un necesario administrador. Otros son de parecer: que el Cabildo Sede vacante sucede à su Prelado, assi en la jurisdicción voluntaria, como en la necesaria; pero solamente en los casos expresados por derecho, y no en otros. Pero la opinión mas recibida; y comun, y con mayores fundamentos en derechos, la que defienden el Doctor Solozarano, y muchos graves Autores antiguos, y modernos, y la dan por regla general; conviene à saber, que la Sede vacante absolutamente sucede à su Prelado en toda aquella jurisdicción que el gozava, assi voluntaria, como necesaria; y por mejor decir: Apud illos quasi quodam iure accedendi manere, assi en las cosas temporales, como espirituales; y assi quanto à la jurisdicción, como à la administración: exceptos solamente los casos expresos: en que se la negare el Derecho (si algunos ay).

4. Siendo pues esta opinión tan comun, que à falta de Derecho puede servir de regla general del con que discurre por los casos particulares que los Doctores disputantes sin duda que con ella con mucha facilidad se conocer à lo que en esta parte puede, ò no la Sede vacante. Pues apenas se hallava en el Derecho caso que se le limite à la Sede vacante, sino es el del modo de conceder las Reuerendas de que luego diremos, y la de elegir Prorisor, con que viene à quedar su jurisdicción igual con la del Obispo. Hucvique Machadus; sed satis nimis amplè: eius sententia videtur in multis casibus limitanda, vt infra patebit.

5. Ad argumentum verò pro contraria sententia allatum respondetur, quòd cum collatio beneficiorum sit quedam donatio, vt dicitur in cap. de multa, de prebend. & hæc non comprehendatur sub quacumque ampla, & generali facultate concessa, nisi exprimat, vt diximus cap. 6. d. 21. merito dixit Pontifex in d. l. cap. 2. ne Sede vacante, Capitulum non posse conferre beneficia; quia nullibi reperitur hoc in iure expressum.

RESOL. II.

An Capitulum Sede vacante succedat in iurisdictione Episcopi delegata?

Et docetur, quod nunquam dispensationes matrimoniales dirigitur Capitulis Sede vacante, quamuis id nominatum petatur, sed Episcopis vicinioribus. Ex p. 8. tr. 4. Ref. 2.

Ad confir. §. 1. Negatiuum sententiam tenent tredecim Doctores, quos citat & sequitur Merolla tom. 3. disputat. 7. cap. 7. d. 1. num. 15; quibus ego addo Solozarano de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. cap. 13. n. 4. Ref. 2. & §. vbi sic ait: Verior sententia, & in scholis, & in foro receptior, est, quòd ea, quæ non competunt Episcopis iure communi, vel ex iurisdictione ordinaria, & in eorum officio radicata, sed accidentaliter, vel ex speciali mandato, commissione, aut privilegio Romani Pontificis, non transeunt in Capitulum: quia quamuis succedat in iurisdictione, non tamè in dignitate Episcopali, cui delegatio facta esse videtur, maxime si in litteris adiectum fuerit, vt procedat tanquam delegatus Sedis Apostolicæ, vt in exemplo dicti cap. quonia Abbatis, & in visitatione Monasteriorum Montalium

exemptorum, de qua in Clem. 2. de stat. Monachor. & in aliis casibus similibus. Ita Solozarano.

2. Non desunt tamen Doctores affirmatiue sententia; adherentes; & ideo Augustinus Berous probare nititur in Capitulum Sede vacante delegatam quocumque transire, in cap. quoniam Abbas, num. 21. de offic. & id sub quibusdam distinctionibus tenet etiam Pavinus vbi supra, quæst. 11. num. 4. & 15. quibus ego addo Machadum de perfect. Confess. tom. 2. lib. 4. part. 4. tract. 1. document. 6. n. 4. vbi sic asserit: Lo que mayor dificultad tiene, es el averiguar, si en aquellos casos en que el Obispo procede no como juez ordinario, sino como delegado de la Sede Apostolica, que los mas de ellos son del Concilio Tridentino, y todos los recoge Belarmino, la Sede vacante tenga facultad alguna. Muchos Doctores lo niegan. Pero otros mas probablemente defienden, que en ellos goza absolutamente el Cabildo Sede vacante jurisdicción ordinaria, y que puede lo mismo que el Obispo; porque todas las veces que la jurisdicción como quæra que sea, emana del Derecho, ò de algun Canon, se deve tener por ordinaria; y como en tal, segun la regla general referida, sucede sin duda el Cabildo Sede vacante. Ita ille.

3. Sed sapientissimus Sahagun Salmaticensis Professor in cap. quoniam Abbas, de offic. delegat. in respons. ad 3. argum. inquit, quòd cum hæc materia ardua & grauis sit, à communi non est recedendum, & expendit stylum Curia Romane, qui hodie perpetuo obseruatur, quatenus dispensationes matrimoniales nunquam dirigitur Capitulis Sede vacante, quamuis id nominatum petatur, sed Episcopis vicinioribus, quia Episcopalem dignitatem exigunt.

RESOL. III.

An Capitulum Sede vacante succedat in iurisdictione Episcopi voluntaria? Ex parte 8. tractatu 4. Ref. 3.

§. 1. Aliqui putant vt Capitulum succedat tantum in iurisdictione Episcopi contentiosa, seu necessaria, & sic in his tantum, quæ sunt iustitiæ non autem in iurisdictione voluntaria, seu in his, quæ sunt gratiæ, nisi in quantum reperiantur in iure concessum. Ita Ioan. And. in cap. vnic. de maiorit. & obedient. in 6. Felinus in cap. cum olim, eodem tit. in antiq. Boët. de Synodo Episcop. 3. part. n. 1. 4. Petrus Gregorius de benefic. cap. 38. n. 3. Azueto in Curia Pisana lib. 1. cap. 9. n. 10. Flam. de resignat. quæst. 23. n. 13. 35. & 36. Costa de iudic. n. 44.

2. Cæterum hæc limitatio mihi non probatur, cum nullo nitatur solido fundamento, & ideo merito ab aliis reicitur. Ratio est, quia iura absolute dicunt Capitulum, Sede vacante, succedere in iurisdictione contentiosam & voluntariam; ergo neque nos distinguere debemus. Et hanc opinionem tenent Panvin. de potestate Capit. Sede vacante, 1. part. quæst. 5. Rebuff. in praxi tit. de deuolut. n. 58. & sequenti. Federicus de Senis consil. 30. num. 2. Suatez tom. 5. in 3. part. disp. 50. sect. 6. Sanchez lib. 2. de matrim. disp. 40. & lib. 8. disp. 2. n. 10. Garz. de benefic. p. 5. cap. 7. num. 2. Nauarr. consil. 44. de tempor. ordin. & consil. 7. de filiis Presbyter. Vgolinus de censuris, tab. 1. cap. 10. §. 2. Sbroz de Præcar. Episcop. lib. 1. quæst. 15. & 16. Marc. Anton. Genunt in praxi Cur. Archiepiscop. Neapol. cap. 85. Guertier. can. 99. lib. 1. cap. 11. num. 10. Ricc. in praxi fori Eccles. resolut. 305. Molin. tract. 5. de iustit. disput. 11. num. 5.

RESOL.

RESOL. IV.

An Capitulum Sede Vacante succedat in iurisdictione. Episcopi competentis ex consuetudine. Ex part. 8. tit. 4. Rel. 8.

§. 1. Succedere respondet Molina de Instit. tom. 6. §. 1. Irrelat. 5. disputat. 11. num. 10. vbi probat, quod si iurisdictione aliqua competat ex consuetudine Episcopo, in ea succedit Capitulum Sede vacante: quoniam accessorium ex consuetudine comparatum, gradum ac naturam sortitur principalis. Ita Panor. ubi supra, vers. decimo, cum collectario, & Sylvest. ubi supra, num. 4. Et hanc sententiam tenet etiam Merulla cons. 2. §. 7. cap. 7. aub. 1. m. 11. & Azorius part. 2. lib. 3. cap. 39. quasi 7.

RESOL. V.

An Capitulum Sede Vacante in aliis casibus prater mortem Episcopi succedat in eius iurisdictione, siue depositione, siue translatione ad aliam Ecclesiam, siue Episcopus captus sit à Paganis, vel Schismaticis, aut Hæreticis, quouque captiuitas persenerat? Et difficultas est, an si Episcopo existente in remotis, moriatur Vicarius, succedat in tali casu Capitulum in eius iurisdictione, ita ut possit eligere Vicarium? Ex p. d. a. Rel. 4.

§. 1. Respondeo potestatem Capituli, quoad iurisdictionem Episcopi procedere, siue vacet Sedes morte naturali Episcopi, siue depositione, vel translatione ad aliam Ecclesiam, nisi summus Pontifex de alio prouideret, qui eam Ecclesiam administraret. Ita gloss. in cap. si Episcopus de sup. negl. Pralat. verb. Mortem, & alij communiter.

1. Idem dicendum est, si Episcopus captus esset à Paganis, vel Schismaticis, quouque captiuitas persenerat, ut habetur in dicto cap. si Episcopus, & idem dicit gloss. ubi verb. Paganis, si captus esset ab hæreticis, quia militat eadem ratio textus, quod, scilicet, captus à Paganis, videtur effici seruus, ut colligitur ex textu, ubi, Liberati restitui, & fingitur mortuus ciuilem, ut ait gloss. ibid. vers. Nota primo, & sic habemus hic casum, in quo mors ciuilem æquiparatur naturali. Vnde Monerani de commut. vltim. volunt. cap. 5. num. 429.

3. Sed difficultas est, an si Episcopo existente in remotis, moriatur Vicarius, succedat in tali casu Capitulum in eius iurisdictione. Mihi placet opinio affirmatiua, & ratio est, quia longa absentia æquiparatur morti, ut docent Cardin. in Clem. vnic. q. 18. in fin. §. Vicar. Bonifac. in Clement. 1. §. volumus quasi 5. de foro competens. & ille dicitur esse in remotis, cuius presentia in breui haberi non potest, cap. vnic. §. fin. vbi Gemine Sede vacante, lib. 6. & facit gloss. in cap. tam nullas, verb. remotis, de tempor. ordin. lib. 6. & hanc opinionem tenent Stephanus Quarant. in summa Bullar. verb. Auctoritas Archiepiscopi, num. 21. & Prosper de Augustin. ibid. verb. Capitulum, numer. 12. vers. Duodecim dubitatur, in 1. edit. qui referunt, hoc in facti contingente seruatum fuisse Neapoli, tempore, quo bonæ memoriæ Annibal de Capua, Archiepiscopus Neapolitanus existerat in Polonia Legatus summi Pontificis. Eandem opinionem secutus est Moneta de commut. vltim. volunt. cap. 5. num. 418. & videtur aptè tenere Grassius tom. 2. cons. tit. de vlt. volunt. num. 4. vbi ait, Capitulum, absente Episcopo posse eligere Vicarium.

Sed cum ex doctrina superius generaliter iam oriuntur plures casus in particulari, idco illos indiuidualiter tractando. Quæritur.

RESOL. VI.

An Capitulum Sede Vacante possit exercere suam iurisdictionem, si Episcopus ad aliam Ecclesiam translatus adhuc non acceperit iurisdictionem? Ex quo inferitur, quod statim, Episcopo translato, non tenentur gesta Vicarij post translationem, etiam ab eo ignoratam. Ex p. 8. tit. 4. Rel. 33.

§. 1. Respondeo in hanc quæstionem latè petra- Quoad hoc lege infra. §. 7. lib. 3. c. 13. num. 77. & seqq. vbi rectè obseruat plures existimare posse Episcopum translatum etiam si suæ translationis, per Romanum Pontificem admittat, notitiam habuerit, imò & Bullas iam receperit, continuare iurisdictionem, & administrationem prioris Ecclesie per se, vel per suum Vicarium, quouque ad secundam peruenerit, eiusque possessionem virtute litterarum Apostolicarum acceperit, neque ante prioris Sedis vacationem induci, quia nec propriè eousque translatus esse videtur, ut constat ex gloss. in edicto c. si quis translatus, cap. cum in cunctis. §. cum verò, de elect. Hostiens. in cap. olim, el. 1. de rest. spol. Felin. conf. 40. col. 1. & in cap. eam te, de rescriptis, num. 8. vers. & dicitur translatus. Roman. cons. 345. num. 17. Ioan. Monach. & Philipp. Probus, qui ad partes quæstionem examinat, in cap. generali, post num. 10. de elect. lib. 6. Rebuff. in praxi tit. de deuolution. num. 70. Hojeda, Azor, Parlador. & alij, quos refert Nicol. Garzia dicto cap. 6. num. 40. subiiciens num. 4. hanc opinionem in Hispania frequentius de consuetudine seruari, quia quamuis Episcopi ex die translationis per Pontificem approbatæ, non faciant suos fructus primæ Ecclesie sed secundæ, neque possint prouidere de beneficiis in illa vacantibus, administrant tamè, & iurisdictionem exercent in ea, & in eius possessione permanent, donec possessionem secundi Episcopatus adipiscantur, vel promotus ad primum, possessionem eius capiat, & pro hoc aliqua exempla adducit, & à supremo Cameræ Concilio dari solere prouisiones inquit vt non ante in prima Ecclesia Sedes Vacans publicetur, quam in secunda esset accepta possessio.

2. Sed puto non esse recedendum à contraria sententiâ, & sic quod primus Episcopatus statim vacet per translationem ad secundum, & absolutionem à primo factam à Papa, accedente ipsius translati consensu, etiam non adepta possessione secundi, tenet, post alios Abb. in cap. fin. num. 13. de postul. Pralat. & latius cons. 10. vol. 2. Panuin. q. prelud. vlt. num. 7. & 2. part. quasi 8. num. 30. Gregorius Lopez in lib. 3. tit. 16. part. 1. gloss. penult. Mandolius de signat. gratia, 1098. & plures alij, quos refert Mascard. omnino videndus, de probation. concl. 183. num. 11. & 33. ibi. Prior opinio locum habet in beneficiis & dignitatibus maioribus, vt in Episcopatu, qui etiam sine ademptione possessionis secundi Episcopatus, per simplicem translationem supra dictam, vacare dicitur, & Nicol. Garcia dicto cap. 6. num. 39. & vltra eos Calderin. cons. 10. de sent. & re iudic. vbi multum in nostris terminis ait: Sententiam latam per Vicarium translato, non valere, quia ab eo dicitur abdicata potestas, & hoc habere locum, quamuis idem Vicarius esset ignarus translationis, Ioan. Andr. Ægid. Crem. Ioan. Monach. Philipp. Probus, & alij in c. quod ob gratiam de regulis iuris, in 6. Cæsar. Ottinell. in tract. fruct. Eccles. post translat. percip. Stephan. Gratian. omnino

quod videndus dicitur cap. 296. num. 17. & seqq. vbi inquit, nihil referre, quod consensus Episcopi precedat, vel sequatur abolutionem factam à Papa à vinculo, quo primæ Ecclesiæ tenebatur, vel quod apprehensa fuerit possessio, vel non. Et vox n. 19. subdit: Ex quo sequitur quod statim Episcopo translato, non tenent gesta Vicarij post translationem, etiam ab eo ignoratam, cum enim, vt dictum est, sit abdicata Episcopo omnis potestas, non operatur scientia, aut ignorantia Vicarij. Nam ipso facto, quando Episcopus est translatus, expirat officium Vicarij, abique alia certo ratione, &c. Scipio Rouritus consil. 32. num. 2. & 4. vol. 2. Dom. Valenzuela, qui eos refert, & sequitur, dist. consil. 190. num. 10. & 11. & nouissime Iulius Laborius in varijs lucubratis. tit. 4. de elect. Canon. cap. 25. num. 17. vbi expressè tenet, quod si Episcopus transferatur de vna Ecclesia ad aliam, prima dicitur vacare statim, ac ab illius vinculo absoluitur in Consistorio Sanctitatis suæ, etiam quod non sint expeditæ litteræ, nec capta possessio. Vide etiam Alzedum in praxi part. 1. c. 3. num. 91.

3. Et omnia supradicta etiam obseruat Machadus de Perf. Confess. tom. 2. lib. 4. part. 4. tract. 1. da cum. 5. num. 3. cuius verba libenter transcribam; sic itaque ait: La primera question es quando el Obispo fue promovido de su Iglesia, y se le despacharon las Bulas, si antes de tomar possession de la segunda Iglesia, se diga bauer vacado, y quedat en Sede vacante la primera. Esta question es tan reñida, que viene a ser comun contra comun. La parte afirmativa de que la Iglesia primera no queda en tal caso en Sede vacante, descenden vna glosa, y otros muchos, y que puede el Obispo continuar su jurisdiccion por si, o por su Vicario, to lo el tiempo que tardare en tomar la possession del segundo Obispado. T. Nicolao Garcia afirma que en España se obserua, frequentemente esta opinion por costumbre, de que trae algunos exemplos, y assi mismo afirma, que en tales casos se suelen despachar en el consejo supremo de Camera Provisiones para que en la primera Iglesia no se publique Sede vacante, hasta que en la segunda tome la possession el Obispo promovido. La contraria tiene, y prouera doña, y latamente el Doctor Solorzano con otros muchos à quienes refiere, y sigue; fundarse en que la Iglesia vaca luego que, ab illius vinculo absoluitur in Consistorio Romani Pontificis, etiamsi non sint expedita littera, vel capta possessio. T. sic cierto lo que refiere Alzedo, que ha tenido noticia por relacion de varones grauissimos que se ha despachado Breue, en el qual se prohibe à los Obispos promovidos administrar, o exercer qualquiera cosa en su Obispado despues que tuuieron noticia de su promotion, cessarian las dudas, y pleitos que sobre este punto se ofrecen cada dia. Sic ille: vnde ego sententiæ Solorzani, & aliorum libenter adharco.

RESOL. VII.

An Capitulum Sede Vacante possit exercere iurisdictionem in personas secularis, quando Episcopus habebat potestatem temporalem.

Et in supradicto casu, an possit exercere per alios iurisdictionem in criminalibus absque metu irregularitatis? Ex part. 8. tract. 1. Resol. 16.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue cum Merolla tom. 3. disp. 7. c. 7. dub. 1. num. 9. qui citat Panvium, & Prosperum de Hugolino, quibus ego addo Rodriguez in summa tom. 1. cap. 71. num. 2. vbi sic ait: El Cabildo Sede Vacante en quanto succede al

Obispo, no es inferior à el, sino yqual, pues segun de derecho tiene la misma autoridad, como subrogado, assi lo prouea Iacobo Esbroz, y sucede pleno iure en toda su jurisdiccion, assi espiritual como temporal, como consta del derecho y lo prouea Federico de Senis. Aunque para exercer lo da el Obispo, pues succede a el como yqual, y la puede exercer assi en las personas Ecclesiasticas, como en las seculares, quando el Obispo no solamente tiene potestad Episcopal, mas aun jurisdiccion temporal pudiendo conocer de las causas que se mueuen, y pleycan entre las personas seculares de su Diocesi, como segun derecho la pueden tener; la qual, quanto à lo criminal suele segun derecho, exercer por otros sin temor de irregularidad como lo prouea Parvino, y puede exercer la dicha jurisdiccion contra cada vno de los capitulares aunque sean, Dean y Preposito del dicho Cabildo, como la prouea con la comun Navarro. Ita ille.

2. Igitur potest Capitulum Sede Vacante, exercere suam iurisdictionem tam in personas Ecclesiasticas quam seculares, quando scilicet, Episcopus defunctus præter Episcopalem, habebat etiam temporalem iurisdictionem, ita vt possit cognoscere de causis, quæ mouentur inter laicos suæ Diocesis argum. tex. in cap. conquestus, de foro compet. & in cap. Romana §. debet, de appell. lib. 6. quam in criminalibus per alios exercere solet absque periculo irregularitatis, capit. fin. ne Clerici, vel monachi in 6.

RESOL. VIII.

An capituli Sede Vacante prima instantia censentur præseruata à Concilio Trid. sess. 24. cap. 20. de Reformat? Ex p. 8. tract. 4. Ref. 21.

§. 1. **A**ffirmatiue respondeo cum Salgado de exam. Bull. part. 2. cap. 4. num. 23. vbi sic ait: Inferur, insuper Ordinarij appellatione in materia collationis, non solum venire Episcopum, sed etiam alium inferiorem Prælatum, qui conferrandi potestatem habet vt per Rebuffum in concordia. tit. de collation. §. prefatio Ordinarij. verbo, Ordinarij collatores. Flaminius Parisius de resignat. lib. 8. quest. 9. num. 27. Nicolaus Garcia de benef. 5. part. cap. 4. num. 2. Barbosa de appellation. verbor. vtriusque que iur. & cap. appellatio 177. num. 4. qui num. 3. dicit Ordinarij appellatione venire Priorem sancti Ioannis Hierosolymitani, vt censuit Rota decis. 493. in 5. part. 2. recent.

2. Hinc etiam fit, vt Capitulum, Sede Vacante, cum succedat in iurisdictione ordinaria, & etiam voluntaria in omnibus Decretis, & dispositionibus loquentibus de Ordinarij, ipsum etiam comprehendit, probant post alios Thom. Sanchez de matrimon. lib. 3. disp. 19. num. 3. & 4. communem affirmans, quem sequitur Ioannes Gutierrez de matrimon. c. 66. num. 13. & in terminis, vt eiusdem Capituli, Sede Vacante præseruata intelligatur prima instantia, ex dicto c. 20. Trident. Ita Salgadus, qui citat Riccium in decis. Cur. Archiepisc. part. 4. decis. 273. n. 7. Nouarium, & Barbolam, quibus ego addo Merollam tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 1. n. 42. vbi sic ait: deducitur, posse capitulum, Sede vacante, cognoscere causas, in prima instantia, ita vt non possit alius iudex Romanæ Curie cognoscere de eis in prima instantia, nec monitoria decernere ad extrahendas partes à suis domicilijs. Ratio est, quia hoc priuilegium iure ordinario habent Episcopi, vt patet ex Concilio Tridentino sess. 24. de reformat. c. 20. quibus succedit Capitulum. Ita ille, & ego.

RESOL.

RESOL. IX.

Capitulum tempore Sedis Vacantis posse indicare de causis pertinentibus ad Episcopum, ut v. g. quando revertitur questio super proprietate alicuius curi, seu iurisdictionis, an ad Episcopum pertinet, vel non; vel an aliquis sit subiectus, vel exemptus; an talis locus sit de Diocesi, an non; aut an aliquod beneficium sit de iure Patronatus, vel pertinet ad meram Episcopi collationem, &c. Ex part. 8. tract. 4. Resol. 10.

Respondeo, quod quamvis Capitulum tempore Sedis Vacantis succedat Episcopo in iurisdictione iurisdictionis Episcopalis: secus vero, quando revertitur questio super proprietate alicuius curi, seu iurisdictionis, an ad Episcopum pertinet, vel non: tunc enim non succederet Capitulum in examinatione illius questionis. Ratio est, propter preiudicium quod generari posset futuro Episcopo, cum tunc Ecclesia careat legitimo defensore, cap. fin. de Sede Vacante. Exempla ponit Panormit. in cap. eximio, num. 12. de foro compet. veluti, si contenderetur an aliquis sit subiectus, an exemptus. Item, an talis locus sit de Diocesi, vel non. Similiter, si dubitaretur, an aliquod beneficium sit de iure patronatus, vel pertinet ad meram Episcopi collationem. Quod intelligitur, etiam si huiusmodi causae reperirentur ceptae, ante vacationem Sedis Episcopalis, unde non possunt proficere ad Capitulum, sed expectandos est nouus Praelatus. Sic DD. in d. cap. fin. & Panvin. de potestate Capituli, p. 2. quest. 9.

RESOL. X.

An Capitulum Sede Vacante possit reuocare licentiam Ordines conferendi, & exercendi Pontificalia, concessam alicui Antifisi, ab Episcopo defuncto? Et quid, si Capitulum non reuocauerit praedictam licentiam? Et aliqua alia inferuntur valde notanda ex doctrina supradictarum quae sunt.

Et tandem aduertitur nullum Episcopum posse, Ordines conferre Religiosis virtute privilegiorum in Diocesi, in qua est Sedes Vacans sine licentia expressa Capituli sub praesens in Concilio fulminatis. Ex p. 8. tract. 4. Resol. 72.

Respondeo affirmatiue: Et quia hanc questionem optime pertractat Emanuel Theodoro in decis. Archiepiscopi Olyssiponensis. part. 1. de off. SS. num. 9. ponam per extensum eius verba, sic enim aliter.

1. Inferitur, quod si Episcopus habet facultatem Ordines conferendi, exercendi Pontificalia, ab Episcopo mortuo, dum viuus esset, Capitulum posset reuocare dictam facultatem concessam praedicto Episcopo sospiti, & prohibere ne Ordines conferat, quia cum Capitulum totam iurisdictionem habeat ordinariam Episcopi mortui, & Episcopus mortuus in vita poterat reuocare talem licentiam conferendi Ordines, ita etiam Capitulum poterit reuocare, & confirmare, quia Capitulum reuocat & remouet Vicarium generalem, & Prouisorum constitutos per Episcopum defunctum, & multo melius poterit reuocare licentiam concessam ad Pontificalia exercenda, & Ordines conferendos.

2. Secundo inferitur quod si Capitulum non reuocet praedictam licentiam, talis Episcopus sospes

poterit, sicut antea, Ordines conferre, dum per Capitulum non reuocetur, quia gratia non expirat morte concedentis, vt late probat Sanch. de marr. lib. 8. disp. 28. n. 64. & n. 83. vbi multa refert exempla, idque intelligit, quando gratia, seu licentia facta est absolute, & sine limitatione temporis, sed in hoc casu, gratia, seu licentia conferendi Ordines in Diocesi aliena, est iam facta, & perfecta ab Episcopo mortuo huic Episcopo extero; ergo non expirat morte concedentis, sed potest illa vti, quandiu Capitulum non reuocauerit.

4. Faciunt exempla adducta per Sanch. d. n. 83. vbi ait, licentiam Petro, v. g. ad Ordines non expirare mortuo Episcopo concedente: neque etiam expirat, si Episcopus transferatur ad alium Episcopatum, in eodem ait tertio, quod licentia data a Capitulo Sede Vacante ad Ordines tempore quo poterat dare, non expirat talis licentia cum introitu novi Episcopi.

5. Quae exempla videntur probare a simili, non expirare morte Episcopi licentiam per ipsam concessam Episcopo extero ad conferendum Ordines in Diocesi Episcopi mortui, si concessa erat absolute, & sine limitatione.

6. Inferitur tertio, quod haec doctrina facilius applicatur Episcopo titulari, qui vocatur Episcopus (de Anel) creato, vel instituto in Sede, & Diocesi Episcopi mortui, qui si habeat facultatem ab Episcopo mortuo, cui seruebat, generalem; & absolute sine limitatione, ad toties quoties Ordines conferendum, praedictus Episcopus (de Anel) poterit Ordines conferre Religiosis Sede Vacante, sine licentia Capituli, si quidem durat licentia Episcopi mortui ad Ordines conferendum, quod intelligitur dum Capitulum non reuocauerit; potest enim, iuxta supradicta, & clarius hoc procedit in Episcopo (de Anel) quam in Episcopo hospite, quia cum Episcopus (de Anel) non habeat propriam Diocesim in actu, nam certo modo ista est sua Diocesis, quod in ea moratur, in qua creatus fuit, & institutus ad Pontificalia exercendum; & ita conferendo Ordines Regularibus, Sede vacante, & sine Capituli licentia, tamen cum licentia Episcopi mortui, quae etiam durat, non poterit dici quod Pontificalia exercet in aliena Diocesi sine licentia: neque obstat quod sint intra annum vacationis. Ita Themudo, qui etiam n. 4. & seq. firmat, nullum Episcopum posse Ordines conferre Religiosis, virtute privilegiorum, in Diocesi, in qua est Sedes Vacans, sine licentia expressa Capituli sub praesens, in Concilio fulminatis.

7. Haec conclusio est expressa in dicto Concilio sess. 6. cap. 5. de resor. licet enim Concilium dicat, ne Episcopus exerceat Pontificalia sine licentia Ordinarii, id est Episcopi Diocesis, in qua est, & Sede Vacante non adsit Episcopus Ordinarius, attamen adest Capitulum Canonicorum, quod Sede Vacante est Ordinarius, quia succedit Episcopo mortuo in omnibus, quae pertinent ad iurisdictionem Episcopi: ergo, &c. Et omnia supra dicta praeter Themudo docet etiam Portel in respons. moral. tom. 2. cas. 71. num. 4. & 5.

RESOL. XI.

An Capitulum Sede Vacante intra annum possit dare licentiam alicui Episcopo, ut conferat Ordines Regularibus, & Clericis alterius Diocesis?

Et an Regulares sint subiecti Episcopo quoad recipiendos Ordines? Ex part. 8. tractat. 4. Resol. 73.

Sup hoc melius in §. 2. huius not. in eius principio. Et pro licentia seq. data a Capitulo infra in Resol. 12. §. pen. & supra in tr. 1. Resol. 145. §. Nota hic, ad medium, a vers. qui bene addit, cum eodem Sanchez hic citato.

LA N A E
D I O C E S I S
O. III. IV. V
E. III

Sup. hoc in
tom. 9. ff.
ex Ref. 46.
lege 5. se-
cundo po-
teit.

AD hunc casum affirmatiue respondit Ema-
nuel Themudo in *decis. Archiepiscop. Oly-
sponens. part. 1. decis. 89. num. 3. & seq.* Quia quan-
do duæ res ita sunt differentes, vt vna possit fieri
sine alia, prohibita vna, non censetur prohibita alia,
vt exemplis facile demonstrabitur; sed dare licen-
tiam vni extero Episcopo, vt celebret Ordines in alie-
na Diocesi, vbi vacat Sedes, est res diuersa ab hoc,
quod est dare dimissorias subditis ad Ordines, & vnũ
potest fieri sine altero. Ergo prohibito vno, ne scilicet
dantur dimissorias ad Ordines intra annum, non prohi-
betur aliud, quod scilicet datur licentia Episcopo exte-
ro, vt celebret Ordines in Diocesi aliena. Probatur
maior, quod scilicet sint res differentes; nam dare
licentiam Episcopo, vt celebret Ordines in aliena
Diocesi, est dare illi licentiam, vt celebret Pontifi-
calia extra suam Diocesim, quod per primum locum
Tridentini facere nequit, absque licentia proprii Or-
dinarij. At dari dimissorias ad Ordines, est dare li-
centiam alicui subdito, vt vadat ad alienum Episco-
pum, & ab illo ordinetur, per quas dimissorias Episco-
pus illas dans dat testimonium, quod subditus
illas deferens habet scientiam, & bonos mores, &
idem Episcopus dans dimissorias petit ab alio Episco-
po, vt velit huic subdito Ordines conferre.

2. Ecce quomodo differunt inter se valde, dare
licentiam vni Episcopo, vt celebret Ordines in aliena
Diocesi, & dare dimissorias subdito, vt ordinetur ab
alieno Episcopo. Quod verò vnum horum possit fieri
sine alio, patebit clarè ex mox citanda declaratione
Cardinalium, per quam constabit posse Capitulum
Sede Vacante, dare licentiam extero Episcopo, vt det
ordines etiam Clericis alterius Diocesis, in illa Diocesi,
vbi sedes vacat, in quo fit vnum sine altero, id
est, datur licentia extero Episcopo, vt det ordines in
aliena Diocesi, & non datur alterum, quia Capitulum
dans licentiam Episcopo, vt celebret Ordines pro
Clericis alienæ Diocesis, non dat dimissorias, nec
licentiam Clericis alienæ Diocesis. Cum ergo hæc
sint res diuersæ, & vna fieri possit sine alia, videtur
dare licentiam Episcopo, vt det Ordines in aliena
Diocesi, & dare dimissorias subdito ad Ordines: se-
quitur quod prohibito vno per Tridentinum ipsi
Capitulo Sede Vacante, non censetur prohiberi aliud
intra annum vacationis.

3. *Secundo* probatur resolutio supra posita, nam
illa prohibito Tridentini, ne Capitulum Sede Va-
cante det dimissorias ad Ordines, solum intelligitur,
quoad Clericos subditos Capitulo, non verò, quoad
Religiosos non subditos. Hoc expressè tenet Hen-
ric. *tom. 2. lib. 10. c. 22. n. 3.* vbi sic habet: Capitulum
Sede Vacante non potest secularibus Clericis dare
reuerendas, &c. intra annum vacationis; ecce quo-
modo clarè dicit illam prohibitionem solum intelli-
gi, quo ad Clericos, non quoad Religiosos.

4. Consonat hoc cum quadam declaratione Car-
dinalium citata à Marfil. *1. tom. declarationum*, im-
presso anno 1613. & in alio *2. tom.* impresso anno
1618. quam etiam citat Farinacius ad *Trid. d. c. 10.*
de reformatione sess. 7. quæ sic habet, Capitulum Se-
de Vacante potest concedere licentiam extero Episco-
po exercendi Pontificalia in eorum Ecclesia, &
Ordines conferendi, tam Clericis illius Diocesis,
quàm exteris habentibus dimissorias suorum Episco-
porum, iuxta tamen formam huius decreti. Ecce
quomodo prohibitio illius decreti, quoad Ordines
conferendos intra annum vacationis, solum loquitur,
& exponitur de Clericis, nusquam tamen per
Clericos alicubi intelligatur Religiosi.

5. Et confirmatur ex ipso nomine *dimissorias*,
nam dimissoria non dantur nisi subdito, vt vadat ad
Episcopum alienum pro Ordinibus recipiendis, vt

supra diximus. At Religiosi non sunt subditi Capitulo
Sedis Vacantis; ergo prohibito dandi dimissorias
pro Ordinibus Sede vacante non intelligitur de Re-
ligiosis, hi enim si Sede Vacante voluerint ire ad
alium Episcopum alterius Diocesis pro Ordinibus,
non deferunt dimissorias Capitulo, sed sui Prælati re-
gularis.

6. Ex quibus abundè constare videtur, quod po-
test Capitulum Sede Vacante dare licentiam Episco-
po extero apud se commoranti, vel suo Episcopo ti-
tulari, vt intra annum vacationis conferat Ordines
religiosis. Et hæc omnia docet Themudo *vbi supra*
qui *n. 10.* respondet ad auctoritatem Concilij Tri-
dentini *sess. 7. de reformat. cap. 10.* quæ supradictæ sententiæ
videtur obstat, ait, verba Tridentini dare licentiam
ordinandi non significare, quod datur licentia Episco-
po dandi Ordines in Diocesi vacante, sed solum
velle, vt non dantur dimissoria Clericis intra annum
Sede Vacante, videmus enim in principio quod illa
verba Tridentini, Licentia ordinandi, idem sunt quod
dare dimissorias; dare verò dimissorias, ex se non est
idem quod dare licentiam, vt possit dare Episcopus
exterus Ordines in Diocesi vacante, cum sint res
diuersæ, vt supra videmus: & proinde Concilium
ibidem ne datur dimissoria, nisi modo ibi assigna-
to, non prohibere quin idem Capitulum possit dare
licentiam extero Episcopo dandi Ordines intra an-
num in illa Diocesi, saltem, Religiosis, ac proinde
illa verba Tridentini, dare licentiam ordinandi, non
sumuntur actiue, id est vt ordinet Episcopus, vt vo-
lebat argumentum, sed passiuè, id est, vt subditi Ca-
pituli non ordinentur.

7. Nec obstat, ait dictus Themudo, quod Con-
cilium generaliter loquatur, seu quod non distinguit,
dicit enim, quod Tridentinum prohibens ordinari
subditos intra annum, nisi modo ibi assignato, non
loquitur generaliter de omnibus ordinandis in sua
Diocesi, sed de solis Clericis suis subditis, vt clarè
ostendimus in secundo argumento secundæ resolu-
tionis. Dicimus præterea ipsam legem, seu Tri-
dentinum distinguere: nam ipso facto quod prohibet
dimissorias dari intra annum pro ordinibus, clarè dis-
tinguit, se loqui tantum de Clericis subditis, quibus
solum potest dare dimissorias, non verò de Religio-
sis, quibus illas non potest concedere. Et ita The-
mudo testatur in multis Sedibus vacantibus fuisse in
praxi Olyssiponæ obseruatum; sed tu, his non ob-
stantibus, cogita, sunt enim Regulares subiecti Episco-
po, quoad recipiendos Ordines. Vide Barbolam
de Canon. *cap. 42. num. 121.*

Nota tamen quod opinio affirmatiua, quam supra
docuit Themudo, tenet etiam alius Lusitanus, Ant.
Portel. in *respons. moral. tom. 2. cas. 71. per totum*,
quem tamen Themudo non citat.

RESOL. XII.

An Capitulum Sede Vacante possit concedere dimissorias ad ordines suscipiendos intra annum a morte Episcopi?

Et an Capitulum Sede Vacante possit tamen intra annum per alium Episcopum Pontificalia exercentem ordinare Diocesanos suos, & sic resolutum fuisse à Sacra Congregatione?

Et an, elapso anno, à puncto Sedis Vacantis possit Capitulum eis dimissorias concedere?

Et an hæc licentia dimissoria per aduentum noui Episcopi non expiret?

Et an Vicario Papa non prohibeatur statim post Vacantem Sedem diuersas dimissorias concedere? Ex part. 8. tract. 4. Resol. 41.

Sup. hoc in
Resol. seq.
5. Porro, &
cursum in
5. nor. præ-
teritæ.

RESOL. XIII.

An Capitulum Sede Vacante possit saltem intra annum concedere literas testimoniales? Ex p. 8. r. 4. Ref. 42.

§. 1. Negatiue videtur respondere Nauar. l. i. conf. tit. de temp. ordin. conf. 19. in l. edit. c. 27. in 2. At ego puto quod potest Capitulum, Sede Vacante, infra annum literas testimoniales de vita, & moribus ordinandi tradere, vbi quis per Pontificium diploma impetrasset ab alieno Episcopo extra suam Diocesim ordinari; Tridentinum sess. 23. de reform. c. 8. sequentibus verbis: Vnusquisque autem a proprio Episcopo ordinetur, quod si quis ab alio promoturi petat, nullatenus id ei etiam cuiusvis generalis, aut specialis rectori, aut privilegij praetextu, etiam statutis temporibus, permittatur, nisi eius probitas, ac mores Ordinarij sui testimonio commendentur. Sed Capitulum, seu eius Vicarius, Sede Vacante, dicitur Ordinarius: ergo ad ipsum spectat testimoniales ei literas concedere. Porro Capitulum, Sede Vacante, seu eius Vicarium dici Ordinarium, recte probat Nauarrus conf. 19. Olim 18. de tempore ordin. n. 2. & noster Moneta de commun. vlt. volut. cap. 10. n. 183. qui etiam refert allegato quodam diplomate, stylo modernum Romanae Curiae esse, vt Sede Vacante, testimoniales literae dentur ab Episcopo vicinior: quod ipse ita intelligit, vt non solus ille dare possit, sed simul cum Vicario Capituli, vel habitis ab eodem informationibus de vita ordinandi: nam scilicet, qua ratione poterit Episcopus vicinior de subdito non suo rectum ferre testimonium? Et haec omnia docet Marchinus de sacram. ordin. tract. 1. part. 6. c. 3. n. 17. c. 18. cui adde Molin. de iustit. tom. 6. tract. 5. disp. 11. num. 14.

Quod hoc in tom. 5. r. 3. lege §. vit. Ref. 46.

2. Non definiam tamen etiam hic apponere ea, quae notat Rodriguez in summ. tom. 1. c. 81. n. 19. vbi sic ait: El Cabildo, Sede Vacante, puede dar dentro del año aprobacion de la vida, y costumbres a los que por virtud de algun Obispo, con la aprobacion de la vida, y costumbres, dada por el Ordinario, porque esta aprobacion, no son letras dimissorias, sino unas letras testimoniales de la idoneidad de los que quieren ordenar, las quales no prohibe el Concilio conceder, Sede Vacante, como lo prouea Nauarro. Sic ille.

RESOL. XIV.

An Capitulum Sede Vacante intra annum possit saltem literas dimissorias pro prima Tonsura concedere? Ex p. 8. r. 4. Ref. 43.

§. 1. Prima facie videtur affirmatiue respondendum, quia Concilium Tridentinum, vt patet, prohibet licentiam ordinandi, sed prima tonsura non est ordo, secundum communem opinionem Theologorum; & ideo Concil. Trident. sess. 23. c. 2. ait: Vt qui iam clericali Tonsura insigniti sunt, per minores ad maiores ordines ascendat. Quibus verbis distinguit Concilium primam Tonsuram a minoribus Ordinibus. Quod etiam satis colligitur ex eo quod idem Concilium in diuersis capitulis de Prima Tonsura & minoribus Ordinibus egit; & c. 6. inquit: Nullus prima Tonsura initiatus, aut etiam in minoribus Ordinibus constitutus ante decimum quartum annum beneficium possit obtinere. Itaque Concilium nunquam primam Tonsuram, Ordinem vocat; imò eam ab Ordinibus semper segregat. Hoc, omnibus aliis; clarè apparet

Sup. hoc an prima Tonsura sit Ordo, in tom. 5. r. 5. Ref. 13. §. 2. ad fin. Et in Ref. 12. §. 2. ad fin. 2. c. curissime in fine, & in Ref. 13. §. 5. Quare ad modum, a ref. quia prima Tonsura, & ibi

Kk 2 in

Ad hoc dubium sic respondet Machadus tom. 2. l. 4. part. 4. tract. 1. document. 7. num. 1. La Sede vacante por derecho comun luego que quieriana, podia sin ninguna duda conceder Reuerendias a las personas que juzgasse por dignas, y merecedoras de recibir las Ordenes; por ser esta jurisdiccion ordinaria que legitimamente heredaua de su Prelado. 2. Despues el Concilio Tridentino movido con algunas justas causas que no espressa, dispuso por vn Decreto particular, que el Cabildo Sede Vacante, no pudiese conceder estas Reuerendias, o dimissorias para recibir Ordenes hasta passado vn año de la vacantes, lo qual prohibio con grandes penas, assi contra la Sede vacante, como contra los que se ordenassen con las Reuerendias prohibidas; conuene a saber, que por el mismo caso el Cabildo queda entredicho; y el ordenado si fuere de menores Ordenes, no pueda gozar del priuilegio Clerical; y si de Orden sacro, queda suspenso a voluntad del Prelado que sucediere. Esta prohibicion limita el mismo Concilio en el lugar citado, en caso que alguno tuuiese Beneficio cobariato, como succede en el que por razon de algun Beneficio Curato, está obligado a ordenarse dentro de vn año; y tambien quando alguno gozasse alguna Capellenia en que el fundador obligaua a que se ordenasse dentro de tiempo limitado, y no lo haziendo assi la pierda; que entonce puede el Cabildo, Sede Vacante, dar Reuerendas a los tales antes de passado el año. Pero ha de advertir, que en los casos dichos es expressa la cobariacion, y assi no padecen duda. Otros ay que disputan los Doctores, assi de defina, y otros muchos (aunque no sin controuersia) siemen, que tambien se deue tener por caso cobariato quando alguno tiene derecho, o es llamado a algun beneficio vacante, o Capellanía, que requiere cierto Orden de que el carece. Hucusque Machadus, cui etiam adde Marchinum de sacr. Ordin. tract. 7. c. 6. n. 12. qui optimè notat, quod si quis exceptis literis dimissorijs, non illis vteretur, nec Capitulum, nec eius Vicarius in dictis pœnas incidere; quod pœna pro aliquo delicto imposita regulariter non incuratur nisi post opus consummatum, id est post vltim prædictarum literarum. 3. Porro, etsi Capitulum, Sede Vacante, vel eius Vicarius non possit intra annum subditis suis dimissorias concedere: poterit tamen intra eundem annum, per alium Episcopum pontificalia exercentem ordinare diceclanos suos. Atque sic fuisse à Sacra Congregatione resolutum, referunt post Nauar. conf. 27. de temp. ordin. Ferrat. de ordin. c. 5. n. 7. vers. quarto nota. Molin. in sum. tr. 2. c. 2. n. 18. 4. Notandum est tamen hic, quod elapso anno à puncto Sedis vacantis, concedere potest Capitulum eas literas dimissorias, sicut possit Episcopus. Et hæc literæ dimissoriae, per aduentum noui Episcopi non expirant, vt docent Molina tr. 5. de iust. disp. 11. n. 4. Gonzad. reg. 8. Cancell. c. 12. n. 37. Guttier. l. 2. can. 99. c. 17. n. 12. qui tamen consultat ordinatores, vt si tempore praesentationis dictarum dimissoriarum coram eis, seuerint, nouum Praelatum possessionem eius Episcopatus accepisse, non admittant eas; quia à nouo Episcopo reuocari solent. Quod si eas concedat ad Ordines sacros non habenti vnde viueret, teneatur illi prouidere, sicut tenetur Episcopus, vt bene loquitur Vgolin. de potest. Episc. c. 26. §. 15. n. 1. 5. Notandum est etiam Vicarium Papae non prohiberi etiam statim post vacantem Sedem, dictas dimissorias concedere, quia de hoc non loquitur Concilium; vt docent Maiol. de irregul. l. 4. c. 6. Henric. l. 10. de sac. am. ordin. c. 22. §. 3. Campanil. in diuers. var. can. rubr. 9. c. 8. n. 8. & patet ex praxi.

Tom. III.

RESOL. XV.

An si Capitulum Sede Vacante ordinet intra annum contra formam Concilij Tridentini, ordinatus tamen possit obvinere beneficium? Ex p. 8. tract. 4. Ref. 44.

§. I. **P**raesentem difficultatem proponit Merolla tom. 3. disp. 7. dub. 5. n. 81, & sic respondet: Videtur, quod non, quia quod quis fit capax beneficij Ecclesiastici, est clericale privilegium, vt probatur ex c. ex literis, de transact. & ex cap. de inflit. Sed ordinatus contra formam supradicti decreti, non gaudet privilegio clericali, vt ibi dicitur; ergo, &c.

2. His tamen non obstantibus dicendum est, posse habere beneficium, quia taliter ordinatus non amittit privilegium ipso iure, sed est priuandus per sententiam, vt docet Nauarr. consil. 20. de rem. ordinat. in 1. edit. & patet, quia Concilium vitur verbo gaudeat. quod cum sit futuri temporis, non denotat poenam ipso iure impositam, sed imponendam iuxta doctrinam, communiter receptam, quam tradidimus tom. 2. c. 5. igitur, donec priuetur, est capax Beneficij.

3. Et ita hanc sententiam docet etiam Rodriguez in sum. tom. 1. c. 7. n. 20. vbi sic asserit: El ordenado contra la forma de aquel capitulo del Concilio Tridentino de ordenes menores dentro del año de la Sede vacante, aunque quede priuado del privilegio clerical, puede empero obtener el beneficio, porque segun Nauarro, no pierde ipso iure el dicho privilegio, sino procede sentencia del juez, en la qual se priuato, se le pone embargo, porque el Concilio Tridentino usa desta palabra, gaudeat, la qual ya que es de tiempo futuro no induce pena ipso iure, conforme a vna glossa comunemente recibida. Ita ille.

RESOL. XVI.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare, vt quis ordinetur non seruatis temporum interstitiis? Et quid quoad hoc de Vicario Capituli Sedis Vacantis? Ex p. 8. tract. 4. Ref. 5.

§. I. **A**ffirmatiuè respondent aliqui, eo quod potestate imbibita esset, non tam ex commissione speciali, quam ex Concilij dispositione, & Capitulum succedat, non tantum in ordinaria iurisdictione iure communi generali ad Episcopum spectante, vetum in pertinente ad eandem iure communi speciali, iuxta Doct. Abb. in cap. si clerici, num. 17. de iudic. vbi Decius num. 150. idem Abb. in c. verum, num. 9. de foro compet. Genuens. in praxi Cur. Archiepiscop. Neapol. cap. 83. num. 1. & cap. 84. num. 2. Campanil. in diuers. iur. canon. rub. 12. cap. 13. n. 75. Nicol. Garcia dicto cap. 7. num. 38. & seqq. & plures congerens Cened. in collect. 4. ad sextum, num. 3. & in practic. canon. quest. 26. num. 28. versic. Ego tamen. Emanuel Rodet. 1. tom. regular. question. 61. art. 9.

2. Et ita in terminis interstitiorum plures declaratum fuisse per congregationem Cardinalium, testatur D. Valenzuela conf. 107. num. 17. volum. 3. & resoluunt Suarez tom. 4. disp. 28. sect. 5. in princip. Thom. Sanchez de marrim. lib. 3. disp. 29. num. 14. Valerius Reginald. in praxi fori penitent. lib. 1. num. 180.

3. Et

in tr. 3. Ref. 12. lin. 4. & in Ref. 25. 5. ad lin. 3. & in Ref. 34. ad lin. 10. & infra 5. pe. mult. & seq. & hi supra in tr. 1. Ref. 69. 5. v. 2. a. lin. 4.

in Concilio Carthaginensi, quod plenius praeceteris de Ordinibus egit: nam in cap. 3. de Presbyteri ordinatione, cap. 4. de ordinatione Diaconi; cap. 5. de ordinatione Subdiaconi; cap. 6. de ordinatione Acolyti; cap. 7. de ordinatione Exorcista; cap. 8. de ordinatione Lectoris; cap. 9. de ordinatione Ostiarij; nullibi verò in eodem Concilio tractatur in Ordinum enumeratione de Tonfura.

2. Deinde, eidem Theologorum sententiae non parum suffragatur Romanum Pontificale: nam in tit. de consurando Clerico, non apponit, vt motus est, dum de aliis minoribus Ordinibus agit, verba illa: De ordinando Clerico, sed adhibet ista: De faciundo Clerico. Statim verò sequitur: De ordinatione Ostiarij, Exorcista, &c. vbi vides, Romanum Pontificale Tonfuram collationem ordinationis nomine minime appellandam iudicasse.

3. Vnde Garcia de benef. tom. 6. p. 5. cap. 7. n. 93. asserit quandam declarationem Cardinalium sic asserentium, Sacra Congregatio censuit, textum hunc non comprehendere Tonfuram, & in minoribus Ordinibus constitutos, non suspendi.

4. His tamen minime refragantibus, negandum est posse Capitulum, Sede Vacante, literas dimissoriales concedere pro prima Tonfura; nam Concilium in d. cap. 10. in princ. generaliter dicit, quod non liceat Capitulo infra annum ordinandi licentiam, aut dimissoriales concedere; ergo, quamuis prima Tonfura non sit propriae ordo, tamen literae, quae ad eam suscipiendam conferuntur, dicuntur proprie literae dimissoriae, & per consequens in verbis Concilij videtur comprehensa prima Tonfura. Accedit, quod consuetudo sic interpretata est hoc decretum Concilij, & ita communiter intelligitur, & praedicatur.

5. Adde, quod Canonistae negant primam Tonfuram non esse Ordinem.

Primo ex iure Canonico; nam in cap. cum conuingat, de arate, & qualitate ordin. prima Tonfura vocatur Ordo clericalis: & eodem nomine vocat glossa in cap. nullus, de tempor. ordin. in 6. in verb. tonfura.

6. Secundo, primam Tonfuram initiati gaudent Clericorum privilegij: sunt enim capaces beneficiorum, quorum sunt incapaces laici, c. 2. de inflit. & c. ex literis, de transact. fruuntur privilegio canonis, si quis suadente, gloss. in d. c. cum conuingat. Cum ergo Tonfura habeat privilegia aliorum Ordinum, merito Ordo dici debet.

7. Tertiò arguitur ex Conc. Trid. sess. 14. de reformatione. c. 2. vbi initiatum prima Tonfura ab alieno Episcopo, sine licentia proprij, suspendit: & sess. 23. de reformatione. c. 4. & 6. eadem prohibitionem ligat istos qua & minoribus Ordinibus initiatos. Dum ergo Concilium pares faciat quoad supradicta, signum est, voluisse inter Ordines esse connumerandam Tonfuram.

8. Ad declarationem verò S. Congregationis in contrarium adductam, responderi potest cum Garcia loc. cit. 96. intelligi tantum, vt decretum Tridentini non comprehendat primam Tonfuram, quoad poenas ibi impositas contra ordinatos in minoribus, & maioribus Ordinibus: nam appellatione Ordinum minorum, secundum communem usum loquendi, particulariter eiusdem Concilij Tridentini, solum veniunt quatuor minores, & non prima Tonfura, quae ab illis distinguitur, vt patet ex sess. 23. cap. 4. 5. 6. 10. & 11.

Et ideo nostram sententiam tenet etiam Zypaeus in iure Pont. nouo, lib. 3. tit. 9. n. 2.

Sup. hoc in Refol. 7. not. praeteritae in fine eius §. 1.

RESOL. XVII.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare cum illegitimis quoad ordines minores, & quoad beneficium simplex? Et an etiam Vicarius Capitularis possit concedere hanc dispensationem, nisi habeat speciale mandatum? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 6.

§. 1. Negativè videtur respondendum ex Profpero de Augustino in addis. ad summam Bull. Quarta, vrb. Capitulum; §. secundo queros, & Moneta de commut. ultim. volum. cap. 5. n. 428. asserentes, Capitulum Sede Vacante posse tantum dispensare, quando dispensatio est debita, secus autem, quando est mera gratia. 2. Sed contrariam sententiam tenent communiter Doctores, & ita docet ex neotericis Felicianus à Vega in c. 4. de iudiciis, §. de adulteris, num. 53. & Solorzanus de Indiarum iure, tom. 2. lib. 1. c. 13. n. 13. asserentes posse Capitulum dispensare cum illegitimis ad Ordines minores, & beneficium simplex, iuxta c. 1. de filii Presbyter. in 6. 3. Sed licet hoc verum sit, ego tamen puto cum Merolla tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 1. num. 14. hanc dispensationem non posse concedere Vicarium Capitularem, nisi habeat speciale mandatum. Vnde non deseraim hic apponere verba Rodriguez in summa tom. 1. cap. 71. num. 5. sic asserentis, El Cabildo Sede Vacante, puede dispensar en los casos que puede el Obispo, como con Abbad y otros lo sigue espresamente Navarro, diciendo que puede dispensar con el illegitimo para las ordenes Menores, y beneficio simple, aviendo legitima causa, y porque aviendo la justicia se executa, mas no lo puede hazer el Vicario simplemente dado por el Cabildo, salvo si concediendole algunos casos le concede la licencia general, como lo tiene Federico. Ita ille.

Sup. hoc infra in Ref. 23. ad lin. 7. & magis ample quavis cussim supra in tr. 4. Ref. 64. §. Notandum, ante mediū, vers. posse etiam; & in Ref. 66. §. Verum, paulo post initium vers. Idem quod, quamvis ibi pro parte Sacerdotum & Minorum.

RESOL. XVIII.

An sententia degradationis possit fieri à Vicario Capituli Sede Vacante, & actualis ab Episcopo, cui ipse commiserit? Et notatur Episcopum electum, & confirmatum, non tamen consecratum posse cognoscere de criminibus depositione dignis, & deponere Sacerdotem, & verbaliter degradare, & remittere ad Episcopum consecratum, qui illum actualiter degradet. Et an Prælati Regularis non possit iure communi deponere, nec degradare subditos, nisi competat ei consuetudine, vel privilegio. Et an sit aliquod privilegium, quod extendi possit ad depositionem verbatim tantum? Ex p. 10. tr. 11. & Misc. Ref. 51.

§. 1. Suppono in degradatione adesse tres actus. Primus est, cognoscere de crimine merente Degradationem; Secundus est, ferre sententiam; Tertius est, exequi degradationem actualem. Et quidem de tertio actu Doctores omnes unanimiter conveniunt, fieri non posse à Vicario Capitulari. Difficultas est de aliis duobus actibus: Et affirmativè respondendo, cum Avila de Censur. p. 4. disp. vnic. dub. 2. concl. 4. qui testatur, in facti contingentia Capitulum Cuzquense Sede Vacante, protulisse sententiam Degradationis actualis contra quendam Sacerdotem, propter enorme quoddam homicidium. Et ratio est, quia huiusmodi sententia non est actus ordinis,

Et ita hanc sententiam præter Doctores citatos tenet Rodriguez in summa tom. 1. cap. 71. num. 18. vbi sic ait: La facultad que concede al Concilio Tridentino, para remitir los intersticios, compete al Vicario del Capitulo Sede Vacante en los casos que puede conceder licentia para si ordenar como lo dize Estefano Charanta, afirmando que oyo decir, que la Sacra Congregacion lo declaró assi. Ita ille.

4. Sed aliqui admittunt ita absolutè hanc opinionem, quoad Vicarium, sed limitant illam duobus modis. Primo, nisi quando Vicarius habuit ad id speciale mandatum à Capitulo, quia in generali mandato non venit potestas dispensandi. Ita in terminis Merolla tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 1. num. 48. Secundo limitant dispensationem etiam interstitionum, & putant post elapsum primum annum Sedis Vacantis faciendam esse. Nam cum Capitulum intra illum non possit concedere licentiam recipiendi Ordines, nec ad talem effectum litteras dimissorias, cap. cum nullus, §. Episcopo, de temp. ordinat. in 6. Concil. Trident. sess. 7. de reformat. cap. 10. & sess. 23. cap. 10. cum traditis à Zerola in praxi Episcop. 1. part. vrb. Capitulum num. 1. prohibita quoque illi videntur ea, quæ ad ipsos Ordines præparantur, argumentum l. Oratio de sponsal. & eorum, quæ tradit Barjon l. cum lex. ff. de fideiussor. Socin. in l. legem, num. 12. c. de pass. & Cephal. consil. 175. n. 3. lib. 2.

5. Et ita hanc sententiam in terminis tenet Zipæus de iure Pontif. novo l. b. 3. tit. 9. num. 2. & Solorzanus de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. cap. 13. num. 14. qui etiam observat eodem modo practicandam esse licentiam, quam Capitulum habet convocandi Episcopum extraneum ad Ordines intra suam Dioccesim conferendos sub cautela, quod nullum ius sibi acquirat, de qua in cap. Pontifices 7. quest. 1. cap. is cur, 42. de elect. lib. 6. gloss. vrb. spiritualibus, in cap. si Episcopus, de supplend. negligent. Prælat. eod. lib. Jacob. Put. lib. 2. decis. 407. n. 2. Navarrus consil. 44. de tempor. ordinat. & Rebuffus in præcl. tract. de devolut. n. 6.

6. Verum absolutè affirmativam sententiam tenet Machadus de Perfect. Confess. tom. 2. lib. 4. tract. 1. de crim. 7. num. 4. vbi sic ait: No es raenon dudosa, y contrario entre los Doctores, si el Cabildo Sede vacante, y a que dentro del año no pueda conceder Reverendas, pueda por lo meno dispensar en los intersticios con los ordenantes. Algunos Autores sienten que nunca puede; porque esta facultad la concede con especialidad al Concilio Tridentino à la prudencia, y juicio del Obispo, que considerada la necesidad, ó vtilidad de la Iglesia pueda dispensar. Y assi parece que queda excluido el Cabildo Sede vacante. El Doctor Solorzano siente, que como sea pasado el año, que el Concilio prohibe al Cabildo dar Reverendas, puede legitimamente dispensar en los intersticios; fundado como siempre en un principio de Derecho, que dize: Prohibito vno, genentur omnia prohibita, per que ad illud pervenitur. Pero la mas comun, y recibida opinion de muchos Autores es, que en qualquiera tiempo puede el Cabildo Sede vacante, ó su Vicario dispensar en los intersticios, aunque dentro del año no pueda conceder Reverendas; y assi afirman otros declarando la Sacra Congregacion de los Cardenales fundarse en que el Cabildo Sede vacante, no solo sucede en la jurisdiccion del Obispo que por derecho ordinario le compete, sino tambien en la que por derecho especial.

Sup. hoc in tom. 2. Ref. 11. Obliterat.

ordinis, sed iurisdictionis: ergo. Verum, quia tota difficultas in probando antecedenti consistit, probatur. Primo: nam si pertinet ad actum Ordinis; fieret ab Episcopo induto Pontificaliter; sicut fit ipsa executio Degradationis. Secundo: nam hæc sententia non est aliud, quam punire delictum: ergo pertinet ad iurisdictionem. Tertio, si hæc sententia ferretur ab Episcopo consecrato, qui renunciauit Episcopatu; non teneret: ergo non est actus ordinis. Probo consequentiam: nam si huiusmodi Episcopus conferat ea, quæ sunt ordinis, facta tenent. Quarto Episcopi, qui debent assistere huiusmodi sententiæ, iudicant simul cum Episcopo proprio, & per consequens sunt verè Iudices: sed loco horum Episcoporum possunt modo assistere Abbates, vel alia persona in dignitate constituta; ut vult Concilium Tridentinum, sess. 13. cap. 4. ergo non est actus ordinis, sed iurisdictionis. Et idè Felicianus à Vega, in cap. 4. §. de adulteris, n. 28. de iudiciis, docet penam Degradationis actualis siue verbalis pro dictis criminibus maioribus, siue minoribus, imponi posse à proprio Episcopo, siue ab eius Vicario generali; cum hac tamen declaratione, quod hoc intelligatur respectu prolationis sententiæ, in qua fit condemnatio: non verò quatenus attinet ad factum eiusdem degradationis actualis, quia illud tanquam concernens exercitium ordinis Episcopalis, solum per ipsum Episcopum, & non per Vicarium expediti potest. Ita Vega. Sed Vicarius Capituli, Sede Vacante succedit Episcopo in his, quæ pertinent ad iurisdictionem, non autem ad ordinem Episcopalem: Ergo. Et hoc etiam confirmavit auctoritate Doctorum, & rationibus Ioseph Aldrete de Religiosa disciplina tuenda, lib. 1. c. 3. num. 17. & 18. vbi etiam notat, Episcopum electum, & confirmatum, nondum tamen consecratum posse cognoscere de criminibus depositione dignis, & deponere Sacerdotem, & verbaliter degradare, & remittere ad Episcopum consecratum, qui illum actualiter degradet. Ex quibus verbis, ego olim consului Vicarium Capituli, Sede Vacante, potuisse ferre sententiam degradationis contra aliquem, & actuale degradationem remittere Episcopo viciniore, vel alteri.

2. Nota hic obiter, quòd Prælati Regularis non potest iure communi deponere, nec degradare suos subditos, nisi competat ei consuetudine, vel privilegio Ita Nauarrus l. 3. Consilior. consil. 58. de Regularibus n. 3. Et quòd privilegium attinet, nullum tale inveni in Compendio Minorum, cæterum in Compendio Societatis Iesu, verb. Prælat. §. 3. est quoddam privilegium, quod credo extendi ad hunc casum, quantum ad depositionem verbalem tantum. Et ita observat Avila loco citato, & Pelizzarius in man. Regular. tom. 2. tract. 7. cap. 3. sect. 4. n. 15.

RESOL. XIX.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare super omnibus irregularitatibus, suspensionibus, &c. quibus potest Episcopus vigore Concilii Tridentini sess. 24. cap. 6?

Et explanatur, quomodo non succedat Capitulum Sede Vacante in his, quæ competunt Episcopo iure speciali gratioso, videlicet privilegio vel commissione Pontificia; & quomodo succedat in his, quæ spectant iure communi speciali. Ex part. 8. tract. 4. Ref. 7.

Que nunc hanc sequetur, & supra in tr. 3. Ref. 26. §. vii. in principio.

§. 1. In part. 7. tract. 2. resolut. 3. pro negativa & affirmativa sententia plures Doctores adduxi, & ego probabiliter affirmativè adhasi, quam etiam tenent Baldellus tom. 2. lib. 1. disp. 48. n. 22. Merolla

top. 3. disp. 7. c. 7. dub. 1. n. 26. Solorzano de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. c. 13. & Felicianus à Vega in cap. 4. de iudic. §. de adulteris, num. 53.

2. Sed ne deseras, videre Riccium in praxi tom. 3. resol. 265. Et ratio est, quia Capitulum, Sede vacante, non solum succedit in iurisdictione ordinaria iure communi ad Episcopum spectante, ex d. cap. cino olim, & cap. ad abolendam, vbi gloss. Episcopum perinente, ex Abbat. in d. §. de adult. n. 17. & Dec. n. 150. & cum à Concilio Trident. in dicto cap. 6. etiam iure speciali, & hoc Episcopus ratione iurisdictionis concedatur merito Capitulum in dicta iurisdictione succedit, & in hoc casu dispensat.

3. Nec obstat, quòd Capitulum non succedit in his, quæ competunt Episcopo iure speciali, ex Innocent. in cap. cum in civitatibus, n. 7. de elect. Abb. in cap. verum, n. 9. in princip. de foro compet. Azeved. ad Curiam Pisan. lib. 1. cap. 8. ex n. 10. nam hoc est verum in his, quæ competunt iure speciali gratioso, videlicet privilegio, vel commissione Pontificis, non verò in his, quæ spectant iure communi speciali, ut in hac specie Concilii, ita docet Abb. in dicto cap. verum, n. 9. Felinus in c. eam re. num. 17. de rescriptis.

4. Et idè hanc sententiam, præter Doctores citatos, tenet Rodriguez in summ. tom. 1. cap. 71. num. 5. & 25. vbi sic ait: Aunque algunos digan, que el Cabildo Sede vacante, no puede usar de la facultad concedida a los Obispos en el Concilio Tridentino sess. 24. de reformatione, cap. 6. atento que esta facultad no compete a los Obispos segun derecho ordinario, sino extraordinario, y el Cabildo Sede vacante, solamente sucede en la jurisdiccion ordinaria del Obispo, como lo afirma Suarez. Empero esta opinion nuncia me quadro, porque la facultad que en el dicho decreto se concede a los Obispos ya es ordinaria pues el derecho ordinario la concede, lo qual previene de la que dice el mismo Suarez, cuyas palabras son las siguientes. Præterea Concilium non limitat hanc potestatem, ut intelligatur concessa Episcopis tanquam delegatis Sedis Apostolicæ, quod aliis locis facere solet, sed simpliciter eam facultatem Episcopis concedit, ut ex vi illius decreti videatur hæc facultas iam annexa muneris Episcopali, quasi iure ordinario Prævalsemas, porque el poder de dar grado de Doctor concedido à algun Obispo por razon de algun privilegio, compete al dicho Obispo conforme derecho ordinario, y passa en el Cabildo Sede vacante, si el Obispo la tiene por razon de privilegio perpetuo, el qual da jurisdiccion ordinaria, lo qual con mayor razon se hà de decir, quando el dicho privilegio està concedido por derecho comun, como consta de lo que trae Panormitano, comunmente recebido. Prævalsemas, porque el dicho decreto Concilial se hizo en favor de las almas, per lo qual segun derecho mas se deve estender, que limitar, y si el Capitulo Sede vacante no pudiese usar de su autoridad, bien se echaba dever el daño que se sigue à las almas, porque muchas vezes acaece estar la Iglesia vacante, y dos años, en el qual tiempo las vejas della carecieran deste remedio saludable contra la mente del mismo Concilio Tridentino, el qual encomendando la residencia à los Obispos, dice las siguientes palabras: Hi meminerint discessuri ita suis omnibus providendum, ut quantum fieri poterit, ex ipsorum absentia nullum damnum accipiant. Sic ille, cui adde Doctores, quos citat, & sequitur Merolla tom. 3. disp. 4. c. 6. n. 132.

RESOL. XX.

An Capitulum Sede Vacante competat privilegium Concilii Tridentini sess. 24. c. 6. de Reformat. quoad dispensationem

RESOL. XXI

An Capitulum Sede Vacante possit absolvere ab heresi?

Et ex doctrina huius Resolutionis aliqua alia circa supradictam questionem inferuntur, & tandem explanatur, quod saltem per Bullam Cœne Domini hæc facultas absolvendi ab heresi est reuocata Capitulo Sede Vacante. Ex part. 8. tractat. 4. Ref. 6.

§. 1. Negatiue respondet Suar. in 3. part. tom. 4. sect. 2. num. 4. Ledesma, quem citat, & sequitur Trullench, in Decalog. tom. 1. lib. 1. cap. 3. dub. 3. num. 2.

2. Sed contra P. Baldellus tom. 2. lib. 1. disput. 48. num. 21. ubi adducit plures Doctores sentientes Capitulum, Sede vacante, verè gaudere facultate absolvendi ab heresi; quia, quamvis Capitulum non succedat Episcopo in iis, quæ illi conveniunt iure speciali delegato, vel ex commissione specialiter illi facta, de quo potest videri Sylvest. verb. Capitulum num. 3. & 4. succedit tamen in iis, quæ conveniunt iure speciali ordinario, ut tradit Panormitanus in cap. verum, num. 9. de foro competent. Felin. in cap. eam te, num. 17. de rescript. & ex illis Sanchez lib. 8. de matrim. disp. 8. num. 210. cit. & talis est hæc tota potestas dispensandi, & absolvendi; cum non detur personæ, sed dignitati, & officio in perpetuum quod signum est potestatis ordinariæ, & non delegatæ, ut videre est apud eundem Sanchez lib. 2. de matrim. disp. 40. num. 14. neque dicitur in verbis Concilij, quod detur Episcopis, tanquam delegatis Sedis Apostolicæ; quod esset signum potestatis delegatæ, quamvis esset in perpetuum, ex Gloss. in cap. ad abolendam, de heresi. Panorm. ibidem, num. 9. & aliis apud Sanchez num. 10. cit. Neque obstat in contrarium, inquit Sanchez ibidem, declaratio Cardinalium, quod dicta facultas in Tridentino concedatur Episcopis privative quoad omnes alios Prælatos inferiores: tum, quia de tali declaratione non constat authenticè, neque est promulgata tanquam iuridica, & habens vim legis; tum, quia non est intelligenda excludere Capitulum, quod, Sede vacante, verè in omnibus est loco Episcopi, & specialiter, quoad facultatem absolvendi.

3. Et ita etiam hanc sententiam docet Fagundez in Decal. tom. 1. lib. 1. cap. 15. num. 19. ubi sic ait. Nominè Episcopi comprehenditur Capitulum, Sede vacante. Unde sicut Capitulum, Sede Vacante, olim poterat, vigore prædicti decreti Concilij Tridentini, sess. 25. de reform. cap. 6. ab heresi, & aliis censuris Bullæ Cœne ante prædictam Bullam absolvere; ita hodie poterit in secunda opinione, quam probabiliorè iudicamus. Quamvis enim ea, quæ iure speciali competunt Episcopis, non transeant ad Capitulum, ut cum communi docet Innocentius in cap. cum in cunctis, num. 7. de elect. & Abbas in cap. verum, num. 9. de foro compet. & hæc facultas iure speciali in eo Concilij decreto illis sit concessa: attamen id intelligendum est de iis, quæ Episcopis competunt ex commissione, & ex iure speciali delegato; non verò de iis quæ illis competunt iure speciali ordinario. Hæc autem facultas illis conceditur iure speciali ordinario, non delegato, quia conceditur illis ratione officij, & dignitatis, non personæ. Ita Fagundez, cui novissime addendus est P. Baunius in Theolog. mor. tom. 1. tract. 11. quest. 26. ubi sic asserit. Notare lubet primo, quod Episcopus

disponendum, & absolendum?
Et quid quoad absolvendum ab heresi?
Etenim Collegium Cardinalium Sede vacante gaudet hæc facultate Concilij? Ex. part. 7. tractat. 2. Ref. 3.

Negatiue respondet Filiucius, tom. 1. tract. 20. cap. 10. num. 276. Suarez de Cens. tom. 5. disp. 41. sect. 2. num. 13. Leo in Theol. for. tract. 10. num. 8. Alterius de Cens. tom. 2. disput. 3. cap. 3. conclus. 4. Bonacina de Cens. disputat. 7. cap. 5. punct. 1. num. 6. & Stephanus de Aluin. de iure Episcop. cap. 27. num. 1. Et quo ad facultatem absolvendi ab heresi tenet etiam hanc sententiam Ledesma tom. 2. tract. 1. cap. 6. post 20. conclus. 4. §. 1.

2. Probat hæc opinio, quia Sacra Congregatio, ut refert Suarez loco citato & etiam Garzias de heresi, part. 7. cap. 11. num. 13. declaravit prædictam facultatem concedi solum Episcopis privative, quoad omnes alios, ergo in dicto cap. Concilij excluditur Capitulum Sede Vacante. Secundò, quia Capitulum Sede Vacante, succedit in his, quæ sunt iurisdictionis ordinariæ iure communi generali ad Episcopum spectantis, non verò in iis, quæ competunt Episcopo iure speciali, ex Innocentio, in cap. cum in cunctis, num. 7. de elect. Abbate, & aliis, quos allegat Censò infr. cit. Sed huiusmodi facultas convenit Episcopo, non iure generali, & ordinario, sed speciali, & extraordinario, ipsis Episcopis concessio, ergo non transit in Capitulum, Sede vacante. Ergo, &c.

3. Sed his non obstantibus contrariæ sententiæ ad hæc, quæ tenentur Marcellus Vulpe in Praxi cap. 44. num. 9. Piacensis in Praxi nova part. 2. cap. 1. num. 16. Alzedus in Praxi part. 2. cap. 6. num. 7. Cavantus, in Mar. Episcop. ver. Capitulum, Sede Vacante num. 48. Caspensis in Cursu Theol. tom. 2. tract. 1. §. 1. disput. 17. num. 118. Sanchez de Matrimonio lib. 3. disp. 2. num. 10. Garzias de benef. part. 5. cap. 7. num. 41. & me citato cum aliis Barboza de Praxi Episcop. part. Allegat. 39. numer. 16. quibus omnibus adde Sanctarellum, tract. de Heresi cap. 5. dub. 1. num. 5. Villalobos in summa tom. 1. tract. 21. disputat. 5. num. 5. Et ratio est, quia Capitulum, Sede vacante, non solum succedit in his, quæ competunt Episcopo iure communi generali, cap. cum in cunctis, de Maior. & obed. Sed etiam in his, quæ iure speciali competunt Episcopo tanquam ordinario, & Episcopo, & ex iurisdictione ordinariæ: ut in iurisdictione, quam habet Episcopus ex consuetudine, ut docet Abbas in dict. cap. cum olim. 10. quest. 8. & in cap. si Clerici §. de Adulteriis. De ind. Decius ibid. n. 150. Censò Collectaneo 4. ad decretales Sixti num. 3. Garzias dict. cap. 7. num. 40. plures alios citans. At prædicta facultas licet competat Episcopo iure speciali dicti Tridentini, tamen competit ei iure communi, & ex iurisdictione ordinariæ ei tributa per dictum decretum, cum sit potestas competens non personæ, sed dignitati, vel officio in perpetuum; & consequenter ordinariæ, ergo Capitulum, Sede Vacante, succedit in prædicta iurisdictione dispensandi, & absolvendi. Unde ex his patet responso ad rationes Bonacinae, & Filiucij adductas in contrarium. Nota etiam hic, quod Collegium Cardinalium Sede Vacante, gaudet hæc facultate Concilij. Ita docet Caspensis in Cursu Theologico tom. 2. tract. 1. §. 1. disput. 5. sect. 17. num. 120.

Sup. hoc curim in fine §. præcedentis Ref. & lege doctrinam Ref. & §. not. seqq.

LIBRERIA
D. III. IV. V
E. III

de hæresi occulta possit absolueri, iuris communis esse, ea enim præcis sæculis est laxata à Patribus Ephesini Concilij, cum Quartadecimanos reconciliare Ecclesiæ Ephesini Concilij actione 6.p.2.

4. Deinde quæro, æquid Episcopi facultatem habeat eam remittendi antiquo Lucij tertij beneficio? hæc enim est eius oratio in cap. ad abolendam 9. extra de hæreticis, si qui verò fuerint, qui à lege Diocæsana iurisdictionis exempti, soli subiaceant Sedis Apostolicæ potestati, nihilominus in his, quæ sunt contra hæreticos instituta, Episcoporum subeant iudicium, quod ergo de hæresi inquirere, eaque remissa reconciliare hominem Ecclesiæ, Episcopus valeat, noui non est, ac specialis iuris, sed antiqui.

5. Secundo, meminisse conuenit, Episcopum communi iure de omni casu posse absolueri, quem sibi Pontifex specialiter non reseruauit, Caietan. verb. excommunicatio, cap. 1. & expressè Innoc III. cap. nuper 29. de sen. excom. his verbis: Quia conditor canonis eius absolutionem sibi specialiter non reseruauit, eo ipso concessisse videtur facultatem relaxandi.

6. Et id quoque in hac materia aduertere est necesse, hæresim præcis maiorum ævo, canonumque lege, Pontifici reseruatam non fuisse, vt patet ex cap. non erit 49. extra de sententia excommunicationis, & cap. ad abolendam 9. de hæreticis, nam ille, id est, Honorius III. cap. non erit 49. excludit quidem de sacris, ac de piorum cœtu hæreticos, qui statuta libertati Ecclesiasticæ contraria seruari curant, nec tamen indicat cordi sibi esse, vt non nisi annuente se ac probante, reddantur Ecclesiæ, posteriori autem datur facultas Episcopis, quemadmodum & in cap. per hoc, 17. de hæreticis in 6. eos iudicandi, puniendi, restituendi templis, Ecclesiæ, ac Sacramentis eius, si continuò post deprehensionem erroris ad fidem Catholicæ unitatem sponte recurrere, & errorem suum ad arbitrium Episcopi regionis publicè consenserint abiuurare, cap. 9. de heret.

7. Quæ oratio si est vera, si canonicis legibus congrua, facilis se mihi expeditur via ad finem postremæ huius sententiæ aperit. Nam quæ potestatis sunt ordinatæ in Episcopo, hæc facere Capitulum potest Vacante Sede, vt est in cap. cum olim, de maioritate & obedientia; sed absolueri ab hæresi iure est concessum Episcopo, eadem enim potest in hac causa, quæ Inquisitor fidei, sicut in decretali per hoc, 17. de heretic. in 6. habet Bonif. ergo & Capitulum, cum vacat Sedes.

8. Secundo non dicit Concil. Episcopum absolueri posse de hæresi tanquam delegatum, aut auctoritate Apostolica, facit ergo iure ordinatio.

9. Argumentis respondendum, primo quidem, negando propositionem eius maiorem, enim verò cum hæreses absoluende auctoritas, Inquisitori sit communis cum Episcopo, vt habetur in citato c. 17. de hereticis in 6. causa reddi nulla potest, quæ suadeat, infularum Episcopatum; pedique Pastoralis vllam à Papa rationem habitam esse, in istius concessione facultatis.

10. Secundo minor item est neganda, cum nunquam non fuerit, quin Episcopus subditos de hæresi absoluerit, vt patet ex citatis antè canonibus.

11. Ad confirmationem dicendum est, ad ius commune Episcopi, speciale quoque Tridentini accessisse, non fieri tamen cumulatione hac iuris, vt quod ei ad illam diem permissum fuerat ex officio, modò tantum fas sit illi aggredi precario, solòque Patrù beneficio: Huc vsque B. Pagnius contra Suarez.

12. Verum licet hæc opinio sit satis probabilis, stando in terminis Concilij Tridentini, hodie tamen non est in praxi admittenda, stante Bulla Cæne, quæ hanc facultatem Episcopis etiam adimit, vt ego

fusus alibi probaui; & absolute primam sententiam tenet Rodriguez in summa tom. 1. cap. 71. num. 25. vbi sic ait: Verdad es que la concession hecha à los Obispos para absolver de la heregia occulta, aunque no estuuiera derogada, no se traspasa al Cabildo, Sede vacante, porque esta compete à los Obispos por derecho especial, de manera que no se comunica à su Vicario: Ita ille.

RESOL. XXII.

An Capitulum Sede Vacante possit procedere contra Hæreticos? Et an Vicarius Capituli Sede Vacante iure ordinario debeat assistere Inquisitoribus in dictis causis Fidei? Ex p. 8. tit. 4. Ref. 3. 7.

§. 1. Ad hanc quæstionem, me citato, sic respondet Carena tract. de S. Officio part. 1. tit. 6. §. 3. num. 10. Capitulum, Sede Vacante, succedit in iurisdictione, Episcopo defuncto, Episcopo competenti iure ordinario, non autem iure delegato, Barbosa, qui alios allegat, de Officio Episcopi, part. 3. alleg. 36. n. 10. vnde cum in causis hæresis proceditur ex parte Episcopi, iure ordinario, non est dubium quin Vicarius Capituli, Sede Vacante, debeat assistere Inquisitoribus in dictis causis fidei, Farin. quest. 186. num. 177. Diana Resol. moral. tract. 8. part. 4. resol. 33. & Ferdin. de Castro Palao, dicto puncto 12. §. 1. num. 5. qui alios in res. cit. 10. Resol.

2. At in casibus in quibus Episcopus procederet, vt delegatus, vt cū in causis hæresis proceditur contra exemptos, nam in hoc casu Episcopum non posse, vt ordinatum, sed vt delegatum considerari, secūdo communiore opinione tradidit Farin. dicta quest. 186. num. 7. tunc non posse Vicarium Capituli procedere, magis etiam comm. voluerunt scribentes, quos longa serie cumulat, & sequuntur Farin. obis pra. n. 18. & seq. Castro Palao n. 6. & Diana Verf. sed an Capitulum, & hoc quidem de stricto iure procedit, quoniam in contrarium pro Vicar. Capituli sentit Quaranta in summa Bullarj in verb. Capitulum; Sede Vacante, num. 2. in principio, vers. & primo, vt intelligatur, cuius opinione in praxi video in nostra Inquisitione Cremonæ obseruatum. Ita Carena, cui adde, me etiam citato, Barbosa tract. de can. cap. 42. num. 68. & alios penes ipsum.

RESOL. XXIII.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare in petitione debiti, & concedere facultatem absoluendi reseruatis? Idem est dicendum de eius Vicario, aut Provisore. Ex p. 8. tit. 4. Ref. 47.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Molina de iust. tom. 6. tract. 5. disp. 11. n. 5. vbi sic ait: Dubium est vtrum Capitulum, Sede Vacante, & loco illius, Vicarius, seu prouisor illius dispensare in iis potest ratione Episcopalis iurisdictionis vt in votis, in quibus Episcopus dispensare potest, in petitione debiti, vt illegitimus minores Ordines suscipere possit, & obtinere beneficium aliquod simplex, iuxta c. 1. de filiis Presbyter. l. 6. Quamuis autè quidam negauerint, ducti, quod dispensatio sit vsus voluntariæ iurisdictionis, & quod ad Capitulum, Sede Vacante, solum deuoluatur iurisdictione necessaria: contrarium tamen est dicendum cum Panormitano c. cum olim, de maioritate & obedient. n. 2. vers. octauo dubitatur, cum Nauarr.

Narrat. ubi supra, consil. 28. & 30. cum Panvino ubi supra q. 5. & cum aliis, quos citant, nempe dispensatione possit. Quoniam tota vniuersim iurisdictione Episcopi censetur ad Capitulum deuolui, etiam voluntaria, que non fuerit reperta esse illi denegata, vt dictum est: nullibi autem hanc iurisdictionem comperimus illi esse denegatam. Et cum sæpe expediens ac necessarium sit cum subditis dispensare in multis, vt ex se est notissimum, & colligitur ex c. Domino sancto, iuncta glo. lib. 1. verb. *neesse*, & iuncto c. vt *constitueretur*, ubi non sufficienter esset prouisum Diocesis, si iurisdictione Episcopi, sine dispensatione ad Capitulum deuolueretur, Sede vacante. Potest item concedere facultatem absolendi ab omnibus casibus Episcopo referatis, cum sit eadem ratio, & ex se sit pœnitentium, affirmatque Panormitanus, c. vnic. his que, c. 1. & cum olim 14. de maioriore & obediens. & in omnibus censetur Panvini *quasi*, citata, part. 1. Hac Molina, que etiam confirmant aliqua à nobis in superiouribus resolutionibus firmata.

RESOL. XXIV.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare in casibus Pontificiis, quando non est facilis recursus ad Papam, vel ad Nunciū Apostolicum, si ad eam dispensationem concedendam potestatem habeat?
Et an Episcopus possit prædictam facultatem delegare in supradictis casibus? Ex parte 8. tractatu 4. Res. 9.

§. 1. Respondeo affirmatiuè cum Merolla tom. 3. ad dist. 7. cap. 7. dub. 1. num. 12. ubi sic ait: Ampliatur quindò, vt succedat etiam in iurisdictione, quam habet Episcopus ex præsumpta voluntate Pontificis: vt dispensandi in legibus Pontificiis, in casu necessitatis, quando non facile potest adiri Pontifex, vel Nunciū Apostolicum, si ad eam dispensationem concedendam potestatem habeat Ratio est, quia Capitulum succedit in totam iurisdictionem ordinariam Episcopi, vt supra probatum est, at verò iurisdictione, sua potestas, quam habet Episcopus dispensandi in legibus Pontificiis in casu necessitatis, est ordinaria; ergo in ea succedit Capitulum. Minor probatur, nam iurisdictione annexa perpetuò dignitati, qualis est hæc, est ordinaria, vt multis allegatis ostendimus cap. 3. dub. 1. & hinc est, quòd potest eam Episcopus delegare, etiam generaliter, vt bene inquit Sanchez lib. 2. de matrim. disp. 40. num. 14.

RESOL. XXV.

An Capitulum Sede Vacante possit absoluerè à iuramentis? Ex p. 8. tr. 4. Res. 3.

§. 1. Affirmatiuè respondeo cum Merolla tom. 3. ad dist. 7. cap. 7. dub. 1. num. 31. qui citat Cardinalem Felinum, & alios, quibus ego addo Rodriguez in sum. tom. 1. cap. 71. num. 6. Et ratio est, quia absoluationem à iuramento ordinario, potest Episcopus concedere; ergo & Capitulum Sede Vacante.

RESOL. XXVI.

An Capitulum Sede Vacante possit dispensare in

omnibus votis, & iuramentis, quibus possit Episcopus? Ex parte 8. tractatu 4. Resol. 45.

§. 1. Respondeo affirmatiuè; & idè pro certò habendum est, posse dispensare in omnibus votis, in quibus potest Episcopus iure ordinatio, cum in Episcopi iurisdictionem succedat, atq; ita sentiunt Arag. 22. *quasi*, 88. alt. 11. *conclus.* 5. Antonius Gomez. in *Cruciata*, claus. 10. n. 62. Sayr. in *clauis regia* l. 6. c. 11. n. 94. Man. Rodrig. sum. tom. 2. c. 10. n. 3. Henriquez l. 14. de *irregularitate*, c. 18. n. 2. *sine* & l. 6. de *pœnitent.* c. 6. num. 1. & ita etiam docet Ludouicus à Cruz in *Bulla Cruciate*, disp. 1. c. 6. dub. 19. n. 13. Sanchez in *summa*, tom. 1. lib. 4. c. 38. n. 17. Molina de *Iustit.* tom. 6. tract. 5. disp. 11. n. 5. & Fagundez in *Decalog.* tom. 1. l. 2. c. 4. n. 23.

RESOL. XXVII.

An Capitulum possit cognoscere causas Matrimoniales?
Et an Capitulum possit reuocare statuta præcedentis Episcopi, si fuerit expediens, & contraria statuere, qua obligent totam Diocesim? Ex parte 8. tract. 4. Res. 22.

§. 1. Prima facie videtur negatiuè respondendum, ex quo Concilium simpliciter verba facit de Episcopo, & consequenter minimè extendendum ad Capitulum, prout à simili arguit Abb. in cap. quod in iis, de maiorit. & obediens. Alexand. de Neuo, consil. 71. Calder. in consil. 2. de iis, que sunt à Prælati absque consensu Capituli.

2. Ceterum contrariam sententiam tenendam existimo, quam firmant text. in cap. veniens, de eo, qui duxit in matrim. resoluunt Couarruias dicto n. 1. in princip. *versic.* atque etiam, Panvini de officio, & potestate Capituli, Sede Vacante, part. 1. *quasi*, 10. sub num. 8. Quaranta in *summa Bullarū*, verb. *Capitulum Sede vacante*, *quasi*, 5. ubi asserit per Concilium Tridentinum dicto loco dispositum esse, quòd cautè matrimoniales relinquantur examini, & iurisdictioni Episcopi, tantum vt excluderentur alij Prælati inferiores: at Capitulum in hoc casu non dicitur inferior Episcopo, sed par.

3. Et idè hanc sententiam tenet Rodriguez in *summa*, tom. 1. cap. 71. n. 8. ubi sic ait: *El Cabildo*, Sede Vacante puede conocer de las cosas arduas, pues lo es concedido conocer de las cosas matrimoniales, que segun derecho se cuentan entre las graues, y no le esta lo dicho prohibido, y mas que el conocimiento dellos no preiudicia al futuro successor, como lo tiene Páximo de Pines de Abad. Ni el Concilio Tridentino dispone lo contrario, porque aunque dice, que el examen de las cosas matrimoniales se deba al examen del Obispo, no por esso quita este poder al Cabildo Sede Vacante, pues tiene la jurisdiccion Episcopal y qual, sino à otros inferiores juezes, como lo dice Nauarro. Ita ille, cui adde Molinam de *Iustit.* tom. 6. tract. 5. disp. 11. num. 7. ubi probat Capitulum, Sede Vacante, posse facere statuta, quæ obligent totam Diocesim, & vim habeant obligandi in perpetuum, etiam tempore Episcopi oris, qui in eo Episcopatu successerint: sicut Episcopus potest eadem statuta perpetua facere. Ceterum quicumque Episcopus in eo Episcopatu succedens poterit illa reuocare: sicut & reuocare potest quacumque alia cuiusvis alterius Episcopi sui antecessoris: neque enim prædecessor aufere potest successori in Episcopatu potestatem condendi noua statuta, & reuocandi iam condita. Item statutum in præiudicium successoris esset nullum: quia Sede Vacante, nihil in præiudicium

LA N A
S I B N I A
O. III. IV. V
E III

cium Episcopi, & Diocesis innovari potest, cap. 1. & sequit. Sede Vacante.

4. Et ratio huius postre conclusionis est, quia Capitulum succedit in tota Episcopi iurisdictione ordinaria, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, ut supra dictum est, nisi aliquid inveniatur ei prohibitum; at Episcopus iure ordinario potest condere leges, seu statuta pro tota diocesi, quae durent etiam post mortem ipsius, & hoc non inveniatur prohibitum Capitulo; ergo non est illi denegandum. Confirmatur, quia potest occurrere necessitas corrigendi aliquas pravas consuetudines: ergo potest Capitulum per statuta poenalia tali necessitati providere: erunt ergo illa statuta de se perpetua; quia hoc est de ratione statuti, ut dicunt communiter Doctores. Et quia nihil in hoc praedicitur futuro Episcopo; nam poterit illa revocare si expedire consulerit: ergo, &c.

5. Hinc inferitur posse Capitulum revocare statuta praecedentis Episcopi, si fuerit expediens, & contraria statuere, quia est aequalis illi in iurisdictione, & est posterius; ergo, sicut Episcopus successor potest revocare statuta Praedecessoris; ergo & Capitulum, quod Episcopo mortuo succedit in iurisdictione.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. ex lata doctrina Ref. 19 §. Ex his sed lege eam per totam.

RESOL. XXVII.

An Capitulum Sede Vacante, & eius Vicarius Generalis habeant facultatem dandi licentiam assistendi matrimonio, & ingrediendi Monasteria Monialium? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 49.

§. 1. Respondeo affirmatiue, & ideo sub nomine Ordinarij, qui & assistere, & assistendi licentiam dare potest in cap. 1. sess. 24. de reformat. Concilij Tridentini comprehenditur Capitulum, Sede Vacante, & eius Vicarius Generalis, cum succedat in omni iurisdictione ordinaria Episcopi; & ita docet Gutierrez de marr. cap. 66. n. 5. & 13. Pontius l. 5. c. 10. n. 4. & Bossius cap. 4. §. 21. n. 59. & alij pence. ipsum.

2. Quoad licentiam vero ingrediendi monasteria Monialium iuxta Concilium Tridentinum sess. 15. cap. 5. de regular. Respondeo etiam affirmatiue; & ita tenet doctus, & amicus P. Pellizarius tract. de Mon. c. 5. sess. 5. n. 148 ubi ex Suarez probat sub nomine Episcopi in verbis Concilij venire etiam Capitulum, Sede Vacante, & consequenter Vicarium Capitularem, cum succedat in ordinata iurisdictione Episcopali.

Sup. hoc in tom. 2. tr. 6. ex Ref. 90 §. 1. inter medium & finem. a vers. Praeterea censetur Ordinarij,

RESOL. XXIX.

An Capitulum Sede Vacante possit concedere monitoria ad effectum revocandi? Ex p. 8. tract. 4. Refol. 17.

§. 1. Affirmatiue sententiae adherendum est, & ideo Rodriguez in summa tom. 1. cap. 71. num. 6. sic ait: El Cabildo Sede Vacante puede descomulgar a los que saben quien tiene lo ageno, para que lo descubran, y salgan del pecado, y puede poner las de mas descomuniones que puede el Obispo, y tiene autoridad para absolver dellos, como se dice en el derecho, salvo si son reservadas al Papa, pues el poder de descomulgar anda a pares con el poder de absolver. Asi lo tiene despues otro Navarro. I assi puede poner un penitenciaro para que abusava de todo

Sup. hoc infra in Refol. 31. §. vii.

lo que puede el Obispo, como lo determina Panormitano. Ita ille.

2. Vnde Merolla tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 1. n. 35. sic ait. Deducitur posse Capitulum, Sede Vacante, concedere Monitoria ad finem revocandi bona perditam, vel scripturas, sub poena excommunicationis; quia hac potestas iure ordinario competeat Episcopo.

Sed de auctoritate ferendi censuras, & absolventi, superius a nobis actum est.

RESOL. XXX.

An Capitulum Sede Vacante, & eius Vicarius possit ferre censuras? Et an vero capitulum Sede Vacante possit ponere interdictum tam personale, quam locale, & etiam cessationem a divinis? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 11.

§. 1. Respondeo affirmatiue cum Hurtado de censur. in communi diff. 4. n. 10. ubi loquens de auctoritate ferendi censuras, sic ait. In vicario quoque, seu Prouisore Episcopi inuenitur, quia idem est tribunal Vicarij & Episcopi, ut constat ex cap. 2. de consuetudine, & ex cap. Romana 3. de appellat. in 6. Reperitur etiam in Capitulo Cathedrali, Sede Vacante, quia succedit Episcopo in iurisdictione Episcopali, ut deducitur ex cap. vnic. de maior. in 6. Et etiam reperitur in Vicario ipsius Capituli, ut deducitur ex Tridentino sess. 24. cap. 16. de reformato Ita ille.

2. An vero possit Capitulum, Sede Vacante, ponere interdictum, tam personale, quam locale affirmatiue respondet Auila de censur. part. 5. disp. 2. dub. 1. concl. 1. qui etiam part. 6. disp. 2. dub. 1. concl. 1. notat, Capitulum, Sede Vacante, posse imponere cessationem a Divinis, sic enim ait. Non solum Papa, sed etiam Episcopi, & alij Praelati habentes potestatem Episcopalem, possunt potestate ordinata ponere cessationem. Ita Soto dist. 22. quest. 3. art. 1. concl. 3. Syluest. verb. cessatio Pater Henriquez n. 1. Couar. cap. vltima mater. part. 2. §. 2. num. 6. ubi verbi ex quibus, dicit esse communem; vnde idem potest Capitulum Sede Vacante. Ita Couar. & Gloss. cap. si Canonici, de offic. ordinarij in 6. ubi ait, quod Canonici, Sede Vacante, possunt iure ordinario ponere cessationem, quia succedunt in iurisdictionem ordinariam Episcopi. Ita Auila.

RESOL. XXXI.

An Capitulum Sede Vacante possit absolueri ab excommunicatione incurta propter percussorem Clericis, & quid de aliis censuris? Et similiter, an possit punire, deponere, suspendere, & priuare beneficiis, & alia facere, quae ad correctionem spectant? Et an possit deputare Penitentiariorum cum potestate absolventi ab huiusmodi excommunicationibus, & aliis casibus Episcopo reservatis? Ex p. 8. tract. 4. Refol. 12.

§. 1. Respondeo posse Capitulum absolueri ab excommunicatione lata, tam a iure, quam ab homine, quando ab illa Episcopus absolueri potest propter eandem rationem; & habetur expresse in cap. vnic. de maior. & obed. lib. 6. Excipiunt aliqui excommunicationem latam in can. si quis suadente, 17. q. 4. contra percussores Clericorum. Ratio eorum est, quia in cap. peruenit, de sentent. excom. vbi

Superius Ref. 11. non habet sequere.

Sup. hoc in tom. 2. tr. 6. ex Ref. 90 §. 1. inter medium & finem. a vers. Praeterea censetur Ordinarij,

Sup. hoc infra in Refol. 31. §. vii.

ubi conceditur Episcopis facultas absoluendi ab hac excommunicatione, quando percussio est levis, habentur hæc verba: Tuæ fraternitatis arbitrio duximus committendum. At nullus Episcopus inferior frater Summi Pontificis, sed filius appellatur, ut patet ex communi stylo Romanæ Curie.

2. Hæc tamen opinio mihi non probatur, nam licet procedat in aliis Prælatibus Episcopo inferioribus, secus verò in Capitulo, quod non est inferior Episcopo quo ad iurisdictionem, sed par quia eius iurisdictione vitur, habetque eamdem potestatem, tanquam subrogatum, arg. text. in cap. is, qui in ius, de reg. iur. in 6. vnde Capitulum non dicitur proprie Vicarius Episcopi, sed successor, ut docent Fedes de Sen. cons. 30. num. 6. post gloss. in cap. 1. de maior. & obed. lib. 6. Abb. in cap. cum olim, not. 1. extra ord. tit. Roman. dicens esse communem opinio- nem, consil. 505. numero 13. in fin. vbi Mandol. lib. 1.

3. Et ita etiam docet Molina tom. 6. tract. 5. disp. 11. num. 6. vbi sic ait. Ex eodem fundamento, quod tota iurisdictione Episcopi, quæ in iure denegata ei competitur, derivetur in Capitulum, Sede Vacante; constat Capitulum, Sede Vacante, excommunicare posse. Ita Navarr. in Manual. cap. 17. num. 5. relique est notissima. Potest item absolvere ab excommunicatione tam à iure, ut ob percussio- nem Ecclesiasticam, quam ab homine quando ab eis Episcopis absolvere potest. Ita habetur expressè cap. vnic. de maior. & obed. lib. 6. Potest similiter punire, deponere, suspendere, & privare beneficiis, & alia facere, quæ ad correctionem spectant; cum ea omnia ad iurisdictionem Episcopi spectent. Ita Mo-

4. Hinc inferitur posse Capitulum deputare Pœnitentiariorum cum potestate absoluendi ab huiusmodi excommunicationibus, & aliis casibus Episcopo re- servatis, sic Azor. tom. 2. lib. 3. cap. 37. quæst. 6. Vgolin. de potest. Episc. cap. 36. Barbosa eod. tract. 3. allegat. 52. num. 7. Et quod dictum est de excommunicatione, di- cendum est etiam de aliis censuris, quæ militat ead- dem ratio.

RESOL. XXXII.

An Capitulum Sede Vacante possit approbare Confes- siones? Exp. p. 8. tr. 4. Ref. 46.

§. 1. Ad hoc dubium respondet Ludovicus à Cruz in Bulla Crucata. disp. 1. c. 2. dub. 24. ubi supponit sub nomine Episcopi in Concilio, intelligendum fore quemcumque Prælatum exem- ptum, iurisdictionem Episcopalem habentem in populum fidelium. Vnde nec Episcopus tantum elec- tus, nec etiam consecratus, si Episcopatum non ha- beat, nec demum Provinciales, aut Generales Reli- gionum approbationem huiusmodi dare possunt, quia neuter istorum habet iurisdictionem Episcopa- lem, & ordinariam in populum fidelium; potest tam- men eam impendere Episcopus electus, & confirma- tus, licet nondum sit consecratus, modò habeat Episcopatum, quia iam iurisdictionis actus exercere valet. Idem est similiter dicendum de Vicario Episcopi, quia vnus cum ipso censetur, illius siquidem iurisdictione vitur. Immo de Capitulo, Sede Va- cante, non est dubium, quin possit Confessores ap- probare, arque exponere; tum quia vnus communi- ter receptus hoc satis indicat, id enim efficit per Vi- carium suum; tum quia hic actus approbandi non est actus Ordinis Episcopalis, sed iurisdictionis, non

sibi specialiter à Pontifice delegatæ sed ordinariæ; hoc enim Episcopis tribuit Concilium ratione sui muneris. Idem ergo potest exercere Capitulum, quod Episcopo succedit in iurisdictione non tan- quam inferior, sed æqualis, ut tradunt Canonistæ in cap. olim. de maioriæ & obedientia, vbi Felinus ver- sic. 6. videri etiam potest. Vide etiam Nouarium in summa Bullar. tom. 2. tit. de Capitulo, Sede Vacante, num. 9.

RESOL. XXXIII.

An Capitulum Sede Vacante possit revocare li- centias Regularium obtentas ad audiendas confes- siones? Idem est de licentiis ad prædicandum. Ex p. 8. tr. 4. Refol. 48.

§. 1. M Ouet hoc dubium Fagundez de præceptis Ecclesie, p. 247. c. 2. n. 28. & ad illud sic respondet. Dixi n. 26. posse Capitulum, Sede Vacante, de iure revocare approbationem Mendicantibus datam: quia spectatis privilegijs Regularium aliter omnino dicendum est. Capitulum igitur, Sede Vacante, non potest hanc approbationem à præce- dente Episcopo Mendicantibus datam revocare, nec licentiam ad prædicandum, aut ad aliqua vota in pia opeta commutanda propter speciale privilegium concessum Dominicis ut in eorum privilegijs continetur fol. 55. verso, & Franciscanis, ut in monumen- to Ordinis, fol. 113. concess. 144. à Clemente IV. ann. 1265. originale habetur in Conventu D. Francisci Salmantica, ut docet Rodriguez tom. 1. Bull. fol. 36. & idipsum docet Sylvest. verb. Confessor. 2. n. 4. q. 3. ad finem.

2. Hinc est, quòd mortuis Episcopis solet Capitu- lum, Sede Vacante, generali mandato revocare omnes licentias, & approbationes ab Episcopo præce- dente datas, compellens, ut omnes Confessarij com- pareant, iterum examinandi: quod mandatum, cum sit generale, non comprehendit omnes Regulares, nec vllum eorum; & quamvis de illis specialiter, expressè- que loqueretur, adhuc esset nullius momenti, cum sit directe contra illorum privilegium; nihil enim Capitu- lum, Sede Vacante, innovare potest quo ad Regu- lares. Ita Fagundez.

3. Sed apponenda hic etiam existimo verba Angeli Bossij de iubil. sect. 3. cas. 2. §. 1. n. 47. vbi ita asserit. Adverte solum successorem in dignitate, & iurisdic- tione, non autem in iurisdictione tantum, ut est Capitu- lum, Sede Vacante, posse semel absolute appro- batos prævio examine iterum ad examen vocare, & approbare, vel reprobare, provt novit esse, vel non esse idoneos. Nam etsi successor in iurisdictione tan- tum, ut Capitulum, Sede Vacante, in spectro iure com- muni posset approbationes Regularibus concessas re- vocare, siue sint absolute concessæ, siue ad tempus certum, durante eodem tempore: nihilominus à Cle- mente IV. anno 1265. (ut in eorum privilegijs conti- netur fol. 55. verso, & refertur à Iohanne Baptista Con- fecto in collectione privilegiorum Mendicantium, & Rodriguez tom. 1. Bullarum, fol. 36.) religiosis Domi- nicanis, & Franciscanis concessum est hoc privile- gium, ut Capitulum, Sede Vacante, non posset appro- bationem à præcedente Episcopo prædictis fratribus datam revocare, nec licentiam ad prædicandum, aut ad aliqua vota in pia opera commutanda eisdem co- cessam: de quo privilegio mentionem faciunt etiam Sylvest. verb. Confess. 2. n. 4. Alexand. Peregr. 1. p. privi- legiorum sui Ordinis, tit. absolutio quoad seculares, §. 7. & Fagundez de iro cap. 2. num. 28. vnde si Capitulum

Sup. hoc in tom. 7. tr. 1. Refol. 63. & A esse mesmo, & in Ref. 80 §. vlt. ad lin. 4. & magis late in Ref. 82. & quoad revo- cationem licentiæ ad prædicandum, late principio à Ref. 1. hujus annor.

Sup. hoc late in Ref. 1. not. præter- ritæ ab eius principio.

LIBRERIA
D. III. IV. V
E. III

mortuo Episcopo, revocaret omnes licentias & approbationes, non comprehenderentur Religiosi, & si etiam de ipsis fieret specialis mentio, nullius momenti esset talis revocatio; vel vocatio ad novum examen. Quod si dicas cum Philiberto Marchio *cit. p. 15. sui tract. tom. Pofit. c. 16. prædictum privilegium fuisse abrogatum à Tridentino in prædicto c. 15. sess. 23. per clatulam derogatoriam, non obstantibus privilegiis. Etenim in dicto Capitulo nomine Episcopi, cuius approbatio etiam respectu Regularium est necessaria; comprehenditur Capitulum, Sede Vacante, ut & nos probabimus *infra* §. 3. n. 26. Quare sicut Episcopus successor potest revocare approbationem Regulari à suo Antecessore concessam; qua revocata iam amplius non censetur iuxta Concilium approbatus, ita etiam Capitulum, Sede Vacante, poterit revocare approbationem eidem Regulari ab Episcopo vivente concessam, eaque revocatione facta iuxta Concilium, iam non erit idoneus ad Confessiones secularium audiendas, absque nova approbatione. Respondetur negando assumptum; derogat enim Concilium dumtaxat privilegiis audiendi confessiones secularium absque Episcopi approbatione prævia; non aliis privilegiis Regularium circa confessiones; ut constat ex textu illius Capituli, in quo agitur tantum de necessitate approbationis, ut quis Sacerdos, sive secularis, sive regularis censetur idoneus ad secularium confessiones audiendas: Regulares autem absolute approbati ab Episcopo vivente eo defuncto remanent approbati, ergo non possunt absque nova causa cognita à successore reprobari, ut dictum est; & sic iuxta Concilium sunt idonei ad confessiones audiendas in eodem Episcopatu; neque à Capitulo ratione prædicti privilegij possunt reprobari, vel ad novum examen vocari; esset autem necessaria approbatio facta à Vicario Capituli, si iam non fuissent à vivente Episcopo approbati, & hoc tantum probat discursus Patris Marchini. Possunt etiam Regulares simpliciter approbati ab Episcopo successore in dignitate, & jurisdictione ad novum examen vocari; quia privilegium concessum est solum quoad Capitulum, & non quoad successorem in dignitate, Episcopo autem successori plus quam Capitulo voluerunt Summi Pontifices pro quiete suæ conscientie remanere liberam potestatem subiciendi novo examini Sacerdotes regulares absolute approbatos, quia Capituli jurisdictione, & gubernatio ob Vacationem Sedis regulariter parum durat; & pro parvo illo tempore noluerunt Summi Pontifices, Regulares absolute approbatos exhiberi novo examini; successoris autem Episcopi jurisdictione, & regimine regulariter diu durat, cum non extinguatur nisi cum interitu eiusdem Episcopi, vel amotione ab Episcopatu. Huc usque Bossius; & de hac questione ego alibi.*

RESOL. XXXIV.

An Capitulum, Sede Vacante, possit dare licentiam Novitiis disponendi de eorum bonis temporalibus? Et an possit munus Syndicandi exercere? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 53.

§. 1. **R**espondeo affirmativè: Dico igitur posse Capitulum, Sede Vacante, licentiam concedere, ut Novitij intra duos menses ante professionem disponant de bonis temporalibus; iuxta Concilium Tridentinum *sess. 25. de regularibus c. 16.* Patet, quia hoc potest Episcopus iure ordinario, ut constat ex *d. c. 16. at Capitulum succedit in omnem jurisdictionem ordinariam, Episcopo competentem, ut probavi supra, Et hanc opinionem tenent Sanchez, tom. 2. sum. l. 7. c. 5.*

n. 67. Barbosa tom. 3. de potestate Episcop. alleg. 99. n. 4. Barthol. à S. Paulo in thes. relig. l. 4. q. 195. & alii.

2. **N**otandum est etiam hic obiter quòd cum Syndicare sit actus jurisdictionis, Paris de Puteo *tr. de Syndic. rubr. de offic. Syndic. §. indices ad Syndic. n. 9.* & in illo procedatur tam ex officio, quam ad instantiam partis, ut per eundem dicta rubr. §. proceditur *autem*, eo ipso quòd Capitulum succedit Episcopo in jurisdictionibus, & potest de delictis in genere, & in specie inquirere, ut supra firmatum est; sequitur quòd hoc etiam munus Syndicandi possit exercere, ita Rota dicta *de off. 166. n. 3. vbi num. 4. cum sequentibus*, respondet contrariis.

RESOL. XXXV.

An Capitulum Sede Vacante possit dare licentiam Monialibus exeundi à Monasterio ex causa? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 39.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Baunius in *Theolog. moral. tom. 1. tract. 11. quæst. 24. vbi sic ait: frax hoc potest Capitulum, cum Sedes vacat, Monialibus exeundi à claustris domo que ex causa; quia Vicarius Episcopi, eandem cum eo jurisdictionem habet Navarr. lib. 3. consil. secundum primam editionem tit. de statu. Monach. consil. 6. Sanchez lib. 6. sum. cap. 15. n. 30. nisi hic eam restringat: at Episcopo competit jurisdictione delegata in Moniales exemptas, quoad egressum à claustris, secundum Trident. *sess. 25. de Regular. cap. 9. & cap. periculosis*, & Capitulum, Sede Vacante, vices agit Episcopi mortui: ergo hæc ab eo, Vacante Sede, facultatem egrediendi domo ex causa impetrare poterunt, cum esse non debeant sine Prelato ad quem confugiant.*

Sed hæc opinio non est admittenda stantibus Declarationibus factæ congregationis, de quibus alibi dicendum erit.

RESOL. XXXVI.

An Vicarius Sede Vacante possit visitare Monasteria Monialium exemptarum, & Sedes Apostolica subiectarum? Et explanatur Capitulum Sede Vacante non succedere Episcopo in privilegiis concessis, cum sint personalia & odiosa. Ex p. 7. tr. 1. 2. & Misc. 3. Ref. 28. alias 26.

§. 1. **R**espondeo negativè cum Steph. Baunio in *Theol. mor. p. 1. tr. 1. 1. q. 24.* Quia, ait ipse, auctoritas, quæ commissa est ac legata cuiquam à Pontifice, hæc ab illo ad alium non dimanat, cum eius solius sit à committente habita ratio præ cæteris, industriaque, qua reliquis præstabat, sed est Episcopus Papæ loco, cuius quoque est ex beneficentia, in Monialium exemptarum cura ac regimine, delegatus superior, rectorque, *Trid. sess. 25. c. 9.* Monasteria sanctimonialium sanctæ fidei Apostolicæ immediate subiecta etiam sub nomine Capitulorum sancti Petri, vel sancti Ioannis, vel alias quomodocumque nuncupentur, ab Episcopis tanquam dictæ sedis delegatis gubernentur, non obstantibus quibuscumque: Ergo Episcopo mortuo Capitulum visitare non poterit, Monasteria exempta Monialium.

2. **S**ecundò, Capitulum non succedit Episcopo in privilegiis eis concessis, cum sint personalia, & odiosa, ac proinde strictè interpretanda, *Innoc. in cap. dilecti, de donat. Flam. de resignat. leg. 7. q. 1. n. 24.* Sed quòd Episcopo ius sit dicendæ sententiæ, in factis Deo

virginis,

virgines, à foro suo exemptas, Papæ beneficium est: ergo ad Canonicos, Capitulumque, Sede Vacante non pertinent.

Et ita fuisse decisum à facta Rota in *Burgeni-jurisdictionis die 1. Junij 1596. coram Orano*, testatur *Barbosa in Consil. Trid. sess. 25. c. 9. n. 1. vbi pro hac intentione citat Abbatem, & Felinuz*

Manet igitur firmatum ex superioribus resol. Capitulum tempore Sedis Vacantis non succedere Episcopo in his quæ illi competant tanquam Apostolicæ Sedis Delegato.

RESOL. XXXVII.

Ab Capitulum Sede Vacante possit visitare Monasteria Monialium exemptarum?

Et an Capitulum Sede Vacante possit concedere licentiam Monialibus immediate subjectis Sedi Apostolicæ egrediendi à Monasterio in casibus permixtis in Bulla Pij V. quæ incipit: Decoris, & honestatis? Ex p. d. n. 4. Rel. 14.

§. 1. Elebris, & difficilis quæstio; & ad illam affirmative respondet Molina *de iustis* tom. 6. r. 1. num. 8. vbi sic ait, Dubitant Doctores, utrum Capitulum, Sede Vacante, visitare possit ea Monialium Monasteria, quæ cum nulli alteri sint subdita, Sedi Apostolicæ sunt immediatè subiecta, & quorum visitatio *Clem. 2. de statu Monach. & apertius in Concil. Trid. sess. 20. c. 9. de regularibus*, etiam eorum gubernatio, Episcopis tanquam Sedis Apostolicæ delegatis committitur. Panorm. *vbi supra* c. 5. controversiam, contrariasque ea de re sententias refert, ipsæque in partem negantem propendet Duetus, quod quæ Episcopo tanquam Sedis Apostolicæ delegato competunt, non transeunt in Capitulum, Sede Vacante. In eandem sententiam propendet Panvinus *quest. 7. citata*; tamen *quest. 10. in prænep.* illam limitandam censet. Alij, quos Sylvanus *calce num. 3. citatos* refert, & in quorum sententiam propendere videtur; affirmanter respondent Dueti satis debili fundamento *capitis quæ. de major. & obed. lib. 6. quod*, meo iudicio; nihil ad rem facit. Dicere attendendum esse, num muneris Episcopi aliquid jurisdictioni tanquam Sedi Apostolicæ delegato in perpetuum committatur, ut ex officio Episcopi deinceps competat, atque tunc dicere eam jurisdictionem per episcopalem transire ad Capitulum Sede Vacante, nisi aliquid opponatur, non colligatur, contrarij fuisse intentum Concilij, ac summi Pontificis id statuentis; eum enim perpetuo ad muneris annexat tanquam pars jurisdictionis eius muneris idque non in bonum, & tanquam privilegium Episcopi, sed in bonum eorum, in quos jurisdictione exercetur, aut in bonum aliorum & Ecclesiæ; censendum est eam partem jurisdictionis eam transire, in quem Episcopalis reliqua jurisdictione transit; ac proinde transire in Capitulum, Sede Vacante. Atque in re posita quis dubitet, quomodo Concilium Tridentinum *cap. 9. citato*, sic statuit: *Monasteria sanctimonialium, sanctæ Sedis Apostolicæ immediate subiecta etiam sub nomine Capitulum sancti Petri, vel sancti Ioannis, vel alias quomodocumque nuncupentur; ab Episcopis, tanquam Sedis delegatis, gubernentur, non obstantibus quibuscumque. Quis, inquam, dubitet, eam jurisdictionem transire ad Capitulum, Sede Vacante. Neque enim mens Concilij fuit, ut toto tempore Sedis Vacantis, sive per mortem, sive per captivitatem Episcopi, Moniales illæ careant gubernatione, neque id rationi esset consentaneum; vnde*

Tom. 116

per episcopalem censendum non est, id Concilium intendisse.

2. Quando verò quo ad aliquam causam, vel quo ad negotium aliquod particulare, Episcopus esset delegatus, etiam sub nomine dignitatis, ita ut delegatio ad successorem in Episcopatu, iuxta ea quæ inferius dicenda sunt, transiret, tunc sanè ea jurisdictione non transiret in Capitulum Sede Vacante: quoniam Capitulum Sede Vacante non est Episcopus eius Diocesis, sed est is, in quem jurisdictione eius Episcopatus transiit. Hucusque Molina, cuius sententiam tenet Moneta *de commut. vltim. volunt. c. 5. n. 423. Rodriguez in qq. regul. tom. 1. q. 6. art. 9. Cnedeo in qq. Can. q. 26. n. 28.*

3. Probatur hæc sententia, quia iurisdictio concessa Episcopo, tanquam sedis Apostolicæ delegato, cum sit perpetuè annexa dignitati Episcopali non est proprie delegata, sed ordinaria. Colligit hoc Moneta *ex cap. ad abolendam, de hæret. §. fin. iuncta Clem. 1. §. 1. & seq. eod. tit.* Nam quod in dicto cap. ad abolendam §. vlt. concessum fuerat Episcopo, ut Apostolica auctoritate, contra exemptos, in causis hæreticis procedat in dicta *Clem. 1.* simpliciter conceditur tam Episcopo quam Capitulo, Sede Vacante, & nulla sit amplius mentio de Apostolica auctoritate, quasi iure ordinario id utrique competat. Idem confirmat ex eo, quod cum à canone ea iurisdictio tribuatur Episcopo, iam de iure communi, non autem speciali ei competit, non obstante quod in ea concessione mentio delegationis fiat, *argum. applicet in corrigendis, de offic. ord.*

4. Sed his non obstantibus negativam sententiam tenet Merolla *tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 1. n. 50. vbi* probat Capitulum, Sede Vacante, non posse visitare Monasteria Monialium exempta, quia hæc visitat Episcopus, non ex potestate ordinaria, sed tanquam Sedis Apostolicæ delegatus, ut dicitur in *Clem. 2. de stat. monach. & clarius in Concil. Trident. sess. 20. cap. 9. de regular. & hanc opinionem tenuit Rota in una Burgeni-jurisdictionis coram D. Orano 1. Junij 1588. & in alia Burg-procuratoris coram eodem 10. Martij 1597. vbi fuit resolutum. Capitulum Sede Vacante; posse visitare etiam Monasteria Monialium non exempta, non autem exempta. Panvin. *de potest. Capit. Sede Vacante, lib. cii. Garz. tom. 1. de beneficio. part. 5. cap. 7. num. 45. Feder. de Sen. cons. 291. Card. Tusc. tom. 1. lit. C. conel. 56. num. 50. Ricc. tom. 4. prax. resol. 563. Graff. 2. part. decif. lib. 3. cap. 28. num. 18. & seqq. Prosper de August. in addit. Quarani. verb. Capitulum, Azor. tom. 3. cap. 37. q. 15. Barbosa. de potest. Episc. alleg. 73. num. 25.* Idem dicendum est de alijs casibus, in quibus in Conc. Trid. datur Episcopo facultas, quod procedat, tanquam Sedis Apostolicæ Delegatus, in his enim non succedit Capitulum, nisi adderetur à Concilio illa particula *Etiam*; ut diximus supra. Limitant hæc Panvin. *dicta quest. 7. prax. Archiep. Neap. cap. 85. num. 50. & Marc. Anton. Succ. lib. 2. instit. maior. tit. 9. num. 80. nisi* esset necessarium id de quo agitur, expediti per Capitulum, nec patiatur dilationem. Cæterum hæc limitatio non est necessaria, ut bene inquit *Garz. d. cap. 7. num. 46.* nam in casu urgente necessitatis, intrat jurisdictione ordinaria Capituli; vnde procedere tunc potest Capitulum ex potestate ordinaria, sicut etiam ex eadem procedere possit Episcopus, quamvis nullam potestatem delegatam haberet. Ex quo etiam fit, posse Capitulum Sede Vacante concedere licentiam Monialibus immediatè subjectis Sedi Apostolicæ egrediendi à Monasterio in casibus permixtis in Bulla Pij V. quæ incipit, *Decoris & honestatis*, quamvis id pertineat ad Episcopum tanquam Sedis Apostolicæ Delegatum, ut bene inquit Sanchez*

L 1

Sup. hoc supra in R. 116

LA N N A E
D I N N I A
D. J. I. I. V. V
E. I. I. I.

chcz tom. 2. *summa* lib. 6. c. 15. n. 30. Quia Monasteria hæc non debent esse absque Prælato, ad quem in casu necessitatis confugiant.

5. Nec videntur obstare illata in contrarium à Moreta, nam licet iurisdicção perpetuo annexa dignitati censetur ordinaria, quando simpliciter conceditur à Pontifice, seu à canone: qualis est iurisdicção concessa Episcopis à Concil. Trident. *sess. 24. c. 6. de reform. ad dispensandum* in aliquibus irregularitatibus, & absolvendum à casibus Pontificiis occultis; secus tamen est quando conceditur cum illo addito, quod eam exerceat concessionarius, tanquam Sedis Apostolicæ, seu Pontificis delegatus: nam alias hoc additum esset superfluum, quod dici non debet.

6. Ad textus verò in contrarium allegatos respondeo, ex illis nihil aliud colligi, nisi quod illa iurisdicção, procedendi in causa hæresis contra exemptos, quæ tanquam delegata fuit concessa Episcopis in *dict. c. ad abolendum*; postea Clemente V. fuit illis data, ut ordinaria, in *dicta Clem. 1.*

7. Ad confirmationem responderetur, quod licet Episcopi habeant eam iurisdicçãoem iure communi nihilominus non habent illam ut ordinariam, sed delegatam à canone.

8. Et ita hanc sententiam tenet Zipeus *tom. 1. Consult. lib. 3. tit. de censibus. conf. 1.* Garzias *de benef. tom. 1. part. 5. cap. 7. num. 95.* & nouissimè Pater Baunius in *Theol. mor. tom. 1. tract. 11. quest. 24.* vbi sic ait: Dico ius Capitulo competere nullum posse, ad alia Monasteria Virginum, Sede Vacante, in capite membrisque visitanda, quam quæ non sunt exempta.

9. *Primo*, quæ autoritas commissa est ac legata, cuiusmodi à Pontifice, hæc ab illo ad alium non dimanant, cum eius solius sit à committente habita ratio præ cæteris, industriæque, quæ reliquis prælabatur, sed est Episcopus Papæ loco, cuius quoque est eius beneficentia, in Monialium exemptarum cura ac regimine, delegatus superior, rectorque, Trident. *sess. 25. cap. 9.* Monasteria sanctimonialium, sanctæ Sedis Apostolicæ immediatè subiecta etiam sub nomine Capitulum sancti Petri, vel sancti Ioannis, vel alias quomodoque nuncupentur, ab Episcopis, tanquam à dicte Sedis delegatis, gubernantur, non obstantibus quibuscumque; ergo Episcopo mortuo Capitulum visitare non potest Monasteria exempta. Monialium.

10. *Secundo*; Capitulum non succedit Episcopo in privilegiis ei concessis, cum sint personalia, & odiosa, ac proinde strictè interpretanda, Innoc. in *cap. dilecti de donat. Flam. de resignat. l. 7. q. 10. num. 24.* Sed quod Episcopo ius sit dicendæ sententiæ in sacris Deo virgines, à foro suo exemptas, Papæ beneficium est; ergo ad Canonicos, Capitulumque, Sede Vacante non pertinet.

11. Ad primum argumentum oppositæ sententiæ. Respondendum est cœnobium virginum, quæ Papæ voluntate sunt ab Episcoporum censura exempta, non contineri intra ambitum potestatis ordinariæ Prælatum, cum hoc ipso quod sunt de eorum subdita foro, nihil in illarum regimine moliri possint efficaciter ac validè.

12. Secundum nihil facit ad rem cum infinita sit vbique malorum seges, quam nec autoritate sua opprimere Episcopus dum vivit, dum nec Ecclesiasticæ censuræ gladio secare potest.

13. Deinde est quod respondeam, esse scilicet admonendum à Capituli Vicario Papam de re integra ac si intra semestre à literis ad eum datis, malo non occurrat, tum videri honestam rationem habere Capitulum, animadvertendi in fontes, quod si (quod

existimo verius) facere id non potest, res videtur committenda Deo esse, aut ad novi Episcopi aduentum remittenda. Ita Baunius, satis quidem probabiliter.

RESOL. XXXVIII.

An Capitulum Sede Vacante possit visitare Diocesim?

Et an Metropolitanus possit mittere Visitatorem Ecclesiæ Vacantæ, si Capitulum negligens sit in exequenda iurisdicçãoe Episcopali ad se devoluta?

Et an Capitulum Sede Vacante possit syndicare Vicarium defuncti Episcopi? Ex p. 8. tractat. 4. Resol. 13.

§. 1. Aliqui existimant non posse, & tempore Sedis Vacantis, solum Pontificem posse deputare visitatorem. Ita Monachus in *cap. ult. de suppl. neglig. Præl. in 6. n. 5.* Imola in *c. 1. ne Sede Vacante n. 15.* Bœtius *decis. 2. m. 29.* & alij.

2. Sed ego sententiæ affirmatiæ ad hæreo cum Solorzano *de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. c. 13. num. 8.* Marefcoto *lib. 2. variar. resol. cap. 15. num. 14.* Baunio in *Theol. mor. tom. 1. tract. 8. quest. 21.* vnde P. Molina *de Iustit. tom. 6. tract. 5. disput. 11. num. 7.* sic ait. Ex eodem fundamento deciditur quæstio, de qua gloss. *Clem. 1. de heret. verb. Capituli*, num scilicet Sede Vacante, Capitulum possit visitare generaliter Diocesim, sicut eam visitare potest ac tenetur Episcopus. Cum enim id ad iurisdicçãoem Episcopi spectet, sanè competit Capitulo, Sede Vacante, non solum quoad crimina particularia, de quibus sit infamia, quod Doctores contrariæ sententiæ affirmant, ed quod tunc visitatio sit necessaria, sed etiam generaliter: quia id est exequutio iurisdicçãois Episcopalis, non solum vtilis Ecclesiis, ac Diocesi, quod sufficeret, sed etiam necessario incumbens ex officio habenti curam Episcopatus, iuxta *cap. inter cætera, de offic. ord. & alia iura.* Ita Panorm. *vbi supra vers. exira Glossam*, Panvin. *loc. cit. quest. 7.* Sylvest. *verb. Capitulum*, num. 3. & alij. Sicque vidimus in Sede Vacante præterita huius Ecclesiæ Conchenfis, Capitulum vniuersaliter visitasse Diocesim. Consentit *cap. Ecclesiæ, de suppl. neglig. Præl. lib. 6.* vbi statuitur, Metropolitanum posse mittere Visitatorem Ecclesiæ vacantæ; si Capitulum negligens sit in exequenda iurisdicçãoe Episcopali ad se devoluta. Hucusque Molina; cui addit Rodriguez in *summa tom. 1. cap. 171. n. 4.* vbi ita ait: *La potestad de visitar la Diocesi tiene el Cabildo Sede Vacante, como lo prueua Panormitano, y lo tiene alegando otros Bonifacio Vital, salvo si se tiene por cierto, que avia presto nuevo Obispo. Quando la visita compete al Obispo de derecho especial, como quando visita a los exemptos inmediatamente sujetos à la Sede Apostolica sin aver alguna necesidad de visita, porque aviendo el Cabildo puede acudir à su remedio como lo prueua el Coletario, y desta manera se entiendo lo que sobre esto afirman el Cardenal Zabarella, Federico de Senis, Franco, y Philippo Probo.* Sic ille.

3. Sed notandum est cum Solorzano *vbi supra n. 19.* hanc potestatem visitandi, Sede Vacante, nec dum habere Capitulum respectu generalis visitationis, quando nimirum visitatur Civitas, vel Diocesis, sed etiam respectu particularis, quæ potest institui contra certas personas, suborta præcedenti diffamatione, ut per Bonif. de Vitalin. in *Clement. 1. num. 77.* & Marefcoto. *vbi supra num. 17.* super quo regulam etiam generalem constituit Feder. de Senis *conf. 16. num. 1. in fine*, concludens; quod in puniendis excessibus,

Abbas, & criminibus, & reformandis moribus, Capitulum, Sede Vacante, idem potest quod Episcopus. Et ideo ipse Solorzanus n. 21. testatur Limæ fuisse à Capitulo, Sede Vacante, syndicatum Fiscalem Archiepiscopi nuper defuncti.

4. Sed an possit syndicare Vicarium defuncti Episcopi, negativè respondet Quaranta in summa p. 1. verb. Capulum. Sede Vacante, q. 10. n. 14. sed affirmativè respondet Solorzanus ubi supra n. 28. & ita est, factum fuisse Limæ. Ego puto servandam esse Provincie consuetudinem.

RESOL. XXXIX.

An Capitulum Sede Vacante possit dare licentiam erigendi nova Monasteria?

Et supponitur Monasterium quorumcumque etiam Mendicantium non posse erigi, nec edificari, quantum ad licentiam Episcopi, nisi vocatus, & auditus aliorum Conventuum Procuratoribus, &c.

Et an Vicarius Capitularis Sedis Vacantis possit concedere supradictam licentiam?

Et an Constitutio Clem. VIII. circa hoc habeat locum quoad erigenda Monasteria Monialium, & quid super hoc Sacra Congregatio censuit? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 68.

§. 1. Vppone, Monasteria quorumcumque etiam Mendicantium non posse erigi, & edificari, quantum ad licentiam Episcopi, nisi vocatus, & auditus aliorum Conventuum Procuratoribus, & aliis interesset habitibus, & causa cognita, & sine aliorum detrimento commode sustentari possint; & si dicti Procuratores nihil opponant dabitur eis licentia per Episcopum. Clemens VIII. const. 99. incip. Quoniam ad institutionem de 1603. apud Laert. Cherub. in Bull. tom. 3. pag. 146. & apud Laurer. de Franchis de controvers. inter Episcopos, & Regulares. pag. 97. de cuius materia Aloyf. Ricci. in decis. Curia Archiep. Neap. part. 2. decis. 75. & part. 4. decis. 131. Ioan. Maria Novati. in novo iur. Pontif. concil. 2. de edificat. novorum Monast. Ioan. Anton. Novati. eius frater in summa Bullar. tit. de Monasteriorum edificat. super Bulla Clementis VIII. Lezana in sum. quest. Regul. tom. 1. cap. 9. n. 35. & tom. 1. verb. Episcopus quoad Regularium. cum seqq. Barbosa de officio, & potest. Episcopi, part. 2. allegat. 26. n. 7. Quæ quidem Clementis constitutio locum etiam habet circa erigenda Monialium monasteria, ut censuit facta Congregatio Concilij sub die 19. Decembris 1620. penes Tamburin. in tr. de iure Abbatissar. disp. 33. q. 1. m. 4. Lezana dict. verb. Episcopus, n. 4. in fine.

2. Et eius dispositio, ac tenor adedò includit formã & est de substantia, ut eius omisso vitiet concessionem, Laurer. de Franchis de controvers. inter Episcopos, & Regulares in quest. super hac constit. vers. ad quartum pag. 111.

3. Monasteria nova etiam Mendicantium erigi non possunt, nisi in quolibet illorum duodecim Religiosi ex redditibus, & conductis elemosynis sustentari valeant, & cum consensu aliorum conventuum infra quatuor millia existantium, & ad id vocati, & auditu fuerint, ac tali erectione consentiant, vel alias Ordinarius locorum constitit Religiosorum in Monasteriis antea in civitatibus, seu locis huiusmodi erectis degentium ibi numero duodecim commode, & congrue manuteneri, & alii posse. Gregorius XV. const. 1. incip. Cum alias, 17. Augusti 1622. apud Laurer. de Franchis de controvers. inter Episcopos, & Regulares, pag. 100. cum Tom. 1. l. 1.

seq. Laurentius de Peytrinis de privileg. Regul. tom. 2. circa const. 6. Gregorij XV. Lezana in sum. n. 9. Regul. tom. 1. c. 9. n. 35.

4. Hoc supposito ad quæstionem propositam negativè respondeo. Dico igitur Monasteria nova erigendi licentiam concedere non potest Vicarius Capitularis Sedis Vacantis. Ita declaravit sacra Congregatio Concilij die 19. Ianuarij 1733. teste Sellio in Select. can. 18. n. 12.

RESOL. XL.

An Capitulum Sede Vacante possit dare licentiam, ut edificetur Ecclesia, ut acquiratur ius Patronatus?

Et an Capitulum Sede Vacante possit Caritativum subsidium exigere?

Et an Canonicorum Collegium Sede Vacante, nequeat Statutum concedere, quod tale subsidium in futurum ex parte minuat? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 54.

§. 1. Respondeo posse Capitulum, Sede Vacante dare licentiam volenti Ecclesiam edificare, ut acquirat in ea iulpatronatus propter rationem supra assignatam. Ita Lambertin. lib. 1. de iure patron. part. 2. art. 9. Panvin. de potestate Capituli Sede vacante, p. 5. q. 2. n. 5. Garcias tom. 1. de benef. part. 5. c. 9. n. 79. Viuian. in praxi iurispatron. part. 1. lib. 2. c. 1. num. 12. Barbosa tom. 3. de potest. Episcop. allegat. 70. n. 23. qui tamen addit alleg. 71. n. 24. cum Steph. Grat. Discop. Forens. c. 303. n. 10. & seq. non posse Capitulum præstare assensum donationi iurispatronatus: quòd si defacto id faciat, existimant, præstare titulum coloratum ad præscribendum, ex decil. Seraph. 884. num. 2.

2. Nota etiam hic incidenter cum Azorio part. 2. l. 9. c. 14. q. 5. posse Capitulum, Sede Vacante, charitativum subsidium exigere, qui tamen postea quasi 7. subdit, quòd Canonicorum Collegium, Sede Vacante, nequit statutum concedere, quo tale subsidium in futurum ex parte minuat. Bellen. q. 45. nam quantum possit statuta ponere, eum hoc sit iurisdictionis, & Sede Vacante succedat Episcopo in his quæ sunt iurisdictionis, c. his qua, & cap. cum olim de maiorit. & obed. nequit tamen statuto suo aliquid detrudere ex his quæ Episcopo iure conveniunt, hoc enim esset Episcopi iura minuere.

RESOL. XLI.

An Capitulum Sede Vacante possit alienare bona Ecclesie tam immobilia, quam mobilia?

Et an superveniens Episcopus electus, & confirmatus possit rescindere predictas alienationes factas à Capitulo sine autoritate Pape; quod idem dicendum est, si quid Episcopus sine Capitulo distraxerit de bonis Ecclesie sue immobilibus? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 38.

§. 1. Ad hoc dubium sic respondet P. Baunij in Theolog. mor. tom. 1. tract. 11. quasi. 27. Capitulo, Sede Vacante, bona Ecclesie quæ servando servati possunt, distrahere ei ex Canonica lege vetitum, can. si qua 12. 2. Ioan. Monachus in cap. unic. de maiorit. & obed. in 6. causa est quòd in fructibus Episcopatus, possessiones agri, commoda, redditusque poni debeant: at sunt hi successorii debiti, nec dissipandi proinde, cap. quia sepe de electione in 6. & Clementina penultima, eodem titulo; sed in utilitatem Ecclesie expendendi sunt, aut referendi successorii,

successori, Bonifac. VIII. in cap. quia saepe 40. de elect. in 6.

2. Nec modò bona mobilia, quæ seruando seruari possunt, abalienare Capitulum non est integrum; sed nec immòbilia sine Sedis Apostolicæ auctoritate, Concil. Ilerdense cap. 12. Nullis Clericorum cuiuslibet ordinis, officij, gradusve sit, quidquam domo præsumat, vel quod de utilitate instrumenti domus esse cognoscitur, id est mobilis, aut immobilis rei Ecclesiasticæ, conetur inuadere: pena alienantis ea bona est excommunicatio, non lata, sed ferenda sententia, & vix quoque peregrina ei communitio concedi debet, Concil. ibid.

3. Ad alienationes autem factas à Capitulo sine auctoritate Papæ quod attinet, eas electus Episcopus, cum erit confirmatus, rescindere, ac si ad Ecclesiæ suæ utilitatem pertinent, confirmare poterit vt indicabat can. 16. Ancyrana Synodi, his verbis: Si qua de rebus Ecclesiæ, cum Episcopus non est, Presbyteri vendiderunt, placuit rescisso contractu ad ius Ecclesiæ reuocari: similiter, si quid Episcopus sine Capituli consensu distraxit, de bonis Ecclesiæ suæ immobilibus, ea rata fore aut irrita velle potest, sicut docet Abb. in cap. 1. de his, quæ sunt à Prælato. Ita Bannius

4. Sed circa præsentem quæstionem, ne deseras videre Molinam tom. 6. tract. 1. disp. 11. num. 15. & latius Merolla tom. 3. disp. 7. c. 7. dub. 17. per totum.

RESOL. XLII.

An Capitulum Sede Vacante possit concedere Indulgentias?

Et quid de consuetudine iuxta hoc?

Vel an sit iurius, quod Capitulum committat alicui Episcopo, vt Indulgentias concedat in nomine ipsius Capituli? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 35.

Sup. hoc in tom. 4. tr. 5. Ref. 41. §. ad lin. 4.

§. 1. **N**egatiue respondet Rodriguez in sum. tom. 1. c. 71. num. 22. vbi sic ait: *El Cabildo Sede vacante no puede conceder indulgencias, porque aunque el poder para las conceder pertenece à jurisdiccion Episcopal, como lo tiene semo Tomar, y consta del derecho, y nota Zabarella. No se comunica esto al Cabildo, Sede vacante, por ser este acto propriamente Episcopal, y assi lo mas seguro es, que el Cabildo le cometa à algun Obispo, como lo da à entender Zabarella, al qual sigue Pavinio. Lo qual se ha de tener aunque Ludovico Boloñino, al qual parece que sellega Navarro y Enriquez, tenga que el dicho Cabildo las puede conceder principalmente si la costumbre lo ha admitido.* Ita ille; cui adde Genuensem in Praxi Archiep. cap. 87. num. 32. Marcellum Culpæ in Praxi Archiep. cap. 44. num. 22. Henriquez, Reginaldum, Bonacinam, Tuscum, Ledesimam, Cordubam, & alios, quos citat Merolla tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 16. num. 155.

Sup. hoc ibidem in lin. penult. præcitata in §. not. præterite.

2. Sed ipse contrariam sententiam existimat probabiliorẽ, & in eius fauorem adducit plures Doctores, & illam signanter tenet Molina de Insit. tom. 6. tract. 5. disp. 11. num. 6. vbi sic ait. Possit Capitulum concedere indulgentias, quia est actus iurisdictionis, censet probabilis Panorm. vbi supra vers. tertio decimo, posse illas concedere, sicut & Episcopus; in quam sententiam inclinant Nauarr. §. in Leuatico, monitor. 31. num. 6. & 7. quia ait consuetudine esse receptam, Syluest. verb. capitulum, in calce n. 5. & alij. Ad eandem sententiam accedit Panvinus vbi supra, q. 4. prima part. principal. Neque id probo, quod ait: debere scilicet Capitulum vt Episcopum electum nondum consecratum eas concedere per

Episcopum alium consecratum, quem ad id vocent. Neque enim illud est potestatis ordinis, sed solius iurisdictionis. Ita Molina, cui adde Azorium part. 21. 3. cap. 37. q. 9. qui tamen obseruat tutius esse, vt Capitulum committat alicui Episcopo, vt indulgentias cedat nomine ipsius Capituli.

RESOL. XLIII.

An Capitulum Sede Vacante possit commutare vltimas voluntates in casibus, in quibus poterat Episcopus? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 34.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue, quod probatur, quia in huiusmodi iurisdictione ordinaria, quæ Episcopo competit iure communi, mortuo Episcopo succedit Capitulum, vt probatum est sæpius, negari autem non potest, quin commutato vltimæ voluntatis sit actus iurisdictionis Episcopalis, ergo, &c.

2. Nota tamen, quòd in his commissionibus commutationum vltimæ voluntatis, quæ sunt Episcopo in casibus, in quibus iure ordinatio non posset Episcopus commutare, non succedit ei Capitulum; in aliis verò succedit. Prior conclusionis pars patet, tum quia ea, quæ iure speciali delegato competeant Episcopo, non transeunt in Capitulum, vt supra d. præmissi. vnic. huius quæst. circa med. post alios tradidimus; tum quia speciales commissiones factas Episcopo non transeunt in Capitulum, Sede vacante, sed in successorem, si factæ sint sub nomine dignitatis, textus est in cap. quoniam Abbas, de off. deleg. Si verò sub nomine personæ, expirat cum persona, vt ibidem tradunt Doctores, & notauit etiam Sanchez de matrim. lib. 8. disp. 27. num. 2. eo quòd subiectum, cui inhærebat, deficiat, arg. l. 2. ff. de vst. l. 1. vbi Bart. in sim. ff. de vst. & vst. leg. cum similibus. Posterior pars probatur, quia in iis, quæ competunt Episcopo iure ordinario, & communi, delegatio & commissio Papæ non facit cum delegatum sed solum excitat eius iurisdictionem, cap. licet in corrigendis, de off. ord. & cap. fin. de simon. cum similibus, atque in specie dispensationum tradit post alios Sanchez de lib. 8. disp. 2. num. 10. ad fin. Et hæc omnia docet etiam Moneta de commut. vlt. volunt. cap. 5. num. 477. & seq. cui adde Molinam de Insit. tom. 5. tract. 5. disp. 11. num. 5.

RESOL. XLIV.

An Capitulum Sede Vacante possit compellere executores testamentorum ad eorum complementum.

Et alij casus circa hoc conferuntur, & explanantur. Ex p. 8. tr. 4. Ref. 24.

§. 1. **R**espondeo cum Doctoribus, quos citat, & sequitur Merolla tom. 3. disp. 7. c. 7. dub. 11. num. 36. succedere Capitulum in potestate compellendi executores testamentorum, & ipsis negligentibus procedendi ad executionem illorum.

2. Vnde Rodriguez in summa tom. 1. cap. 71. num. 10. sic ait, *El Cabildo Sede vacante no solamente puede compeler à los executores del testamento, mas aun puede executar el testamento siendo negligentes los executores en su complemento. Conforme la comun, que traen Covarrubias y Pavinio, puede compelerlos à que den cuenta de su administracion, como lo afirma Imola, y Fronco.* Ita ille.

3. Igitur Capitulum, Sede Vacante, potest succedere.

dece cum cura & auctoritate in exequendis vltimis testamentorum voluntatibus; Succedit, sic Ioannes Andreas in cap. Ioannes, de testament. Panvinus part. 2. quest. 7. Poterit igitur Capitulum, Sede Vacante, executores testamentorum compellere; vt pius defunctorum voluntates exequantur intra annum, iuxta id quod habetur in cap. nos quidem, de testament. & authentic. Hoc amplius, de fideicommiss. Poterit etiam pauperes eligere, in quos hereditas ad huncvltim relicta distribuatur, vbi nulli curatores, vel executores vltimæ voluntatis sint dati, vel exequi eam non curent. Ioannes Calderinus consil. 20. de testament. Panvinus part. 2. q. 7. Poterit etiam executionis diem prorogare. Dominicus in additio. ad consilia Calderini consil. 3. de offic. Religiosos iidem piarum voluntatum executores potest compellere ad reddendas rationes. Panvinus part. 2. q. 7. num. 6. Valet etiam Capitulum, Sede vacante, hereditatem Ecclesiæ legatam adire: quam tamen si Episcopus damnosam Ecclesiæ invenerit, beneficio restitutionis in integrum repudiabit. Pari ratione poterit Capitulum transigere, & compromissum facere Panvinus part. 2. quest. 7. numer. 18. Et hæc omnia docet etiam Azorius part. 2. lib. 3. cap. 39. quest. 6.

RESOL. XLV.

An Capitulum Sede Vacante possit suppressere Canoniam?
Et an idem dicendum sit de Prælati Regularium circa beneficia Regularium suarum Ecclesiarum? Ex p. 8. tit. 4. Ref. 50.

1. Respondeo negativè, & ideo Concil. Trident. sess. 24. cap. 15. de Reformat. vltimæ particula, Episcopus, non autem Ordinarius, quæ latius patet. Existimo huiusmodi facultatem Episcopis tantum, & non aliis convenire, ac proinde Prælatos seculares iurisdictionem habentes quasi Episcopalem, non posse huiusmodi Canoniam suppressere etiam in casibus, quibus Episcopi possunt in sua Diocesi, ita Nicol. Garc. de benef. p. 2. cap. 12. n. 75. & seq. Monet. de distr. quorid. p. 1. cap. 15. num. 301. vbi hinc subdit Collegiatæ Ecclesiæ Prælatum hanc suppressionem Præbendarum tenuium facere non posse, licet esset exemptus, & Ecclesiæ insignis, idem repetit de commut. vltim. volunt. cap. 12. a num. 124. vbi num. 135. idipsum affirmat de prælati Regularibus circa beneficia regularia suarum Ecclesiarum.

2. Vnde colligo Capitulum; Sede Vacante, non posse hanc suppressionem facere, vt docent Cuchus infra. major. lib. 2. tit. 9. n. 87. Monaldus consil. 41. n. 5. Sed circa præsentem questionem ne deferas videre Ricciium in praxi part. 4. decis. 135. per totam, vbi solè nostram sententiam confirmat.

RESOL. XLVI.

An Capitulum Sede Vacante possit creare Clericos Salvaticos? Ex p. 8. tit. 4. Ref. 51.

1. Affirmativè respondet Riccius in praxi tom. 4. ref. 227. nata sicuti Episcopus potest creare Clericos salvaticos, illosque servitio Ecclesiæ assignare, ita pariter hoc ius competit Capitulo, Sede Vacante, cum illud sit propriè Ordinarius mortuo Episcopo. Novarius in suo opusculo novi p. 2. c. 2. consil. 1. n. 4. sub rubr. de causis prime in Tom. 111.

stantia coram locorum Ordinariis tractandis, & infra biennium terminandis.

2. Et illud succedit in iurisdictione Prælati mortui: ita quod alter Episcopus vocetur & in illius locum subrogetur, & tanquam subrogatus debet sapere naturam illius. Et huic sententiæ, ego etiam adharco.

RESOL. XLVII.

An Capitulum Sede Vacante possit providere Pœnitentiariam tunc temporis vacantem?
Et an Capitulum Sede Vacante, succedat in provisione beneficiorum ad Episcopum spectantia? Ex p. 8. tit. 4. Ref. 52.

1. Respondeo negativè cum Garcia de benef. Sup. hoc in tom. 1. part. 5. c. 4. n. 145. vbi sic ait: Inferitur quod occurrente vacatione Pœnitentiariæ, Sede Episcopali Vacante, Capitulum non poterit illam providere, & pœnitentiariam eligere, esto collatio præbendarum sit communis Episcopi, & Capituli, vel etiam solius Capituli, ex quo electio personæ & provisio officij Pœnitentiarij ad solum Episcopum spectat, vt dictum est, & Capitulum Sede Vacante, non succedit in provisione beneficiorum ad Episcopum spectantibus, illasque Sede Vacante, & dicitur infra. c. 7. & censuit S. Congregatio super d. c. 8. ibi, ab Episcopo instituat solo abique consensu Capituli, & etiam ab eodem solo eligatur, & licet vacaret sedes Episcopalis, Capitulum nihil potest, etiam quòd eo tempore Pœnitentiarius moretur.

2. Sed eius provisio, & electio Pœnitentiarij spectabit ad Papam privativè, stante reservatione regulari secundæ Cancellariæ de beneficiis ad collationem, præsentationem, electionem, & quamcumque aliam dispositionem liberam Episcoporum pertinentibus, vacantibus de tempore vacationum Episcopatum. Ita Garcia, cui adde Barbosam tract. de Canon. c. 261. num. 3.

RESOL. XLVIII.

An Capitulum Sede Vacante possit facere gratiam?
Et an Capitulum Sede Vacante possit dispensare, & remittere pœnas per Episcopum mortuum impostas? Ex p. 8. tit. 4. Ref. 19.

1. Pœnantes ad sunt sententiæ circa præsentem questionem; nam Mant. tom. 2. de tacit. convent. lib. 5. tit. 8. num. 11. & Ioan. Bapt. Costa de remed. subisd. remed. 115. n. 2. & de iudic. num. 43. tenent partem negativam. Ratio esse potest, quia facere gratiam post sententiam, est, de reservatis Principi, vt docent Barr. in Lacta, ff. de re iudic. Salyc. in l. cum indulgentia, C. de sen. pass. Boff. in sua praxi tit. de remed. ex sola clement. Princ. num. 41. Accedit, quòd, secundum multos, hoc denegatur Episcopo, ergo multo magis Capitulo. Antecedens asseritur à Bern. Diaz. in pract. can. cap. 137. Foller. in praxi canon. verb. Et si commissi. num. 125. Artam. consil. 23. Bonon. consil. 205.

2. His tamen non obstantibus, contrarium existimo probabilius, propter rationem, pluries in superioribus allatam; quia scilicet, facere gratiam, pertinet ad iurisdictionem ordinariam Episcopi: at in hanc succedit Capitulum, siue iurisdic. sit contentiosa, siue voluntaria, vt diximus, & nullibi reperitur exceptus

LA N A E
S I H N I A
D. III. IV. V
E. III

casus, de quo loquimur; ergo &c. & hanc opinionem secuti sunt Ricc. tom. 1. in praxi fori Eccles. resol. 391. Ioan. Maria Novar. 99. forens. 102. part. 1. & Ioan. Antopius Fratres in summa Bullar. tit. de Capit. Sede Vacante, num. 12. & ita fuisse decisum in Curia Archiepiscopi Neapol. refert idem Ricc. loco cit.

3. Ad rationem adductam pro contraria sententia respondeo, Episcopos posse facere gratiam; quia sunt veri Principes Ecclesiastici, & non Vicarii Pontificis, ut bene inquit Bellarmin. lib. 1. de Rom. Pont. cap. 3. in fin. & consequenter idem poterit Capitulum, quod est Episcopi successor, propter rationem assignatam.

4. Nec desinam hic apponere verba Feliciani à Vega in cap. 4. de iudic. §. de adulteriis, n. 63. vbi sic ait: Notandum est quod ex æquiparatione, quam superius tradidimus, de Episcopo ad Capitulum, Sede Vacante, quod eodem modo, quo Capitulum ipsum potest dispensare cum Clerico à se verbaliter deposito, ut notauimus n. 49. sic dispensare poterit cum deposito per Episcopum, quasi tunc Episcopus ipse dispensare videatur, ut aperte probatur ex simili resolutione, quam tradit Aloysius Ricc. in praxi fori Eccles. decis. 357. & iterum in praxi variarum res. 1. part. resolution. 305. vbi dicit fuisse resolutum per Curiam Neapolitanam, posse legitime Capitulum, Sede Vacante, remittere pœnas condemnatis per Episcopum propter prædictam rationem. Et quamvis inibi, num. 3. quoad aliud propositum dicat hanc resolutionem videri difficilem, quasi nec Capitulum, nec Episcopus possit habere authoritatem ad talem remissionem, propterea, quod illa videtur reservata Summo Pontifici, vel Principi, secundum Bart. Salicet. & alios, quos ibi refert: huic tamen difficultati satisfacit, quasi supponendo dari hanc potestatem in Episcopo similem, qualem habet supremus Princeps. Ita Vega, qui, ut vides affirmativæ sententiæ præsentem quæestionem adhaeret, quam ego etiam libenter amplector: vide etiam Marcellum Vulpe in praxi cap. 44. num. 26. vbi firmat posse Capitulum, Sede Vacante, dispensare & remittere pœnas per Episcopum mortuum impositas.

RESOL. XLIX.

An Capitulum Sede Vacante possit dare licentiam Clerico transfundendi ad Dignitatem Ecclesiasticam in aliena Diocesi? Ex p. 8. tractat. 4. Resolut. 20.

§. 1. Respondeo quod glossa in cap. cum olim, de majoritate & obedientia, tenet partem negativam, ea ratione, quia hæc est quedam alienatio personæ: at Capitulum, Sede Vacante, non potest alienare bona Episcopatus, cap. si qua de rebus 12. q. 2. ergo multò minus personas, & ad hanc opinionem inclinatur Margus Anton. Cucc. lib. 2. instit. maior. tit. 9. num. 75.

2. Contrarium verò dicendum existimo cum Panormitano in dicto cap. cum olim, num. 2. versic. Sed dubitatur, vbi alij Canonistæ, Ioan. Andr. & Ioan. Monach. in cap. si Abbatem, de elect. in 6. Panvinus de potestate Capituli, part. 1. quest. 8. Borgas de irregular. part. 3. tit. Vtrum aliquo tempore Capit. dispensare possit. Ratio est, quia id non est alienatio rerum Episcopatus, quæ sola prohibetur Capitulo: non enim ita præiudicatur Episcopo in prædicta alienatione Clerici, sicut præiudicatur in alienatione bonorum Episcopatus, ut ex se patet; & consequenter

ab alienatione rerum, non bene arguitur ad alienationem personarum.

3. Et ideo Molina de Instit. tom. 6. tract. 5. disp. 11. num. 14. sic ait: Ad Capitulum item, Sede Vacante, transit iurisdicção concedendi facultatem transfundendi ad dignitatem Ecclesiasticam in alienam Diocesium sicut Episcopo eadem iurisdicção competit. Ita adversus glossam ibi, Panorm. in cap. cum olim, de majoritate & obed. num. 2. vers. Sed dubitatur. Ioan. Andr. & DD. communiter. Neque enim id est alienatio rerum Episcopatus, ut rectè Panorm. Probat. Ita Molina.

RESOL. L.

An Capitulum Sede Vacante possit conferre beneficia ad Episcopum pertinentia.

Et alie diversæ difficultates circa hoc adnotantur in textu huius Resolutionis. Ex p. 8. tractat. 4. Resol. 25.

§. 1. Tangit hanc quæestionem Solorzanus de Indiarum iure, lib. 3. cap. 13. n. 31. & asserit, quod illud in quæestionem vocari solet, an Capitulum, Sede Vacante, præbendarum, & beneficiorum, quæ eo tempore vacare contigerit, collationem facere possit. Et pro parte negativa vrgere videtur, quod hoc ius hodie ex consuetudine, vel privilegio solis Episcopis competat, vel eorum Vicariis, quibus ipsi simpliciter concesserint, text. & DD. in cap. ex frequentibus, de institutionibus, cap. fin. de offic. Vicar. lib. 6. Oldrad. consil. 77. Rota de offic. Vicar. decis. 3. in novis, Rebuffus in praxi. tit. de collat. num. 12. & tit. de devolut. num. 88. & 90. atque adeò regulariter non transeat in Capitulum, Sede Vacante, cap. unico, eod. tit. lib. 6. cum aliis, quæ post Abbat. Panvin. Corral. & alios adducit Nicol. Garcia dicto cap. 7. num. 52. vbi num. 52. addit eadem ratione non succedere Capitulo in præsentatione, seu electione spectante ad Episcopum, ut per eundem Panvin. quest. 5. 2. part. num. 3. & 4. Lambertin. de iure patron. 1. part. lib. 2. quest. 2. art. 4. Paul. de Citadin. eod. tract. 6. part. quest. 3. num. 28. & Didac. Perez in l. 2. tit. 6. lib. 1. Ordin. pag. 155. col. 1. vers. Est & alia.

2. Sed hoc tamen de collationibus liberis, & merè voluntariis accipiendum est, secus de necessariis & debitis, quæ magis confirmationes, vel institutiones dicuntur, quales sunt omnes, quæ in Indiis Ecclesiis fiunt, ad Regis nostri, tanquam earum patroni, præsentationem; eas enim Capitulum, Sede Vacante, vel per se ipsum, vel per Vicarium ad hoc nominatum bene facere potest, ut in dicto cap. cum olim, & cap. 1. de instit. lib. 6. vbi Abb. & DD. Rochus de Curte de iure patronat. verb. Competens alicui, n. 66. Panvinus ibi supra, q. 4. & 5. Rebuffus dicto tit. de devolut. n. 87. & 88. & plures alij, quos refert, & sequitur Nicol. Garcia n. 54. & seq. Ioan. Vvames consil. 259. 260. & 267. n. 2. & Sebastianus Nevius tractans de potestate Capituli, in feudis, Canonicatibus & similibus conferendis, in rubric. tit. qui feud. dare possunt, n. 25. & seqq. Et planè olim electio, & collatio dignitatum, & Canonicatuum simul ad Episcopum cum Capitulo pertinebat, cap. cum Ecclesia Ultranava, de electione, Oldradus consil. 244. n. 19. Rota sub titulo de concessione præbendarum, decis. 4. in novis, & Gabriel consil. 199. num. 1. lib. 1. Et hæc omnia obseruat Solorzanus vbi supra, quæ omnia intelligo de beneficiis pertinentibus ad Episcopum, ratione suæ dignitatis.

Et ratio horum omnium est, quia collatio beneficiorum est veluti quedam donatio saltem ex ea potest, quia in potestate Episcopi est, potius huic quam alteri illa conferre, ac ea beneficiorum collatio pertinet quasi ad fructus, & emolumenta Episcopatus, ut ait gloss. in cap. cum olim, de maior. & obedient. Ideo id ius non transit in Capitulum, Sede Vacante, sed ad Pontificem spectat ea conferre. Et hoc verum est, quamvis beneficium, viuentis Episcopo, in mente ipsius vacauerit, si tamen mortuus sit antequam illud conferret.

4. Nota tamen primo, quod quamuis Capitulum non possit conferre beneficia vacantia, potest tamen in illis praefigere eorum nomina, ut in eis administrat, donec fuerit per Superiorem prouisum, cap. cum vos, de hinc ord. vbi Panorm. Gemin. cap. vnic. de maior. & arch. lib. 6. Panvinus loc. cit. quest. 3. Rebuffus in prim. tit. de deuolut. num. 77. quod rationibus comprobatur Felin. in cap. cum olim, numer. 6. de maior. & arch.

5. Nota secundo, supradicta non procedere, quando collatio beneficii pertinet simul ad Episcopum, & Capitulum, tunc enim, Sede vacante, Capitulum potest illud conferre: sic habetur in cap. 1. in prim. cap. ne Sede vacante. lib. 6. Affirmant Panorm. in cap. 2. num. 4. eod. tit. Nauarr. lib. 2. consil. tit. 5. de praedicti consil. 20. Molin. tractat. 5. de Iustit. disp. 11. num. 13. & alij communiter. Ex quo sequitur, à fortiori, posse illorum significationes recipere, ut omnes concedunt. Similiter succedit Capitulum in potestate praesentandi, vel eligendi ad aliquod beneficium, quoties ad utrumque spectaret electio, vel praesentatio, ut docet Lopus, quem sequuntur Geminianus & Franchus in cap. vnic. de maiortate & obedient. lib. 6.

6. Nota tertio, supradicta intelligenda esse tantum de collatione libera, non autem de confirmatione electi ad beneficium, & institutione praesentati, quae sunt necessariae ac debita. Nam Capitulum, Sede vacante, potest electos confirmare, cap. cum olim, de maiortate & obedient. & instituit praesentatos ad beneficia à patronis, cap. 1. de infra. lib. 6. sic Panormitanus in dicto cap. 1. Rebuffus in praesent. benefic. tit. de deuolut. num. 87. & sequent. Panvinus de potestate Capituli, part. 2. princip. quest. 4. Molin. tract. 5. de Iustit. 1. disp. 11. num. 13. Garz. alijs relatis tom. 1. de benefic. part. 5. cap. 7. num. 54. Ex quo fit, quod si electio ad aliquam dignitatem, vel beneficium spectaret ad Capitulum, & confirmatio ad Episcopum, Capitulum, Sede vacante, duplici iure fungetur, argum. text. in leg. si consil. ff. de adoption. nam eligit iure capitulari, & confirmabit iure Episcopali, sic gloss. & DD. in cap. prouisi, de suppl. negl. Praelat.

Et omnia superius dicta confirmat Baunius in Theol. anor. al. tom. 1. tract. 11. quest. 21. in fine.

RESOL. LI.

An Capitulum Sede vacante possit facere Collationem beneficiorum necessariam, ut quando, v. g. Collatio est debita certis personis? Ex p. 3. tr. 4. Ref. 16.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Cortalsius de benefic. part. 1. cap. 7. num. 5. & part. 4. cap. 4. num. 37. negat. Ratio eius est, quia hic casus non reperitur in iure expressus, sicut expressus est casus de confirmatione electi, & institutione praesentati in collatione beneficiorum nunquam succedit Capitulum, Sede vacante, nisi quando in iure est expressum inuenitur, ut patet ex cap. 2. ne

Sede vacante, ibi, Cum nusquam inueniatur casum in iure, quod Capitulum, vacante Sede, fungatur, v. g. Episcopi in collationibus praebendarum.

2. Verum mordicus affirmatiuam sententiam tenet Garzias de beneficijs tom. 1. part. 7. cap. 5. num. 55. & sequent. Quia ideo Capitulum, Sede vacante, potest facere confirmationem, electi & institutionem praesentati, quia sunt necessariae, debita, ut docent Panormitanus in cap. cum olim, de maiortate & obedientia, & cap. 2. num. 6. ne Sede vacante, Archidiaconus Geminianus & Franchus in cap. 1. de institut. lib. 6. Milis in reperit. verb. Capitulum Sede vacante potest, in dicto §. sequent. vers. sic. Sed contrarium dicit. Sed haec ratio militat in omni collatione necessaria, & debita; ergo idem ius debet esse, l. illud. ff. ad legem Aquil. Vide dictum Garziam, qui conatur respondere ad omnia argumenta Cortalsij.

3. Sed opinionem Garzias non approbat Merolla tom. 3. disput. 7. cap. 7. dub. 1. num. 107. asserit enim nimium extendere potestatem Capituli, Sede vacante, circa collationem beneficiorum; nam si Capitulum posset conferre beneficia, debita, ex functione, certo generi personarum, v. g. consanguineis fundatoris, quasi talis collatio censetur necessaria; eadem ratione posset conferre beneficia, debita, ex fundatione, concubibus fundatoris, puta Neapolitanis, & similiter, si aliqua beneficia essent fundata, ut dentur tantum regnicolis, & non exteris, posset ea conferre Capitulum; & ita omnia beneficia Hispaniae, Capitulum, Sede vacante, posset conferre, quia sunt debita tantum illi nationi, & non exteris. Haec autem omnia sunt absurda, & contra communem praxim, cum valde improptie dicantur huiusmodi beneficia collationis necessariae.

4. Ex his colligitur, Capitulum, Sede vacante, eas solas collationes necessarias facere posse, in quibus nulla exerceret liberalitas, ut quando beneficia, ex eorum institutione, sunt debita certis, ac determinatis personis, ut primogenito seniori familiae fundatoris. Vel quando ratione optionis, debetur beneficium antiquiori optanti. Et de hac collatione necessaria, intelligendi sunt Doctores, quos refert pro se Garzia, dicentes, Capitulum posse facere collationes beneficiorum necessarias.

5. Nec obstat exemplum, quod asserit Garzia de patrono praesentante plures Clericos, aequè idoneos; in quo casu, potest Capitulum, Sede vacante, instituire quem maluerit ex praesentatis, & sic exercere liberalitatem. Nam hoc prouenit per accidens, ex tacita concessione, ac permissione ipsius patroni, qui cum potuisset praesentare vnum tantum, praesentauit plures, dando ipsi Capitulo potestatem eligendi, & instituendi quem voluerit ex Clericis praesentatis. Sicut etiam posset patronus neminem praesentare, sed dare facultatem Capitulo, ut conferat beneficium, cui voluerit. Et haec omnia docet Merolla loco citato, qui n. 109. asserit, suam opinionem Gonzalez ad regul. 8. Cancellar. gloss. 9. §. 1. n. 77. & gloss. 45. num. 19. dicens, ita fuisse resolutum in vna Calaguitana beneficij de Archaya 26. Aprilis coram D. Corduba, vbi fuit dictum, non potuisse Capitulum, Sede vacante, conferre quaedam beneficia filiis patrimonialibus. Et in alia Vlixbonen. Prioratus de Caranza, coram D. Seraphino, demense Nouembris, anno 1603, vbi fuit dictum esse liberam collationem, quamuis sit facienda vni ex personis de certo Collegio, & per consequens non potest fieri à Capitulo, Sede vacante.

RESOL. LII.

An Capitulum Sede Vacante possit conferre beneficia, si iure deuolutionis spectaret ad Episcopum?
Ex p. 8. tr. 4. Ref. 27.

§. 1. Non desunt Doctores asserentes posse Capitulum, Sede Vacante, huiusmodi beneficia conferre. Ita Ioan. Andr. in cap. *quamquam*, de elect. lib. 6. Panorm. in cap. 2. num. 3. ne Sede Vacante, Petrus Georgius in *synagm. iur. p. 2. lib. 7. cap. 9. num. 43.* Lambertus de iure patron. lib. 2. part. 3. *quasi. 2. art. 8. n. 6. & alij.*

2. Probat potest hanc opinio, quia hanc deuolutio pertinet ad Episcopum ratione iurisdictionis Episcopalis, in qua succedit Capitulum, Sede Vacante, exceptis casibus in iure expressis. At verò hic casus nulli reperitur in iure exceptis: nam licet in cap. 2. ne Sede Vacante, dicat Pontifex, Capitulum non succedere Episcopo in collatione beneficiorum; hoc tamen intelligendum est de beneficiis, quorum collatio pertinet ad Episcopum iure proprio.

3. Et ita hanc sententiam tenet Molina de *Iustit. tom. 6. tract. 5. disp. 11. n. 12.* vbi sic ait: Quamuis ad Capitulum, Sede Vacante, non pertineat conferre beneficia, quæ conferre pertinebat ad Episcopum ratione suæ dignitatis, tanquam annexum eius dignitati illa donare; quando tamen ad Episcopum deuoluitur conferre aliqua beneficia ob negligentiam, vel delictum inferioris, tunc ea conferre spectat similiter ad Capitulum, Sede Vacante, vt cum Ioan. Andr. affirmat Panorm. cap. *illa, citato*, n. 3. & consentiunt doctores communiter; quoniam ea deuolutio tunc, idque ius pertinet ad iurisdictionem Episcopalem ratione vtilis administrationis suæ Diocesis in bonum, & fauorem non Episcopi, sed beneficiorum, ac animarum: in eiusmodi autem iurisdictione succedit Capitulum, Sede Vacante. Quod autem in eo euentu collatio beneficiorum ad Capitulum, Sede Vacante, spectet, colligitur aperte ex cap. *illa, citato*, in *sinu. iuncta gloss. vlt. ibi*, Ob negligentiam vero conferendi beneficium intra semelre à puncto notitiæ vacationis beneficii transiit ius, quod Episcopus habeat ad illud conferendum, ad Capitulum, etiam si Sedes non vacet, & habetur cap. *nella, §. vlt. & c. quia, de concess. prebend.* & notat Panvin. 2. part. princ. q. 2. §. *quedam*.

4. Sed aliqui putant non esse recedendum à negatiua sententia, quam docent Panormitanus sibi contrarius, in *c. cum olim*, sub n. 2. col. 2. de maiorit. & obediens. Ioan. Monach. in dicto cap. *quamquam*, n. 7. & ibi. Probus in addit. Roman. conf. §. 11. Milis in *reperit. lit. C. versic. Capitulum licet succedat*. Rebuff. in *praxi benefic. tit. de deuolut. num. 93.* Barbosa de potestate Episcopi. p. 3. allegat. 126 n. 70. Marc. Anton. Cucc. *inst. maior. lib. 2. tit. 9. n. 92.* Garz. alios referens, de *benef. p. 5. c. 7. n. 53.* Panvin. de potestate Capituli, p. 2. q. 2. num. 10. pro quo citat Bald. in cap. *ne pro defectu*, de elect.

5. Fundamentum huius sententiæ est, quia cum hac deuolutio, ad Prælatum superiorum inducta, ob negligentiam Prælati inferioris, non deducatur immediate ex natura rei, nec ex aliqua ratione concludente, sed immediate procedat ex dispositione iuris Canonici, sequitur, eam non esse inducendam extra casus ab eodem iure expressos. At nulli in iure Canonico expressum est, vt deuolutio, quæ de Prælatis Episcopo inferioribus, ex eorum negligentia, faciendâ est, fiat ad Capitulum. Nam. text. in cap. 2. in *fin. de concess. prebend.* loquitur solum in deuolutione collationis, iure proprio competentis Episcopo negligenti; ergo, & c. 1. ita hanc sententiam præter

Doctores citatos tenet Azor. p. 2. l. 3. c. 38. qu. 6. Vide etiam Rodriguez in *sum. tom. 1. c. 75. n. 12.*

6. Sed ego, vt verum fatear, primam sententiam non puto improbabilem esse; & ita illam præter Doctores citatos, tenet Andreas Vallensis in *Paratula ad Decretales lib. 3. tit. 9. num. 4.* & doctus, ac amicissimus Zypæus de iure Pontif. nouo. lib. 3. tit. ne Sede Vacante, & c. n. 6. & 7. vbi sic ait: Enimvero Capitulum non succedit in collatione beneficiorum c. 2. hoc tit. & specialiter Pius V. *Constit. incip. Sanctissimus* declarauit omnem omnino provisionem reservandam esse futuro successori; quippe instar fructus se habet, atqui fructus successori debentur. An verè etiam collatio quæ iure deuoluto Episcopo competit, successori reservanda sit, de iure factis problematicè controvertitur. & Quar. *vbi supra, quasi. 9.* putat eam difficultatem nunc esse extricandam, propter dictam Pii Constitutionem generaliter loquentem. At verò facile dici potest, distinctionem ex aliis iuris locis, aut ipsa ratione suppleri posse: nec esse eandem rationem in collatione iure deuoluto competente, quæ est in ea, quæ suo iure Episcopo competit; illa enim vt fructus ex ea dignitate nascitur; hæc ex accidente provenit, scilicet inferiori negligentia; ad quam supplendam, eiusmodi deuolutio inuenta est, quæ per huiusmodi reservationem augetur. Ita ille, satis quidem, vt dixi, probabiliter, licet ego sententiæ negatiuæ adhaream.

RESOL. LIII.

An Capitulum Sede Vacante, si non possit conferre beneficia ad Episcopum spectantia, possit saltem eorum resignationes recipere? Ex parte 8. tractatu 4. Ref. 28.

§. 1. Negatiuè respondet Rebuffus in *praxi. tit. de deuolut. num. 94. & seq.* Flam. Patil. de *resignat. benefic. lib. 7. quasi. 23. num. 3. & seq.* Prosper. de August. in *addit. ad summ. Bullar. Quarant. verb. Capitulum*, sub num. 1. *quasi. 9. limit. 5.* Barbosa de potestate Episcopi. part. 3. alleg. 69 n. 8.

2. Sed contraria opinio videtur probabilior. Igitur existimo posse Capitulum, Sede Vacante, admittere resignationes beneficiorum. Ita Federicus in *tit. de rerum permutat. quasi. 36.* vbi etiam Lupus Panormitanus in cap. *cum olim de maior. & obed. col. pen. Felinus ibid. n. 4.* Panvinus de potestate Capituli, 2. part. q. 2. n. 11. & seq. Corraf. de *benefic. part. 1. cap. 8. num. 17.* Marc. Anton. Cucc. *inst. maior. lib. 2. tit. 9. num. 40. & seq.* Sbroz. lib. 2. de officio Vicar. q. 71 n. 12. Azor. tom. 2. lib. 3. cap. 18. & lib. 7. cap. 19. *quasi. 7.* Garz. tom. 2. de *benefic. p. 11. c. 3. n. 255.* vbi sic ait: Vicarius Episcopi non potest resignationes admittere, nisi habeat speciale mandatum, vt in illa Spoletana beneficiorum supra relata num. 225. Staphileus dicto §. *resignationis modis*, num. 19. Panvinus de officio, & potestate Capituli, Sede Vacante, 2. part. *quasi. 10.* Rebuffus in forma *Vicariatus*, n. 106 Cuchus in *institutionibus maioribus lib. 2. tit. 8. n. 81.* Flaminius Parisius dicto lib. 7. qu. 24. Sbrolius de *Vicario Episcopali lib. 2. qu. 130.* Zerola in *praxi Episcopali*, 1. part. *verb. renuntiatio*, §. 4. & Zechius dicto cap. 13. num. 2. *vicarius. vers. quoque*, & est consilium Calder. 3. de *renuntiatione*.

3. Sed bene potest eas admittere Capitulum, Sede Vacante, cum fungatur vice Episcopi, & succedat in eius iurisdictione, Abbas in cap. *cum olim*, de maior. & obed. & ibi Felinus. n. 4. Rota dec. 16. de *rerum permutatone*, in nouis. Panvinus dicta 2. p. q. 2. n. 13. Corrafus dicto cap. 8. num. 17. Cuchus dicto lib. 2. tit. 9. n. 40. qui receptum dicit, Flaminius Parisius d. lib.

Et notatur non posse etiam Capitulum presentari ad beneficium iuris Patronatus Episcopo competenti. Ex part. 8. tract. 4. Refol. 29.

§. 1. Affirmatiuam sententiam tenet Azorius part. 2. lib. 3. cap. 38. quest. 8. vbi sic ait: Quæritur, an Capitulum possit admittere resignationes beneficiorum non simpliciter, sed ex causa permutationis factas, hoc est, an possit recipere, & approbare permutationes beneficiorum. Dux sunt opiniones, vna negat, altera affirmat. Veteres quidam negarunt, sed concedunt Federicus tractat. de permur. benefic. quest. 36. Lopus, Panormitanus, & Felinus in cap. cum ultim. de maior. & Obed. Cardinalis, & Imola, & Vitalin. cum Gloss. in Clem. 1. de rerum permur. Hæc opinio est probabilior. Ea verò intelligitur sic: Capitulum potest quidem recipere permutationes beneficiorum, sed non conferre beneficia permutata, nisi ius conferendi ad ipsam pertineat, vel communiter ad Episcopum, & ad ipsam Capitulum ita gloss. loci citi. sicut in simili potest Episcopus admittere resignationem beneficij, quod est Romano Pontifici reservatum, sed nequit illud conferre, vt docent Federicus, & Lopus locis supra citatis, & Rebuffus in praxi benefic. tit. de deuolut. n. 94. Hucusque Azorius.

Sed hæc sententia non caret difficultate, vt optime obseruat Merolla tom. 3. disput. 7. cap. 7. dub. 11. num. 135.

2. Primo, quia si Capitulum haberet facultatem recipiendi resignationes ex causa permutationis, posset etiam dicta beneficia resignata conferre ipsis compermutantibus; nam hæc collatio non est amplius libera, sed necessaria; quoniam beneficia ita resignata, sunt debita compermutantibus, & Capitulum succedit Episcopo in collatione beneficiorum necessaria, vt dixi supra. Sicut Vicarius qui habuit facultatem ab Episcopo, recipiendi resignationes beneficiorum ex causa permutationis, potest ea conferre compermutantibus, vt dixi cap. 6. propter rationem assignatam.

3. Secundo nam si Capitulum potest recipere & de facto recipiat huiusmodi resignationem, peto, quid faciendum, si postea Episcopus nolit ea conferre compermutantibus.

4. Respondent aduersarij, Episcopum, si eam permutationem perficere nolit, posse cogi per superiorem ad id faciendum, vel redibunt renunciantes ad eorum beneficia, argum. cap. si beneficia, de prebend. in 6.

5. Sed contra, nam primum est omnino gratis dictum, quod scilicet possit Capitulum imponere necessitatem Episcopo ad conferendum beneficium, quod aliàs est liberæ collationis. Secundum verò videtur falsum, idque impugnat Gambat. in cap. 1. de rer. permur. in 6. num. 114. & sequent. dicens, quod si Episcopus nolit permutationem expedire, compermutantes non poterunt ad eorum beneficia redire, quæ culpâ suâ amiserunt, resignando, ex causa permutationis, eorum Capitulo quod non poterat permutationem expedire. Quod confirmari potest, nam cum beneficium vacet resignatione facta ex causa permutationis, non poterit ad illud redire resignans, sine noua collatione, etiam si permutatio non sequatur, seu non habeat effectum, vt dicunt communiter Doctores, quos refert, & sequitur Garz. de benef. part. 1. cap. 4. num. 5. licet secus sit in resignatione ex causa permutationis, facta in manibus Papæ; tunc enim, si permutatio non habet effectum, possunt permutantes, sine noua collatione, redire ad eorum beneficia, vt probat idem Author loco cit. num. 7.

6. Pro

lib. 7. quest. 231. num. 20. & Sbrozcius dict. lib. 2. quest. 71. n. 1. qui plures referunt Azor. 2. p. 2. l. 3. c. 38. q. 3. & lib. 7. c. 1. q. 9. 7. Quamvis contrarium tenent Rebuffus in praxi, tit. de deuolut. n. 94. & 95. nisi in resignatione, quæ fit ex causa permutationis, quam ait solam posse recipere, quia est necessaria & cum causa, cum quo videtur tenere Ruffinacius c. 33. n. 2.

4. Et procedit non solum in resignatione, quæ fit in resignantis penam, sed etiam in qualibet resignatione, Panvin. supra n. 13. & Sbrozcius dicto n. 12. quantum contrarium cum Lapo dicat Flamin. Parisiensis obi proxime n. 35. & 36. Zech. dicto c. 1. n. 2. sub cap. quinto loco, & Prosper. de August. in additione ad Iammanio Bullarj, verb. Capitulum, Sede Vacante, lib. n. 9. limitat. 5.

5. Nec obstat ratio Flaminij, quod Capitulum solum succedat in his quæ sunt iustitiæ, non autem in his quæ sunt gratiæ, Ioan. Andr. in c. unico, de maior. & obedien. n. 6. Quia respondetur, imò regulam esse, quod Capitulum, Sede Vacante, fungitur vice Episcopi, & succedit in omnibus quæ sunt iurisdictionis ordinariæ, exceptis casibus à iure expressis, vt dictum est supra 5. part. cap. 7. & hic casus non reperitur in iure exceptus. Hucusque Garzias, cuius sententia libenter adhaereo, quia, vt dictum est, Capitulum, Sede Vacante, succedit in totam iurisdictionem ordinariam Episcopi, exceptis casibus iure expressis, sed recipere resignationes huiusmodi beneficiorum, pertinet ad iurisdictionem ordinariam Episcopi, vt ex se constat, & nullibi reperitur hoc denegatum Capitulo, ego &c.

6. Secundo, quia Capitulum, Sede Vacante, potest ex causa Clericum suo beneficio destituere, seu priuare, vt ostendimus supra; ergo ex eadem poterit resignationem admittere. Probat consequentia, quia resignatio habet vim destitutionis; vt bene inquit Flaminius loco citat. q. 10. n. 6. nam, per eam resignans, desinit esse intulatus, & Prælat. Et hanc opinionem tenet etiam Merolla tom. 3. disput. 7. cap. 7. dub. 11. num. 126.

7. Sed non deseram hic apponere verba Rodriguez in summa, tom. 1. cap. 71. num. 15. vbi sic ait: Puesto el Cabildo Sede Vacante interponer su autoridad en la permutation de los beneficios en dos casos. El primero, quando la elecion pertenece juntamente al Obispo y al Cabildo, como lo dize vna Glossa notables donde lo nota Imola. El segundo, quando el beneficio pertenece a colacion de tercero, como lo prouea Zabercia, y puede recibir la resignacion de los beneficios, como lo dize Panormitano, afirmando, que assi lo conuclyo la mayor parte de la Rota. Y esto quando se haze la resignacion por causa necessaria, como lo dize Reouso, y quando se haze en pena del resignante, como se colige del derecho. T quando la dicha resignacion y colacion se ha antes de la provision hecha de Obispo en el conuocatorio, y aun antes que tome possession, como dize Flaminio fue resuelto en la Rota. T. procede esto en los beneficios, cuya colacion pertenece juntamente al Cabildo y Obispo, salvo si el Capitulo Sede Vacante está en possession de haze colacion, y recibir la resignacion de los beneficios, que pertenecen a solo el Obispo, como se colige del derecho, y lo tiene Decio. Ita ille.

Sed elector circa præsentem questionem ne desinat recognoscere Baunium. tom. 1. tract. 1. q. 2. 3. per nam.

RESOL. LVI.

An Capitulum Sede Vacante possit admittere resignationes beneficiorum non simpliciter, sed ex causa permutationis factas.

LIBRARY
D. III. IV. V
E. III

6. Propterea probabilis existimo, non posse Capitulum resignationes recipere, propter rationes in contrarium adductas.

7. Unde ex his omnibus existimat Merolla non posse Capitulum, Sede Vacante, dictas resignationes recipere.

8. Nota etiam hic obiter, non posse etiam Capitulum presentare ab beneficio ipsius patronatus Episcopo competentis. Ita Merolla loco citato, *dub.* 12. per totum.

RESOL. LV.

An prater casus supradictos possit aliquando Capitulum Sede Vacante conferre beneficia? Ex p. 9. r. 4. Ref. 3. c.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue cum Rodriguez in *Summa tom. 1. cap. 71. num. 13.* vbi sic ait. *El Cabildo Sede Vacante puede proveer los beneficios, cuya colacion es a cuenta del Obispo, y del Cabildo, pues segun derecho, y saltando uno, el otro sucede en este caso en su lugar, y lo mismo es quando el Obispo tuviere autoridad de presentar, o elegir, perteneciendo a entrambos juntamente la dicha presentacion, y eleccion, como lo tiene Lupo, y Gemin. Franco, Lambertino. Lo qual se entiende quando el Obispo y Cabildo tiene igual derecho, como lo nota Geminiano, y lo explica Felipo Probo. Y conforme a esta doctrina prueua Navarro, que los que tienen que la prouision del penitencionario, en las Iglesias Cathedrales conforme al Concilio Tridentino, pertenece al Obispo sin consentimiento, o consejo de Cabildo, no es del Cabildo Sede Vacante. Empero que conforme a la opinion de los que tienen que pertenece al Obispo y al Cabildo, juntamente, pertenecerá tambien al dicho Cabildo, y perteneciendo la dicha prouision al Obispo con consentimiento, o consejo del Cabildo, tambien el dicho Cabildo Sede Vacante se puede meter en ella. Sic ille.*

Sup sequen-
tibus in hoc
§. Supra in
Ref. 47. per
totam.

RESOL. LVI.

An Capitulum Sede Vacante possit vnire beneficia? Ex p. 8. tract. 4. Ref. 3. 1.

§. 1. **N**egatiue sententia adheret Azorius *pa. 2. lib. 3. cap. 38. questio. 9.* vbi ita asserit. *Quaritur, an Capitulum vnire beneficia queat? Rebuff. num. 100. tit. de deuolut. affirmat posse vnire in iis casibus, in quibus possit Episcopus, dummodo per vnionem nihil iuri Episcopali detrahatur. Et citat Cardinalem, & Inolam in Clem. 1. de statu Monachor. Petrum Perusinum in tractat. de vnion. Ecclesiarum, cap. 4. & Felinum in cap. cum olim ad finem de maior. & obed. idem sentit Lupo cap. 1. de maior. & obed. Sed Panvin. part. 2. quest. 3. num. 17. videtur negare id posse Capitulum, quia per vnionem beneficium, quod vnitur alteri supprimitur, vel extinguitur, vel alienatur; at Capitulum suppressum, vel extinguere, vel alienare beneficium non potest, & ita dicendum est, nam per vnionem beneficiorum minueretur potestas Episcopi, is enim vnus tantum beneficij conferendi ius haberet, cum ante vnionem haberet potestatem duorum beneficiorum. Ceterum supradicti Auctores tantum loquantur de vnione, per quam beneficia vnita manent equaliter principalia; loquuntur enim de vnione, per quam nihil iuri Episcopali detrahatur, at si beneficium vnitum alteri supprimeretur, vel alie-*

naretur, aliquid videretur esse iuri Episcopali detractum. Hucusque Azorius; & hanc sententiam tenet Merolla *tom. 3. disputat. 7. capit. 7. dub. 14. num. 147.*

2. Sed communiter asserunt posse Capitulum Sede Vacante, facere vniones beneficiorum, quas potest Episcopus. Ratio fundamentalis huius sententia est, quia Capitulum succedit in tota iurisdictione Episcopi, exceptis casibus in iure expressis. At vnire beneficia, est actus iurisdictionis, & nulli reperitur hoc prohibuitur Capitulo; ergo, &c. Hanc sententiam sustinent Caccialup. in *tract. de vnion. art. 3. quest. 6. num. 19.* Petr. de Vbald. *cod. tract. cap. 5. num. 26.* Rebuff. in *praxi tit. de vnion. benefic. num. 36.* Hoieda de *incompat. benefic. 2. pari. cap. 3. num. 7. vers. Similiter Capitulum.* Garz. de *benefic. part. 12. cap. 2. numer. 67.* Marc. Anton. Gemens. in *praxi Archiep. cap. 85. num. 25. in 1. edit. Prosp. de August. in addit. ad sum. Bullar. Quarant. verb. Capitulum, quest. 9. vers. Qua conclusio.* Azor. sibi contrarius *tom. 2. lib. 6. cap. 29. quest. 9.* & alij, quos citat & sequitur Sanchez in *Summa tom. 2. lib. 7. cap. 29. num. 155.*

3. Quod si dicas Capitulum, Sede Vacante, non potest conferre beneficia; ergo nec vnire; probatur consequentia; quia duo beneficia vnire nequit, nisi vnum conferat ei Ecclesie, cui vnit.

4. Respondent Azor, & Sanchez, negando consequentiam, quia beneficium nondum vacans, conferri nequit, cum tamen vniri possit, *Clem. 1. de reb. Eccles. non alien.* Item, non est idem iuris de conferendo, quod de vniendo; quia conferre, est voluntatis, & libertatis; vnire vero, est necessitatis, nam vnio fieri non potest, nisi ob Ecclesie necessitatem, vel vtilitatem. Necessitas est, v. g. quando Ecclesia, cui vnio faciendae est, caret sufficientibus redditibus ad alendum ministrum; vtilitas vero vt quando propter fructuum tenuitatem, non inueniuntur Clerici idonei ad deferendum; hac omnia habentur in *c. exposuisti. de prob.*

Vide Rodriguez in *summa tom. 1. capit. 71. numer. 16.*

RESOL. LVII.

An Capitulum Sede Vacante possit commendare beneficia ad tempus? Et an hoc intelligatur de beneficiis simplicibus tantum, non autem curatis? Ex part. 8. tractat. 4. Refol. 32.

§. 1. **A**D hoc dubium sic respondet Azorius *part. 2. lib. 3. cap. 38. quest. 8.* Quaritur, an Capitulum commendare queat Ecclesias, siue beneficia? Potest, ad tempus videlicet, non in perpetuum, donec idoneus beneficiarius detur, sic Panor. mit. in *cap. cum olim, de maior. & obed. Innoc. in cap. illa, ne Sede Vacante.* Ancharan. & Ioan. And. in *cap. 1. cod. tit. in 6.* Rebuff. in *praxi beneficior. tit. de deuolut. num. 77.* Ita Azorius, sed eius doctrina intelligenda est de beneficiis simplicibus, non autem curatis, vt declarauit Sacra Congregatio, teste Garcia de *benefic. tom. 1. part. 5. cap. 7. numer. 8.* & Navarro in *summa Bull. tom. 2. titul. de Capituli. num. 88.*

RESOL. LVIII.

An Capitulum Sede Vacante possit priuare Clericos beneficiis?

beneficium, quorum collatio ad Episcopum pertinet? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 40.

Affirmativam sententiam docet Baunius in Theol. mor. tract. 1. 1. quast. 25.

Primo, quia castigare scelera, & ordinariarum est communis, propriaque Provincia: at Capitulum, Sede Vacante, potestatem habet ordinarij, Extrat. de majori, Exce. abilis, §. caverum, de prabend. ergo & pcedendi vitia: plebuntur autem, cum eorum auctoritate fortunis evertitur ac bonis, est id ergo Capitulum facere licitum, cum quid est a reo admittum, quod ea pena sit dignum.

Secundo, si esset Episcopus adhuc superstes, haud dubie concubinatum recti indocilem, vitaque turpem, ac eius similes, generis humani certa probra, gradu movere posset, cum praestet Ecclesiam carere labe, quam ministros impios habere; sed ab Episcopo fatis functo, transiit eius omnis auctoritas communis & ordinaria, in Canonicorum ceterum, seu Capitulum, cum olim, de majoritate & obedient. Panvinius tractat. de potest. Capituli, Sede Vacante, part. 1. Flaminius de resignat. lib. 7. quast. 23. num. 21.

Obiicit, eiusdem est destituere, cuius & conferre: at beneficium debet a solo Episcopo conferri, ut supponitur, non a Capitulo; ergo & ab illo, non istud indigno tolli.

Major est vera, cum omnia sunt paria, quod hic non accidit, cum publica utilitas, dignitalque Ecclesiae exigat, Clericum, cuius impuri sunt mores, ut pite festenque membrum, rescindi de Ecclesia, quare cum Capitulo, Vacante Sede, permilla sint omnia, quae jurisdictionis sunt necessariae, ut dictum est antea, nec ferri possit, ac debeat, quod in pemiciem grassatur innocentium, cuiusmodi est insignis culpa, quae infamis peccandi est causa, crederem Capitulo tum permillum esse, concubinatum civitati notum, aut quemlibet alium, ei vita non distimilem, private magistratu, quem in Ecclesia gerit, quemadmodum & beneficia, quorum collatio ad Episcopum pertinet, digno demandare, cum res temporaeque vident; quia in his quae iusta sunt ac necessaria, succedit Episcopo Capitulo, sed est concubinarij submotio rejectioque a gradu honoris, quo in Ecclesia fruitur ad istius, Deique glotiam, & bonum fidelium, necessaria non tantum, sed & iusta nocentis poena, ita & collatio magistratij quod obit, alteri facta, eiusmodi est, quae ad creati Episcopi tempora non possit differri, ne ea prerogatio infanti noceat. Ita Baunius.

RESOL. LIX.

An ea omnia, quae dicta sunt de Episcopis ad imponendas poenas, multas pecuniarias Clericis, & laicis in delictis misti fore, vel pro dispensationibus, aut commutationibus, procedant in Capitulo Sede Vacante, & eius Vicario, ita ut in quocumque eorum, & casu semper sint applicanda locis piis?

Et an praedicta applicatio statim fieri possit a Vicario Capituli? Ex p. 10. tr. 8. Ref. 10.

Et tandem ad complementum materiae dicendum est, id quod diximus de obligationibus locis piis, idem dicendum esse de Capitulo Sede Vacante, & eius Vicario; ut individualiter doceat novissime Paulus Squillante de obligationibus, & Privilegijs Episcoporum, p. 1. cap. 28. n. 9. vbi sic

ait: Dubitatur an Sede Episcopali Vacante, poenae pecuniariae debeant etiam locis piis applicari. Et esse applicandas locis piis tradunt. Prosper de August. Genueus, & Merolla; qui fatentur, quod applicatio praedicta, statim fieri poterit a Vicario Capituli iuxta disp. Sac. Concilij Trident. sess. 25. cap. 3. de reform. & fuit pluries observatum in Curia Archiepiscopali Neapolit. Ita ille; vbi ait quoque quod sic, ibidem, est inveterata consuetudo pro criminibus dignis compositione, compositiones facere, cum Episcopi Iurisdictione Sede Vacante ad Capitulum devolvatur, c. unico, & ibi Glossa, de majori. & obediens. taliter, quod sicut Episcopo compositiones facere, ita nec etiam id poterit denegari Capitulo, Sede Vacante, quod quovisq; durat Sedes Vacans repraesentat Episcopum, & agit quae Episcopus facere poterat. Et idem Squillante paulo infra num. 12. sic etiam ait: Nominem autem emolumentorum intelligitur poena imposita Inobedientibus, ratione contumaciae, & id etiam quod petiitur ratione decreti, quod interponitur, intelliguntur etiam compositiones, & poenae pecuniariae. Quamvis emolumenta, quae proveniunt ex poenis pecuniariis sint applicanda locis piis, iuxta disposi. S. C. T. sess. 25. c. 3. ut dictum est; & hanc sententiam tenet etiam Episcopus Riccius tom. 2. decis. 289. per totam, Genueus in praxi Archiep. c. 69. num. 4. Prosper de Augustino in Adit. ad Quarantiam, verb. capitulum, verb. Praedicta restringo, quibus adde Merollam tom. 3. disp. 7. c. 7. dub. 1. n. 21. in fine asserentem, emolumenta, quae proveniunt ex poenis pecuniariis, tempore quo vacat Sedes Episcopalis esse applicanda locis piis, iuxta dispositionem Concilij Tridentini; quae applicatio potest fieri statim a Vicario Capituli: Et haec dicta sufficiant circa praesentem quaestionem, quae omnia pro veritate scripti.

RESOL. LX.

An Capitulum Sede Vacante teneatur solvere debita Episcopi defuncti ex fructibus Episcopatus? Et docetur Capitulum Sede Vacante teneri elemosinas impertiri, ad quas Episcopus teneatur. Ex p. 8. tr. 4. Ref. 74.

Ad hanc quaestionem satis practicabilem, affirmativè respondet Themudo tom. 1. decis. 48. num. 6. & seg. ait enim, certum esse Capitulum Sede Vacante esse administratorem rerum Episcopatus, & primo loco teneri solvere debita Episcopi defuncti ex redditibus Episcopatus, residuumque futuro Episcopo custodire, quia saepe, de elect. lib. 6. c. praesenti 9. de officio Ord. eodem lib. 6. & ibi gloss. verb. solutus debitis. Quarant. in summ. Bull. verb. Cap. Sede vac. s. praedicta, Azeyed. recop. l. 1. n. 2. in lege 6. a num. 4. & 19. Barbof. de potesta. Episcopi, allegat. 114. num. 8. Zerol. verbo beneficia, vers. ad 6. Boer. dist. 340. Gama decis. 13. n. 3. & 4. & dist. 340. num. 2. Cardof. verb. bona num. 29. Fulc. de visitat. l. 2. c. 7. n. 9. optimum Concilium Ecclesiasticum Cald. Garc. de benefic. 2. dq. part. cap. 1. a num. 89. Thefaur. dist. 143.

Capitulum namque succedit Episcopo in omnibus ac si viveret exceptis reservatis. Quarant. verb. Cap. Sed. vac. in princ. & alibi latius diximus; cum ergo succedat Episcopo, tenetur solvere salarium quod debetur Episcopo pro regimine vsque ad tempus (fiat) Speculator lib. 1. tit. de actore §. 1. num. 64. & l. 2. tit. de fruct. & interest. §. 1. n. 15. & lib. 4. tit. de stat. Monach. num. 64. Bart. in l. divorzio, in iur. ff. solut. Matrimonio; & ratio est, quia fructus sunt accessorii beneficii,

tract. 4. & omnes quaestiones eius pro Capitulo Sede Vacante applicanda.

LA N A E
M N I A
D. III. IV. V
E. III

beneficio, qui semper debetur Prelato pro tempore quo seruiuit, *cap. non licet 2. cap. Episcopus 4. cap. cum secundum 16. cap. dilecto filio 24. de prebend. quibus ita propositis, iudex Apostolicus iuste sententiam protulit condemnatoriam.*

3. A qua sententia, cum fuisset appellatum, & causa commissa per Illustrissimum Collectorem Apostolicum, rei condemnati in libello appellatorio, formarunt articulos vbi deducebant Ecclesiam carere legitimo defensore, sine quo processus non poterat subsistere, *cap. constitutus, ne Sede Vacante, cap. 1. eodem tit. sicut processus minorum sine curatore, l. acta, §. vltim. ff. de re iudic. gloss. fin. in dicto cap. 1. ne Sede Vacante ? sic etiam acta esse nulla ex defectu legitimi defensoris, vt iura Canonica clamant.*

4. Secundo, quia in computis rationum certa quantitas non adfuit, vt erat necessarium, *l. non solum, §. is qui rationes, ff. de libera. lib. statu. liberum, §. ff. quis non dare §. ff. de statu lib. Afflic. decis. 157. & quando dabatur error calculi, articuli recipi debeant. l. 1. C. de error. calculi §. vbi gloss. ff. de administrat. rerum ad civit. pertinet. Bart. in l. 2. C. de iure fisco. l. 10. Garc. forensis. 923. n. 35 & 36.*

5. Quibus visis, & receptis articulis erroris calculi iuxta tradita per Escobar de ration. cap. 38. n. 4. cum appellantes non probarent, sententia Auditoris cum Adiuncto confirmata fuit, per aliquot iura allegata, debita enim Episcoporum per Capitulum Sede Vacante, ante omnino solvi debere iudicavimus, anno 1640. Hucusque Themudo. Qui etiam in decis. 75. n. 9. docet Capitulum Sede Vacante teneri elemosinas impartiri, ad quas Episcopi tenentur; & adducit Calderinum, & Tuschum.

RESOL. LXI.

An intra octo dies, in quibus Capitulum Sede Vacante, cogitur de Vicario eligendo, debeat Archidiaconus jurisdictionem administrare? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 36.

§. 1. **R**espondet affirmativè Marcellus Vulpe in *Prax. For. Eccles. cap. 44. num. 30* eo quod ad Archidiaconum spectet dicta iurisdictione, cum ipse sit ipso iure Vicarius, *cap. 1. & cap. ad hac de offic. Archid. & de iure habet jurisdictionem ordinariam, gloss. in c. perlectis, in verb. iurgia dist. 25. nec obstat, quod dicta iura loquantur Sede plena; quia per mortem Episcopi, ea, quæ Archidiacono de iure competunt, ei non auferuntur, Sbroz de Vicar. Episcop. lib. 1. quest. 61. Abb. in cap. dilecto, num. 7. de offic. Archid. Poller. in consuet. Regni. incip. Ad audientiam nostram. n. 75. vbi dicit, ita seruatum fuisse Salerni per Capitulum tempore Sedis Vacantis, ob mortem Cardinalis Seripandi Archiepiscopi, quod Archidiaconus exerceat iurisdictionem, donec à Capitulo fuit Vicarius deputatus; & hoc non sine maxima ratione, cum experientia visum sit, quod in principio Sedis Vacantis multi improbi, audaciores fiunt, & absque Dei, & iustitiæ timore, commisi quod non sit, qui carceribus, & aliis legitimis provisionibus eorum audaciam coercerent & refrænet, cum Capitulum non possit statim se congregare, & malo occurrere, multa scelera & crimina perpetrare non verentur, & exinde perturbationes multa oriuntur & scandala, quibus omnino obviandum est. *Clem. 1. de offic. ord. etiam si leuia, & pusilla sunt, cap. 2. de nov. oper. num. 8. & ad evitanda scandala à iure recedi potest cap. non potest 23. q. 4. & Clem. 1. de par. Ad obviandum ergo insolentis quæ evenire solent, antequam per Capitulum Vicarius deputetur Archidiaconus, qui primam dignitatem, & locum primum in Capitulo obtinet, potest legitime exercere,**

salva tamen decisione Sacrae Concilij Congregationis. Ita Vulpe: cuius sententiam tenet etiam Solorzanus de *Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. cap. 13. n. 51. & Valenzuela conf. 101. n. 21. cum aliis.*

2. At, his non obstantibus, contrariè sententiæ adheret Quaranta in *summ. Bull. ver. Capitulum, Sede Vacante, n. 2. vbi ita asserit. Primo dubitatur stante præfixione termini octo dierum, infra quem Capitulum cogitur Vicarium eligere, quis interim administrabit. Respondeo quod quamvis videatur dici posse Archidiaconum debere tunc temporis vices Vicarii sustinere, per text. in cap. 1. in cap. ad hac, de offic. Archid. idque etiam sentiat Iac. Sbroz. in tract. de vic. Episc. lib. 1. quest. 61. tamen quia ex diversis non fit illatio, & dicta iura loquantur Sede repleta, non autem Sede Vacante, quo casu de iure transit in Capitulum iurisdictione vt satis abundè supra scriptum fuit, dicendum puto infra octo illos dies totum Capitulum administrare debere. Ita ille.*

Et vt verum fatear, quia iurisdictione Archidiaconi hodie recessit ab aula, sententiæ Quarantæ adhaerere, quæ firmatur ex his quæ docet Merolla, tom. 3. dist. 7. n. 7. dub. 1. n. 7.

RESOL. LXII.

An Capitulum Sede Vacante possit restringere tempus octo dierum, statutum à Concilio Tridentino pro Vicario eligendo? Ex parte 8. tractatu 4. Refol. 65.

§. 1. **N**egativè respondet Merolla tom. 3. dist. 7. n. 7. dub. 26. n. 260. quia quamvis in potestate Capituli sit creare Vicarium etiam prima die post Episcopi mortem; non tamen statuere potest, vt intra brevis tempus assignatū à Tridentino debeat illum eligere, ita vt ad id necessitetur; nam cum Capitulum non sit superius se ipso, non potest sibi legem imponere, à qua obligetur, quia lex ligat tantum subditos ferentis, at Capitulum non est subditum sibi ipsi, quamvis quilibet de Capitulo seorsum acceptus, sit Capitulo subditus, & statutis Capituli obligetur.

2. Sed his non obstantibus, aliqui affirmativè sententiæ adherent; & ideo Quaranta in *Sum. Bulla verb. Capitulum, Sede Vacante, q. 12. §. primo dubitatur, in fine, asserit, posse Capitulum Sede Vacante, numerum octo dierum pro Vicario eligendo restringere, breviorē statuendo per text. in cap. Ecclesia vestra, vbi Abbas, not. 1. de elec. & hanc sententiam tenet etiam Genuensis in *praxi c. 88. n. 7.**

RESOL. LXIII.

An Capitulum Sede Vacante possit post octo dies antequam Metropolitanus eligat Vicarium purgare moram, & eligere Vicarium? Ex parte 8. tractatu 4. Ref. 71.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Garcias de beneficio tom. 1. part. 5. c. 7. n. 7. vbi existimat, quod Capitulum, quod infra octo dies Vicarium non constituit, possit re integra, antequam Metropolitanus eum deputer, moram purgare.

2. Sed contrarium, & meritò, tenet novissimè Emanuel Themudo in *decisionibus Archiepiscopalis Olyssiponsis, part. 1. decis. 22. n. 5. vbi sic ait: Si Capitulum intra octo dies Vicariū non constituat, devolvitur Vicarij deputatio ad superiorem, vti Conciliū declarat, vbi dicto, omnino, præcisam naturam habet, restrictionē aliquā non patitur, imò importat præcisam*

fam executionem, præcisè cogit ad factum, præcisamque denotat necessitatem, ut multis relatis expressè tenet Cened. præf. 9. singulari 24. à n. 2. præcisè n. 4. & 5. & dicit Tusc. concl. 52. 2. quòd excludit omnem gratiam, misericordiam, & dispensationem, ubi novem conditiones exclusivas affert, ubi etiam concl. 299. dicitur, mirà, quà Concilium vitur, includere tantum sua extrema, dicit, & excludere eas quæ sunt extrema, ita ut si aliquid fieri iubeatur intra decem dies, post illos non possit fieri, quia includit extrema, & excludit ea, quæ sunt extra: unde per Suar. tom. 5. de censur. disp. 18. sect. 3. n. 2. ait Capitulum quòd Sede vacante non constituit Vicarium, tempore, & modo ibi præscriptis, facultate constituendi eum potest. Riccius coll. 1602. initio, & d. 473. tit. de Sede vacante. Quarant. in summ. Bullar. verb. Capit. Sede vacante, n. 3. vers. eisdem.

Attamen Garcia de benef. ubi supra, n. 4. vers. sed respondeo, Riccius coll. 1602. dicunt Capitulum etiam transfactis prædictis octo diebus, posse purgare moram, quia cum Vicariatus non sit beneficium, sed officium quoddam temporale, deolutio deputatio- nis Vicarij, solum intelligitur fieri, ut Metropol. possit Vicarium deputare negligente Capitulo, non autem, ut Capitulo omnino tollatur facultas eum de- putandi, & purgandi moram, & ita deolutio ad Me- tropolitani, solum fit ad effectum, ut possit suppleri negligentia Capituli, quibus respondet Quarant. pro- xime n. 4. quòd quando iurisdic- tio deolutur ad su- perio- rem propter negligentiam, non habet locum poenitentia, quia ipso iure, transfactis octo diebus iurisdic- tio ex Concilio translata est in superio- rem, ubi allegat Gemin. c. fin. n. 8. de suppl. negl. Præl. in 6. unde non obstante opinione Garcia, contraria est magis conformis iuri, quam proculdubio amplecti oportet. Ita Themudo, cui ego libenter adhæreo.

RESOL. LXIV.

Quid determinet Concilium Tridentinum circa crea- tionem Vicarij Capituli, Sede vacante?
Et an terminus etiam octo dierum currat capitulo à die scientia translationis Episcopi ad aliam Ec- clesiam, quando tamen à summo Pontifice fuerit absolutus à vinculo prioris Ecclesie: Ex p. 8. tit. 4. Rel. 55.

§. 1. IN Concilio Tridentino; quoad electionem Vicarij Generalis, seu Prouisoris, sic, sess. 24. c. 16. sancitum est. Capitulum Sede vacante, officia- lem, seu Vicarium intra octo dies post mortem Episcopi constituere, vel existentem confirmare omni- no teneatur, qui saltem in iure Canonico sit Doctor, vel licentiat, vel aliàs, quantum fieri poterit, ido- neus. Si secus factum fuerit, ad Metropolitanum de- putatio huiusmodi deuoluatur. Et si Ecclesia ipsa Metropolitana fuerit, aut exempta, Capitulumque, ut præfertur negligens fuerit, tunc antiquior Episcopus ex Suffraganeis in Metropolitana, & propinquo- rum Episcopus in exempta æconomum (de quo in eodem capite habitus etiam fuerat sermo) & Vicarium ido- neos possit constituere. Episcopus verò ad eandem Ecclesiam vacantem promotus ex iis, quæ ad eum spectant, ab eisdem æconomis vicario, & aliis qui- buscumque officialibus, & administratoribus, qui Sede vacante, fuerint à Capitulo, vel ab aliis eius lo- cum tenentibus, etiam si fugerint ex eodem capitulo, rationem exigat officiorum, iurisdictionis, admini- strationis, aut cuiuscumque muneris, possit eos puni- re, qui in eorum officio, seu administratione deliquerint: tam si prædicti officiales, redditis rationibus, à Tom. III.

Capitulo vel à deputatis ab eodem, absolutionem ab eodem, aut liberationem obtinuerint. Eidem quoque Episcopo teneatur Capitulum de scripturis, ad Eccle- siam pertinentibus, si quæ ad Capitulum pertine- runt, rationem reddere. Hucusque Concilium.

2. Nota tamen; quòd intra octo illos dies non arctatur Capitulum ad constituendum Vicarium, & successivè potest de per se administrare.

3. Terminus autem præfatus octo dierum currit Capitulo etiam à die scientia translationis Episcopi ad aliam Ecclesiam, quando tamen à Summo Pon- tifice fuerit Episcopus absolutus à vinculo prioris Ecclesie; & Ioannes Antonius Massobrius in praxi habendi concursus, requir. 1. dub. 9. secundum Roma- nam impressionem, attestatur resolutum esse, Eccle- siam; à qua volens transferretur seu quam dimittit Episcopus vacare ab eo tempore, quo idem Episco- pus ab illius vinculo absoluitur in Consistorio San- ctitatis suæ; etiam ante expeditionem litterarum Apostolicarum, vel adeptam possessionem secundæ Ecclesie; & posteaquam huiusmodi absolutionis notitiam habuerit, etiam ex testimonio, seu docu- mento Secretarij Sacri Collegij, illico teneri eum abstinere ab exercitio Ordinariæ iurisdictionis, eam- que transire in Capitulum Sede vacante, & ita posse, & debere Capitulum statim ea iurisdictione uti, ac Vicarium iuxta Concilij d. cap. 6. præscriptum eligere, Sedemque vacantem publicare.

Quoad hoc lege supra- latam do- ctrinam Re- sol. 6.

RESOL. LXV.

An eligendus sit pro Vicario Capituli, Sede vacante, Doctor Canonum, si haberi potest sub pena nul- litatis?

Et an in casu, quòd non sit Doctor, possit Capitu- lum in ipso actu deputationis dare ei Consulto- rem Doctorem sibi bene visum, alioquin an pote- rit ipse Vicarius eligere Doctorem Consulto- rem, partibus non suspectum; in quibus opus fuerit?

Et an Doctor Theologus non possit esse Vicarius Ca- pitularis Sede vacante?

Et an Vicarius Episcopi possit esse non Doctor?

Et si Episcopus decesserit relinquit Vicarium non Doctorem, Capitulum non debeat illum confirmare? Ex p. 8. tit. 4. Rel. 56.

§. 1. R Esponder Merolla tom. 3. disp. 7. c. 7. dub. 18. num. 186. Sacram Congregationem in vna Tridentina declarasse, quòd si Capitulum eligit non Doctorem, quando haberi potest Doctor, elec- tio est nulla. Sic refert Garcia tom. 1. de benef. p. 5. n. 10. & seq. Item in vna Macaren. censuit his verbis: Si Episcopus demortuus reliquit Vicarium, quem elegerat, cum non esset Doctor, Capitulum non de- bet eum confirmare, sed alium, qui sit Doctor, elige- re. Et quamvis in hac secunda declaratione non ex- plicet Sacra Congregatio, an si Capitulum de facto confirmet Vicarium non Doctorem ab Episcopo re- lictum, sit irrita confirmatio: tamen ex alia declara- tione eiusdem Congregationis, clarè colligitur esse irritam, inquit enim, illa verba Concilij, Omnino te- neatur, &c. referri ad vtrumque, scilicet confirman- dum, vel constituendum, ita ut tam confirmatus, quam constitutus habeat qualitates à Tridentino requisi- tas, aliàs electio est nulla. Adde, quod etiam hoc colligitur ex illis verbis S. Congregationis supra re- latis: Capitulum non debet eum confirmare, nam verbum illud, non debet, præcisam necessitatem im- portat, & actum contra gestum omnino reddit nul- lum: ergo, &c.

Mm

2. Vnde

LA N Æ
D N N I A
D. III. IV. V
E. III

2. Vnde Marcellus Vulpes in *praxi for. Ecclesio.* 44. num. 15. sic ait: Vicarius Episcopi potest esse non Doctor, sed Vicarius Capitularis; qui debet deputari Doctor, aliis deputatio erit nulla: & si Episcopus demortuus reliquit Vicarium non Doctorem, Capitulum non debet illum confirmare, sed alium, qui sit Doctor, eligere. Concilium Tridentinum *sess.* 24. c. 16. *de reformar.* Sed si in Capitulo non extat Doctor, potest deputare alium, qui sit idoneus; ita declaravit Sacra Congregatio Concilij his verbis: Congregatio Concilij sentit, existentibus Doctoribus in Capitulo, necessarium vnum ex illis esse eligendum; alioquin deputationem ad Metropolitanum deuoluit sed in casu, quo Vicarius non sit Doctor, potest Capitulum in ipso actu deputationis dare ei consultiorem Doctorem sibi bene visum; alioquin poterit ipse Vicarius eligere Doctorem consultorem patribus non suspectum in casibus, in quibus co opus erit. Ita ille.

3. Vnde Barbosa *tract. de Canon. cap. 42. num. 53.* asserit sub die 28. Augusti ann. 1621. decisum fuisse, Doctorem Theologum non posse esse Vicarium Capitularem, Sede Vacante, & Dom. Valençuela *conf. 120. num. fin. vol. 2.* vbi hanc nullitatem obiicit contra quaedam acta à quodam Vicario Theologo electo à Capitulo Ecclesie Conchenfis Sede Vacante.

4. Quod sanè, iuste constitutum esse videtur, Nam viri Theologi, etsi literatissimi sint, non satis iurisperitentia praxim, & theoreticam callent, & proinde multoties ex capite, & pro arbitrio sententias proferrunt, & vbi que à veritatis, & iustitiæ tramite deuiant, vt bene aduertit Hieron. Cevallos in *tract. de violentis*, 1. part. *gloss. 6. num. 24. pag. 66.* & Axia *de exhiben. auxilij, casu 5. fol. 159.* & nouissime D. Catalcus ad *leg. Recog. cap. 6. num. 9. fol. 56.*

5. Verùm, his non obstantibus, non deseram hic adnotare Ioannem Solorzanum de *Indiarum iure*, tom. 2. *lib. 3. cap. 13. num. 46. & sequ.* contraria sententia adherere: sic enim asserit. Quidam Atequipensis Episcopus D. Fr. Petr. à Perea Augustinianus cum ego in Prætorio Limano ius dicerem, parere recusabat quibusdam literis execratorijs, quas aduersus eum expediri mandauerat. D. Ioannes Velasquez electus Archiepiscopus Limanæ Ecclesie, Sede Vacante, Metropolitanus, & eiusdem Archidiaconus meritissimus, iniquis illum esse Doctorem Theologum, & à Capitulo eligi non potuisse, in quo plures alij Præbendarij reperiebantur Licentiæ, vel Doctoratus laurea in iure Pontificio donati, & satis in eius professione conspicui.

6. Qua de re cum ad Regalem Cancellariam negotium sub occasione Regij auxilij ab Archidiacono implorati, delatum esset, supra dictis non obstantibus, pro Archidiaconi gestis & iurisdictione pronuntiaum fuit. Nam etsi verum sit, eam (quam diximus) formam à Concilio præscriptam videri in electione Vicarij Capituli, Sede Vacante, non ita præcisè est, quin alium idoneum admittat, vt patet ex illis verbis: Vel alijs quantum fieri potuit idoneus. Vnde reliqui in arbitrio Capituli hæc alternatua videtur, quod ex iustis causis moderari potest ita vt Theologum, ætate fortè, prudentia, & ætatem agendam dexteritate excedentem, cunctis in eodem Capitulo existentibus præponat, in quibus prædictæ dotes non reperiuntur, vel alia impedimenta considerentur.

7. Quo fit, vt dictam formam Concilij parum seruari in Ecclesijs Hispaniæ fateatur Nicol. Garcias *disco. cap. 7. num. 14.* & per eam non excludi arbitrium Capituli iustis rationibus ductum, & gubernatum, tenet Nauarr. *conf. 2. de offic. Vicarij*, Sayrus

in *floribus decif. eodem tit.* Enriquez *conf. 90.* Azot. 2. part. *lib. 3. cap. 37. in fine*, & Aloy. Riccius in *praxi Archiepisc. decif. 473. num. 2.* quibus fauet Patis de Puteo *tract. de syndic. verb. Doctor, num. 3. fol. mibi 236.* Vbi agens de statutis, quæ requirunt, quod potestatis auctoritas sit Doctor, inquit, quod quamvis hoc gradu insignitus non sit, si tamen alijs idoneus, & eminentis scientiæ esse reperiat, hoc sufficit ad Statuti verba, & mentem expiendam, argum. *l. vnicuique, Cod. de prax. sac. serin. lib. 12.* & eorum; quæ tradit Bald. in *l. sed reprobari ff. de excusat. intor.* Lud. Roman. in *l. quid tamen ff. de arbit. & in l. cum quid ff. si certi petat.* & in terminis Vicarij, de quo agimus, Iacob. Sbrozium *lib. 1. de officio Vicar. quæst. 26. num. 13.* quem refert, & sequitur (licet sub aliqua hæsitacione) Iacob. de Grassis *2. tom. conf. lib. 2. conf. 1. diff. 7. n. 4. pag. 17.* in quibus posse à Capitulo eligi etiam non Doctorem, & non habentem tales qualitates, modo consulat Auctoritatem Doctorem iuris Pontificij, & ita se vidisse obseruatum in Episcopatu Fanensi. Et ego testor me idem vidisse in eadem Ecclesia Limentis, & in alijs Indiæ Hispaniæ in Vicariis electis à Sede Vacante, de quibus loquimur nam in alijs nullum dubium est, vt statim trademus.

8. Et quamuis Sacre Congregationis Cardinalium declarationes contrarium expresserint, & talem, tantamque auctoritatem habeant, qualem, quantumque tradit Emanuel Roder. *tom. 1. q. regul. 1. 1. art. 1. & 2. Zerola in praxi Episcop. 1. par. §. auctoritas in annoz. fin. & 2. par. §. absolutio post. princip.* Nicol. Garzias *de benef. in præm. circa fin. & Cened. in præd. Can. quæst. 6. n. 9.* Adhuc vbi, nec publicatæ, nec receptæ, aut practicatæ sint, non videntur tanti ponderis esse, vt consuetudinem vincant, & Conciliarem dispositionem dictam alternatiuam concedentem. Huc vique Solorzanus.

Sed ne deseras Lector recognoscere Ricc. *part. 4. decif. 305.* vbi mordicus sustinet electionem Vicarij Theologi esse validam, prætermisso Canonista.

RESOL. LXVI.

An Capitulum, Sede Vacante, debeat eligere Vicarium ex gremio ipsius Capituli?

Et an hoc etiam procedat, quando deuoluitur electio ad Metropolitanum ob negligentiam Capituli?

Et in prædictis casibus, si in Capitulo, in quo non sunt Doctores, vel Licentiati in iure Canonico, adisset aliqui iuris Canonici peritus, & idoneus, debeat eligi: alijs electio sit nulla? Ex part. 8. tractatu 4. Res. 57.

§. 1. Respondeo non teneri de necessitate, sed si adisset idoneus, cæteris patribus esset præferendus ille, qui est de gremio Capituli; ita censuit Sacra Congregatio Concilij, teste Metcello Vulpes in *praxi ser. Eccles. cap. 44. num. 25.* Nauarro in *summa Bull. tom. 1. tit. de Capitulo, Sede Vacante, n. 28.* Garcia de *benef. tom. 1. p. 5. cap. 7. num. 13.* & Metolla *tom. 3. disp. 7. c. 7. dub. 18. n. 187.* vbi docet, hoc etiam procedere, quando electio deuoluitur ad Metropolitanum ob negligentiam Capituli, vt scilicet non teneatur Metropolitanus eligere Vicarium de Capitulo, vt notauit Auctor. *Cur. Archiep. Neap. cap. 84. in 1. edit.* Nec obstat *cap. ne pro defectu, de elect.* quia id procedit in electione Prælati. An autem si in Capitulo adisset idoneus, deberet Metropolitanus cæteris patribus illum præferre alijs, non determinat hic Auctor. Ego dicerem, teneri Metropolitanum

nam cum prætere: quia in hac electione Vicarij
 succedit in locum Capituli, ac supplet eius defectum,
 ergo tenetur eligere Vicarium, eo proritis modo, quo
 tenetur eligere non Doctorem, quando haberi potest
 Doctor; ergo neque potest eligere extraneum, quan-
 do in Capitulo adesset æque idoneus. Addit Garcia
 de cap. 7. n. 13. quod si in Capitulo, in quo non sunt
 Doctores; vel Licentiatii iure Canonico, adesset ali-
 quis iuris Canonici peritus, & idoneus, deberet eligi,
 cuius electio esset nulla. Quod probat, tum ex illis
 verbis, *vel alius quantum fieri possit, idoneus*; tum
 etiam ex quadam declaratione Sacre Congregatio-
 nis, quam refert num. 12. ubi dicitur, existentibus
 Doctores in Capitulo, vel Licentiatii, necessa-
 rio eligendos esse Doctores; vel Licentiatos; si ve-
 ro non sint, sufficere, ut vnus eligatur, qui sit quan-
 tum poterit idoneus. Cæterum quod dicit hic Au-
 ditis procedit tantum cæteris paribus; unde si in
 Capitulo non adesset Doctores, vel Licentiatii,
 quamvis existerent aliqui idonei ad hoc munus Vi-
 carij; si tamen haberi posset extraneus Doctor, vel
 Licentiatius; hic deberet præferri, vt colligitur ex
 declaratione Sacre Congregationis, & supra re-
 latis.

RESOL. LXVII.

An Capitulum, Sede Vacante, possit eligere Parochum
 in Vicarium? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 58.

§. 1. **H**oc dubium tangit Barbosa tractat. de Ca-
 non. cap. 42. num. 37. & respondit non posse
 Vicarium Parochum habentem curam animarum,
 nisi illam gereret in eadem ciuitate, & Ecclesia, vt
 ex seq. decisione constati Petrum fuit à sacra Con-
 gregatione Cardinalium negotiis Episcoporum &
 Regularium præpositorum, an Episcopali Sede Va-
 cante Canonici eligere valeant in Vicarium genera-
 lem Canonice eiusdem Ecclesie, qui in eadem ciui-
 tate, & Ecclesia curam quoque gerit animarum? Sa-
 cra eadem Congregatio affirmatiue respondit, in
 vna Otien. 19. Martij 1591. & 19. Iulij eiusdem anni
 ubi etiam fuit dictum quod contrariæ decisiones in-
 telliguntur de Parocho rurali. Hæc Barbosa.

2. Vnde sic intelligendus venit Marcellus. Vul-
 pe in praxi Fori Eccles. cap. 44. num. 18. ubi docet,
 Parochum habentem curam animarum, non posse
 esse Vicarium Capituli, Episcopali Sede Vacante;
 nam ita Sacra Congregatio rescripsit Archiepiscopo
 Surentho, quod etiam notauit Merolla tom. 3. disp. 7.
 dub. 18. num. 191.

RESOL. LXVIII.

An Capitulum, Sede Vacante, debeat eligere Vi-
 carium, qui sit in sacris constitutus? Ex part. 8. tract. 4.
 Refol. 59.

§. 1. **A**ffirmatiue respondet Nouarius in summ.
 num. 19. ubi sic ait: Declaratur secundò, vt Vicarius
 Capitularis debeat necessario esse in Sacris; nam li-
 cet Sacra. Concil. Trident. hanc qualitatem non pe-
 tet, tamen Cleme. VIII. in dictis literis hoc ex-
 pressè iubet, vt Canonice, qui non est in Sacris,
 non possit esse Vicarius. Itaque; cui adde Venerum
 in Exam. Episc. lib. 4. cap. 1. n. 13.

2. Sed Nouarius, vt obseruat Merolla tom. 3.
 disp. 7. cap. 7. dub. 18. n. 189. illarum literarum nullum
 Tom. III.

testimonium authenticum affert. Et quavis dictæ
 literæ reperirentur, nihilominus hodie non obliga-
 rent, quia continent præceptum personale latum, sci-
 licet ab homine, quod morte dicti Clementis ex-
 pirauit.

RESOL. LXIX.

An Capitulum, Sede Vacante, in creatione Vicarij te-
 neatur seruare formam, Cap. quia propter de ele-
 ctione, & Concilium Tridentinum sess. 25. de Re-
 gular. cap. 6. Vel non sit necessarium, vt electio fiat
 per vota secreta? Ex parte 8. tractatu 4. Re-
 solut. 60.

§. 1. **R**espondeo negatiue cum Garcia de benefi-
 tom. 12. part. 5. cap. 7. n. 21. ubi sic ait: In ele-
 ctione autem Vicarij Capituli, non requiritur forma
 cap. qui propter de electione, nec decreti Concilij,
 sess. 25. de regular. cap. 6. quia non loquuntur de eo,
 quamvis Fulcus d. n. 32. dubitet, an in electione dicti
 Vicarij sit seruanda forma dicti cap. quia propter, qui
 tamen dicit Cardinalem Alciatum ignisse non re-
 quiri: & Zerola in d. praxi 1. part. verb. Capitulum,
 §. 3. ait istam electionem Vicarij, non esse necessa-
 rium fieri per vota secreta, vt nonnulli asserere vide-
 bantur ex Concilio d. cap. 6. quia ibi loquitur Con-
 cilium de electione superiorum Regularium, non
 secularium.

2. Et ita contra Fuscum censuit Sacra Congre-
 gatio, vt in sequenti declaratione super d. cap. 6.
 ibi, *constituere, vel existentem confirmare, &c.* Non
 tamen requiritur ad hoc quod seruetur forma ele-
 ctionis præscriptæ per Concilium sess. 25. cap. 6. de
 Regular. post cap. quia propter, de electi. quia isti Vi-
 carij vt plurimum, sunt temporales, & momentanei;
 & text. hic loquitur de constitutione, non de ele-
 ctione. Huevsque Garcias.

3. Igitur, vt dixi, negatiue ad propositum du-
 bium respondendum est; nam cap. quia propter, lo-
 quitur de electione Episcoporum, & aliorum Præla-
 torum Ecclesiarum Collegiarum habentium gene-
 ralem iurisdictionem, ubi dicit ibi Panorm. de men-
 te gloss. & Syluest. verb. Electio 2. q. 1. quia dict. cap.
 intendit prouidere solum Ecclesiis Pastore viduatis,
 vt patet ex text. ibi, *Ecclesie viduata*; at verò per
 mortem solum prædictorum Prælatorum, remanent
 Ecclesie viduata, & sine Pastore; ipsi enim appellan-
 tur proprie sponsi Ecclesie, vt de Episcopis expres-
 sè dicitur in can. sicut q. 1. Vicarij verò ipsorum non
 dicuntur sponsi, quia non sunt Prælati Principales
 Ecclesiarum. Concilium autem Tridentinum loquitur
 tantum de electione Prælatorum Regularium.

4. Hinc inferitur, non esse necessarium vt electio
 Vicarij Capitularis fiat per vota secreta.

RESOL. LXX.

An Capitulum, Sede Vacante, possit eligere duos Vi-
 carios?
 Et quid, si esset de consuetudine eligere duos Vicarios?
 Ex p. 8. tract. 4. Ref. 61.

§. 1. **A**ffirmatiue respondet Garcias de benefi-
 tom. 1. part. 7. cap. 7. num. 37. ubi sic ait. Sed
 est difficultas, an Capitulum, Sede Vacante, possit
 plures Vicarios constituere, & videtur non posse;
 nam Concilium d. c. 16. loquitur in singulari, & ex
 declaratione 3. supra adducta num. 25. & hoc quando
 in vita Episcopi non solet esse nisi vnus Vicarius.

M in 2. 2. Nihil

2. Nihilominus dicendum erit posse plures constitui, sicut potest Episcopus. Panvin. d. *quasi*. 10. *part. 6.* Sbioz. *dist. lib. 1. quasi. 50. & 60. n. 3.* Marc. Anton. *Genuen. supra, num. 2.* & Zecchius d. *cap. 23. de Vicario Episcopi, §. 1. num. 3.* sicut quod tradit Azevedo in *l. 1. tit. 9. lib. 3. recopilat. num. 12.* & videtur sentire sacra Congregatio in declaratione vltima supra adducta, *num. 10.* & in Abulen. adducta, *num. 11.* & ita praticatur in aliquibus Ecclesiis, & Concilium loquitur in singulari, quia regulariter non solet poni nisi vnus Vicarius; non tamen tollit quod non possint esse plures & dispositio loquens de vno, habet locum in pluribus, quando eadem est ratio in illis, *Gloss. cap. si compromissarius, communiter recepta secundum Nauarr. de castro, sub num. 113. & dist. declaratione 3.* loquitur quando Capitulum volebat vnum ponere, & in controuersia fuerunt plures assumpti, & praeterea videtur loqui, quando fuerunt assumpti plures quam duo, ita quod non conueniret esse tot Vicarios, &c. vel quando vnus habebat qualitates requisitas à Concilio, alij vero non, vt videtur intelligere Marc. Ant. *Genuen. supra.* Hucvque Garcia.

3. Sed non deseram hic apponere verba Machadi *tom. 2. lib. 4. part. 4. tract. 1. docum. 8. num. 4.* sic asserentis. *Es tambien controuerso entre los Doctores, si en la misma manera que el Obispo puede elegir dos Procuradores, vno para el conocimiento de las causas espirituales, y otro para el de las temporales: pueda tambien lo mismo el Cabildo Sede Vacante. Y si bien algunos autores lo niegan, sino es donde huviere costumbre legitima, Ragucio Autor graue la concede sin limitacion. Muchos comunmente lo conceden, especialmente en las partes donde la costumbre lo huviere concedido.* Ita ille.

4. Verum Nouarius in *summ. Bull. tom. 1. tit. de Capit. Sede Vacante, num. 15.* obseruat Sacram Congregationem determinasse vnum tantum constitui posse Vicarium, nisi aliud esset de consuetudine.

RESOL. LXXI.

An Capitulum, Sede Vacante, creando Vicarium, possit aliqua sibi reseruare?

Et notatur, quod Vicarius constitutus à Capitulo non possit alium instituere, nisi ad modicum tempus, & ex urgente magna causa.

Et quid, si Vicarius infirmitate detentus esset, vel alio legitimo impedimento occupatus? Ex p. 8. tr. 4. Resol. 62.

Sup. hoc infra cursum in sine Rel. 73.

§. 1. Respondeo, quod cum iurisdictio Vicarij Capitularis dependeat ab ipso Capitulo, potest Capitulum illam limitare, & ampliare, ex quo ipsa iurisdictio residet principaliter penes Capitulum: & non transfertur in Vicarium, nisi exercitium iurisdictionis tantum; hinc sequitur, quod potest Capitulum in deputatione Vicarij aliqua sibi reseruare, & ita docet Vulpes in *praxi Fori Eccles. cap. 44. num. 28.* Barbosa de *Canon. cap. 42. num. 43.* Nouarius in *summ. Bull. tom. 1. tit. de Capit. Sede Vac. num. 17.* & alij.

2. Notandum est tamen hic obiter Vicarium constitutum à Capitulo, non posse alium instituere, nisi ad modicum tempus, & ex vrgenti, & magna causa, ac non nimis frequentet. Holt. in *cap. Clericos, de off. Vicar. Card. in Clem. vnic. eod. tit. q. 19.* vel nisi haberet mandatum speciale à Capitulo, vt possit alium substituere eum claus. quem ex nunc, pro-

ex tunc nos substituimus. Et si Vicarius infirmitate detentus esset, vel alio legitimo impedimento occupatus, potest, de consensu tamen ipsius Capituli, causas tunc pendentes alteri delegare. Sed si Capitulum vellet durante infirmitate alium Vicarium deputare, posset vtique facere.

RESOL. LXXII.

An tota auctoritas Capituli, Sede Vacante, transeat in Vicarium etiam in his, quae requirunt speciale mandatum? Ex p. 8. tr. 4. Resol. 64.

§. 1. Respondent aliqui, totam Capituli auctoritatem, etiam in his, quae requirunt speciale mandatum, transire in Vicarium. Ita docet Garcia de *benef. tom. 2. part. 5. cap. 7. num. 28.* & alij.

2. Sed haec opinio displicet Rotae in vna Mantuatiensi pensionis die 25. Iulij 1626. coram Pirovano, vt optimè obseruat Nouarius in *summ. Bull. tom. 2. tit. de Capit. Sede Vacante. n. 10.* & Barbosa de *Canon. cap. 42. num. 103.*

RESOL. LXXIII.

An electo Vicario possit Capitulum, Sede Vacante, aliquid exercere iurisditionem?

Et an Capitulum possit aliquas causas alteri delegare?

Et an Vicarius Capituli, Sede Vacante possit dispensare sine speciali mandato in casibus in quibus Episcopus dispensat?

Et an possit Capitulum in ipsa deputatione Vicarij non tamen postea, aliqua reseruare? Ex p. 6. tr. 7. & Misc. 2. Resol. 41.

§. 1. Casus est practicabilis: & negatiuum sententiam tenet Gazias de *benef. tom. 15. part. 5. cap. 7. num. 25.* & sequentibus, vbi ita asserit. Videtur Capitulum; Sede Vacante, non posse in aliquo se intromittere circa administrationem iurisditionis, seu sibi aliquid reseruare: sed debere totam administrationem iurisditionis libere Vicario relinquere; licet antea posset dare huic Vicario potestatem restrictam, & limitatam, vt per Panvinum *quasi. 10. part. 2. num. 6.* quamvis hoc non feruetur in aliquibus Capitulis, quae solent aliqua sibi reseruare, & denegare Vicario. Et ita tenet Marc. Anton. *Genuen. supra, num. 3.* dicens, quod post Concilium Tridentinum non potest Capitulum vnam causam alteri delegare: siquidem cum non possit administrare per seipsum; sed per Vicarium, in quem Concilium transfert potestatem, non potest ab eo illam auferre, & alteri causam delegare, nisi ex iusta causa, nempe suspensionis vel alia. Secundò videtur in Vicarium electum à Capitulo, Sede Vacante, eo ipso transire totam iurisditionem Capitulo competentem; nec esse necessarium speciale mandatum, seu commissionem, quoad ea quae in Vicarium Episcopi non transeunt sine speciali mandato: nam cum Concilium arctet Capitulum ad constituendum Vicarium, qui totam iurisditionem administrat, non videtur necessaria aliqua specialis commissio.

2. Verum non desunt alij opinantes potestatem, seu iurisditionem concessam Vicario non esse priuatiuè ad Capitulum; sed cumulatiuè: sicut dicimus de Vicario

Vicario constituto ab Episcopo: vnde poterit Capitulum, etiam post Vicarij electionem le introfittere circa administrationem iurisdictionis, sicut poterat antea, excommunicando, dispensando: causas delegando, excommunicando approbando, &c. sicut potest Episcopus etiam post constitutionem Vicarij Probatur hanc opinio, quia à iure antiquo non est recedendum, nisi quoad expressa in nouo 1. *præcipimus, C. de appellatione*. Sed ante Tridentinum potestas data Vicario à Capitulo Sede Vacante, non erat priuatiue ad Capitulum, sed cumlatiue: ergo idem erit post Tridentinum, cum circa hoc nihil inuouet Concilium. Minor à nemine negatur; nam mortuo Episcopo succedit ei Capitulum in omni iurisdictione ordinaria, exceptis casibus in iure expressis: ergo si ante Episcopus constituendo Vicarium, non censetur concessisse iurisdictionem Vicario priuatiue ad Episcopum sed cumlatiue: ergo idem dicendum de constitutione Vicarij facta à Capitulo Sede Vacante; nam in iure hoc non reperitur expressum. Quod verò Tridentinum nihil circa hoc innouauerit, patet ex verbis Concilij supra relatis; solum enim arctat Capitulum ad eligendum Vicarium intra octo dies à morte Episcopi; alias deuoluitur potestas deputandi illud ad Metropolitanum. Cum igitur nihil disponat circa illud, an iurisdictione data Vicario sit priuatiue ad Capitulum, an cumlatiue: censetur hic casus omittitur, ac proinde remanet in dispositione iuris antiqui *communissimè*, ff. de lib. & posthum. ac de iure antiquo iurisdictione data Vicario non erat priuatiue, sed cumlatiue ad Capitulum; ergo idem dicendum est stando in iure nouo Tridentini.

3. Hinc sequitur primò posse Capitulum aliquas causas alteri delegare, sicut poterat ante Tridentinum: quia non est priuatiue exercitio iurisdictionis Sede Vacante, quam antea habebat, vt supra ostendi. Sequitur secundò in Vicarium à Capitulo simpliciter electum Sede Vacante non transire maiore potestatem, seu iurisdictionem, quam in Vicarium electum ab Episcopo; quare in eum non transit tota iurisdictione Capitulo competens: sed necessarium est speciale mandatum quoad ea, quæ in Vicarium Episcopi non transierunt sine speciali mandato. Vnde sequitur Vicarium Capituli Sede Vacante non posse dispensare sine speciali mandato, in casibus, in quibus Episcopus dispensat, quia nec Vicarius Episcopi id potest. Et omnia docet Metolla tom. 3. *disp. 7. c. 7. dub. 2. & seq. qui n. 272.* etiam docet non esse verum, quod dicunt aliqui Recentiores, posse quidem Capitulum in ipsa deputatione Vicarij aliqua sibi retinere, non tamen postea: nam potest Capitulum iurisdictionem Vicarij quandoque voluerit restringere.

RESOL. LXXIV.

An Vicarium Capituli, Sede Vacante possit ad libitum sine iusta causa reuocari ab eodem Capitulo?
Et in dicto casu, an Capitulum, Sede Vacante, teneatur tamen alium Vicarium intra octo dies constituere, alias ius deputandi ad Metropolitanum deuoluatur?
Et si ipsa fuerit Metropolitana ad antiquiorem Episcopum deuoluatur? Ex part. 3. tract. 6. & Misc. 2. Ref. 27.

In casibus frequenter potest accidere, & negatiuam sententiam aiunt rescipisse factam Cardinalium Congregationem, & illam docet Tom. 111.

Franciscus Zypæus in *Analytica iuris Canonici lib. 3. tit. de Sede Vacante, n. 4.* Quaranta in *summa Bullar. ver. capitulum Sede Vacante, q. 12. n. 3.* & alij. Et ratio est, quia reuocare aliquem ab officio est maxima potestas, *et l. 2. ff. de offic. procur.* Cæteras rationes adducit Quaranta.

2. Non desinam tamen hic adnotare affirmatiuam sententiam docere Azorium tom. 2. *lib. 3. cap. 38. quæst. 18.* & Aloysium Riecium in *praxi, tom. 1. ref. 505. n. 4.* & Galetum *Margarita casuum conscientie, ver. Vicarius, n. 5.* vbi ita declarasse sacram Cardinalium Congregationem testatur. Igitur secundum hanc sententiam potest Vicarius Capitularis ad libitum Capituli amoueri, tenetur tamen Capitulum alium Vicarium intra octo dies constituere, alias ius deputandi ad Metropolitanum deuoluatur, & si ipsa fuerit Metropolitana, ad antiquiorem Episcopum deuoluatur. Ita D. D. citati.

Sup. his seq. in fine §. sed Ref. not. præteritis.

RESOL. LXXV.

An Capitulum Sede Vacante possit ad libitum Vicarium amouere?
Et quid, si in nominatione dictum fuisse, quod possit reuocari, quoties Capitulo visum fuisse?
Et quid est dicendum, si iuramentum interpositum fuisse de non reuocando.
Et in dicto casu, an Capitulum Sede Vacante teneatur alium Vicarium intra octo dies constituere, alias ius deputandi ad Metropolitanum deuoluatur, & si ipsa fuerit Metropolitana ad antiquiorem Episcopum deuoluatur?
Et an Capitulum teneatur ad aliquod interesse restituendum, si Vicarium absque iusta causa remaneat? Ex p. 8. tract. 4. Refol. 63.

§. 1. Difficilis, & quotidiana quæstio, & quia illam ad partes tractat Ioannes Solorzano de *Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. cap. 13. num. 55.* apponam per extensum eius verba; sic itaque afferit. Hic aliam quæstionem satis vtilem, & quotidie contingentem subnectemus, nimirum, vtrum Vicarius semel à Capitulo nominatus ab eodem ad libitum reuocari possit: Quam quidem quæstionem Lima etiam de facto habui in Sede Vacante Dom. Archiepiscopi D. Bartholomæi Lobo Guerrero. Et omittis his, quæ de Vicario electo ab Episcopo dixi supra c. 8. num. 48. & seq. In nominato à Capitulo (de quo agimus) dicendum prima facie videtur, quod reuocari non possit, quia eius electio, etsi à Capitulo fiat, sit tamen in executionem, & implementum præcepti Concilij Trident. *d. sess. 24. cap. 16.* Vnde Vgolinus, relatus à Suarez tom. 5. *de censur. disp. 7. sect. 3. n. 13.* & Garcia *dicto c. 7. n. 25.* docuit, eius iurisdictionem à lege, vel canone dependere quod & insinuat Thomas Sanchez de *matrim. tom. 1. lib. 3. disp. 29. n. 4.* & Marc. Anton. Genuen. in *praxi Archiepiscopi Neapol. 84. seu. 86. n. 4.* agnoscens, post Concilium, hanc remotionem difficiliorem esse: nam in Collegio (inquit) Ecclesiastico, quando tenetur aliquem eligere, improbari à iure mutatio, vel variatio sine causa. Et idem expressè sequitur Quaranta *d. verb. Capitulum Sede Vacante, n. 3.* adducens aliam rationem; nimirum, quod si Canonici prohibito suæ voluntatis possent auferre Vicario commissionem ei factam, sequeretur absurdum, scilicet quod ipse Vicarius segniter se haberet in administranda iustitia in Canonicos particulares, vel in dependentes ab eis. Quos, & alios Auctores, in hanc opinionem inclinans, refert Nicol. Garcia, omnino videndus

Sup. hoc in Ref. præteritis.

videndus, d. cap. 7. num. 22. & in additionibus ad idem cap. fol. 62. eodem n. 22. adducens aliquas declarationes Cardinalium, quæ talem remotionem negant: nisi ex causa approbanda prius ab ipsa sancta Congregatione Cardinalium, quæ certificari debet, alioqui reuocatio erit nulla. Et idem sentit, & se consuluisse dicit Aloysius Riccius in praxi, decis. 482. iniquiens, legitimam reuocationis causam esse posse, quodd Vicarius appareat insufficientis, vel negligens in exercitio officij sibi commissi Riccius in decis. Curia Archiepiscop. Neapol. decis. 187. part. 4. & in collect. decis. 5. par. collect. 1602. in fin. Rague. de voce Canon. in Capitulo, quæst. 57. n. 4. & August. Barbofa in tract. de Canonicis, cap. 42. num. 47. & in collect. ad Concil. pag. 458. n. 18. & in Pastoralis, 3. part. allegat. 154. n. 171. vbi addit hoc esse verum, etiamsi in nominatione dictum fuisset, quodd posset reuocari, quoties Capitulo visum fuisset, ex Stell. in Select. cap. 19. num. 43.

2. Sed contrariam sententiam, nempe hanc reuocationem ad nutum fieri posse, tenent alij plures grauissimi Patres, quos refert Nicolaus Garcia, nihil quoad hoc referre putantes inter nominatum à Capitulo, Sede Vacante, vel nominatum ab Episcopo: & reprobantes doctrinam Vgolini, dum dixit, illius electionem ex Concilij dispositione vires accipere. Est quippe certius, Concilium nihil ex iure Capitulo derogare hac in parte voluisse, sed solum ei modum eligendi præcipere, & præfigere, quo melius litium, & negotiorum expeditioni cõsuleretur, vt expressè docent Quaranta vbi supra num. 2. Riccius d. prax. decis. 474. & Suarez qui à sententia Vgolini discedit dicta sect. 3. num. 13. quam non iuvat Thomas Sanchez, qui promiscuè loquitur de Vicario Episcopi, & Capituli, & dum eorum iurisdictionem à lege, vel canone procedere inquit, ad assentientiam iuris pertinet, non autem negauit tales Vicarios eam immediatè accipere ab Episcopis, vel Capitulis, qui eos nominant, & quorù vice funguntur, vt singulariter explicat Garcia dicta 5. part. cap. 8. num. 24. & Narbon. de appellat. 2. part. fundament. 4. n. 30. Quo fit, vt iuxta regulas iuris communis reuocari possit, & cessare debeat, vetante, & iubente eo, qui illam concessit, t. iudicium soluitur 58. de iudicis. l. 2. tit. 4. & l. 7. tit. 18. part. 13. vbi Gregorius Lopez gloss. 7. prout & apertè in eisdem terminis decisum reperitur ab eadem sancta Congregatione Cardinalium, cuius verba refert Antonius Naldus dicto verb. Vicarius, n. 8. & sic habent: Vicarius Capitularis potest ad libitum Capituli, quo fuit electus, amoueri, & illo casu tenetur intra octo dies alium constituere, alias enim ius deputandi deuoluitur ad Metropolitanum; & si ipsa fuerit Metropolitana, deuoluitur ad antiquiorem Episcopum.

3. Et idem, eandem declarationem, & alias similes committentes, tenent Farinacius 4. part. decis. 102. Marcilla in notis ad Trident. lib. 4. tit. 3. cap. 3. Zerola in praxi Episcop. 1. part. verb. Vicarius, §. 21. versio. secundum actum, Azor. 2. tom. institutionum moralium, lib. 3. cap. 37. versio. 18. & alij relati à Barbofa in remis. ad Concil. dict. sess. 24. cap. 16. num. 2. & in tract. de Canonicis, cap. 42. num. 48. vbi notabiliter inquit, Vicarium deputatum à Metropolitanò ob negligentiam Capituli in vim decreti Trident. dict. c. 16. posse ad eiusmodi nutum remoueri, & refert ita fuisse decisum in Kimana 29. Septemb. 1623.

4. Quibus fauent tradita à Mastrillo de Magistrat. lib. 1. cap. 27. n. 13. & 14. Iacob Sbrozius de Vicario Episcop. lib. 3. cap. 32. num. 7. vbi hoc ampliat, etiamsi interpositum iuramentum fuisset de non reuocando, & testatur de communi praxi similitum reuocationum, prout & facit Riccius d. decis. 482. n. 4. sic iniquiens: Verùm quidquid sit, supra dictis contrarium

est tenendum in praxi, vt scilicet possit Vicarius Capitularis ad libitum Capituli amoueri.

5. Quod certius, & securius, meo iudicio, procedet, quando tempore nominationis expressè de hac libera facultate reuocationis ad nutum Capituli actum, & pactum fuit; cum tunc contra nominatum obstat videatur conventionis exceptio, cui ipse consensit, iuxta l. Imperatores. ff. de iure fisci, l. 1. ff. de pactis & de constit. pecun. l. 1. tit. 16. lib. 5. Recopilat. cum traditis à Mantica de convention. 1. tom. lib. 22. n. 2. Molina de ritu nuptiarum, lib. 3. q. 49. n. 18. & quæst. 62. n. 23. & in nostris terminis Nicol. Garcia in additionibus ad dictum num. 22. versio. Sed licet, pag. 63. vbi docet post Quarantam, quem refert, reuocationem permittere, quoties initio deputacionis dictum fuit, vt gereret officium pro tempore voluntatis ipsius Capituli. Hocque Solorzanus.

6. Et nouissimè sententiam affirmatiuam mordicus sustinet Merolla tom. 3. disp. c. 6. dub. 2. num. 266. nam, ait ipse, stando in iure antiquo ante Tridentinam poterat Capitulum reuocare Vicarium à se electum; ergo idem poterit post Tridentinum. Consequentia Patet, quia Concilium nihil circa hoc determinat; ergo tanquam casus omisit remanet in dispositione iuris antiqui, l. commodissimè. ff. de lib. & posthum. Antecedens verò probatur, Primò, quia Capitulum succedit in tota iurisdictione ordinaria Episcopi, exceptis casibus in iure expressis: at Episcopus reuocare potest ad libitum Vicarium à se constitutum; ergo idem poterit Capitulum, cum nullibi in iure reperitur hoc ei prohibendum. Secundo, quia huiusmodi Vicarius est ad nutum amouibilis, vt bene inquit Molina in 5. de instit. disp. 11. n. 1. versio. Paruimus, sicut dicunt communiter Doctores de Vicario Episcopi, & habetur in Clement. unica, de procurat. & in Clement. Et si principalis, verb. Per electionem, vbi Cardinalis num. 10. de rescrip. vnde semper censetur constitutus ad beneplacitum, licet in commissione hoc non exprimat, & hinc prouenit, quodd iurisd. d. Vicarij, siue sit Episcopi, siue Capituli, expirat morte constituentis, aut amotione ab officio, quamvis non delegata, sed ordinaria sit, vt dicam, dub. seq. Confirmatur ex declaratione Sacre Congregationis, cuius verbarum sumus supra, in qua expressè, dicitur posse Capitulum ad libitum amouere Vicarium à se electum, vel confirmatum. Ita Merolla, qui citat Azorium, Molinam & alios; & postea n. 173. infert Capitulum non teneri ad aliq. interesse restituendum, si Vicarium abique iusta causa remoueat; quia obligatio restitutionis oritur ex violatione iustitiæ commutatiuæ, vt dicunt communiter DD. in materia de restitutione; et in casu nostro nulla iustitia commutatiua violatur; ergo, &c.

7. Vnde, vt verum fatear, huic sententiæ ego adhererem: sed quia Purpuratorum Patrum Oracula venctor, idèd apponam hic eorum Declarationes pro contraria sententiâ. Marcellus Vulpe in praxi fori Eccles. cap. 44. & Nouarius in summa Bull. tom. 2. tit. de Capit. Sede Vacante n. 6. & adducunt infra scriptam Epistolam. Alli Reuerend. signori D. Lelio Potenza Vicario Capitulari, è Canonico, & Capitulo di Cerenzia. Appresso à quanto vi è stato vltimamente scritto intorno l'elezione, che era seguita in persona di voi D. Lelio per il Vicariato, è sopra l'alteratione è noua elezione, che era seguita in persona di D. Flavio. La Santità di N. S. alla presenza del quale s'è trattato in Congregatione, che la sudetta prima elezione fatta in persona di voi D. Lelio Potenza, debba restar in forma, è valida: è che non sia stato lecito al Capitulo di rimouervi senza causa, & n'a comandato, che non si lasciasse innovare per l'auenire in questa materia del Vicariato nessun'altra cosa, senza licenza di questi miei Illustrissimi Signori: è così voi, como il Capitulo douete elegere

Sup. hoc in fine Ref. not. præterit.

quere sena replica, estae sani; di Roma 24. d' Agosto 1601. Al piacer vostro. Il Cardinal di Firenze Mulas alias declarationis adducit Barbofa de Can. c. 22. num. 47.

RESOL. LXVI.

An Vicarius Capituli Sede Vacante absens lucretur distributiones, & in processionibus debeat habere primum locum, & honorabiliorem?

§. 1. Negatiue respondet Barbofa de potest. Episcop. part. 2. alleg. 54. n. 167. & 178. vbi sic ait: Si in Choro intromittatur cum Canonicali apparatu, ut distributiones quotidianas lucretur, debet sedere in loco proprio sui Canoniciatus, antiquiores non precedendo, Quaranta ubi proxime, versic. 8. dubitatur in princip. Aloyf. Ricc. in praxi fori Eccles. decis. 475. in 1. cau. & resolut. 499. in 2. edit. vbi num. 8. dicit decium per Rotam in vna Lucana Beneficij, 18. Decemb. 1579. coram Seraphino. ead. Rot. decis. 188. n. 1. apud latin. p. 2. recent. Vincent. Grilhez. conf. 12. Homobon. de Bonis, de humana vita statibus. p. 1. cap. 7. vers. parv. Sbroz. lib. 2. q. 25. n. 17. vbi num. 20. resolut. quod quando non eligitur Vicarius ex Canonici, illi in processionibus pteferendus est Archidiaconus, seu alia dignitas maior, & prima, post Episcopum, prout cum refert Quaranta ubi proxime. Hincque Barbofa; cui adde (quoad distributiones) Monetam de distrib. p. 2. q. 11. n. 83.

RESOL. LXXVII.

An Vicarius Sede Vacante possit cognoscere de causis delegatis Vicario Generali Episcopi, & exequi dis-

penationes in Matrimonij impedimentis, & literis in formam Dignum qua huiusmodi Vicarij Episcopi solent committi? Et quid de Vicario Episcopi electi, & confirmati a Papa, nondum tamen consecratis, & de Vicario quorundam Abbatum? Et notatur Vicarium Capituli Sede Vacante posse exequi literas directas ad Vicarium Episcopalem sub nomine Vicarij. Etiamque posse executioni mandare literas Episcopo defuncto directas per Sacram Congregationem, & ab eo non executas. Ex part. 5. tract. 14. & Misc. 2. Ref. 29.

§. 1. Affirmatiuam sententiam docuit Thomas Sanchez de matr. tom. 2. lib. 8. disp. 27. n. 32. & 33. cum Galas de leg. disp. 20. sect. 17. n. 124. quibus ego addo duos praestantissimos Theologos inclite Academiae Salmanticensis, Petrum Ochaguiam de Sacr. tr. 4. & de matr. q. 11. n. 23. & Basilium Poncium de matr. lib. 8. c. 18. §. 1. n. 13. in fine, & ratio est, quia Capitulum succedit in omni iurisdictione ordinaria Episcopo, & in omni iurisdictionis commissione facta Episcopali dignitati, & Vicarius Capituli eodem modo succedit Vicario Episcopi, & eandem commissionem poterit etiam exequi Vicarius Praelati habentis iurisdictionem Episcopalem in sua Diocesi, nulli Episcopo subdita, vt Vicarij quorundam Abbatum, quia in Clem. 11. de rescriptis, dicitur Episcoporum Vicarios esse capaces delegationis a Papa concessae, vel ab eius Legato; nomine Vicarij Episcopi comprehenditur etiam Officialis eius, qui licet Episcopus non sit, habet tamen iurisdictionem Episcopalem. Ita defendunt & Stephanus & Mathaeus sup. Clem. relati ab Imola in ea Clem. n. 19. & etiam Vicarius Episcopi illiusque est electus & confirmatus a Papa, nondum tamen consecratus, potest easdem literas dispensationis & commissionis exequi, quia tunc Episcopus & eius Vicarius gaudent iurisdictione Episcopi. Haec Ochagua loc. cit.

2. Sed his non obstantibus contrariam sententiam tenent Gasias de benefic. tom. 2. p. 6. c. 2. a n. 44. Riccius p. 1. decis. 44. sect. 38. Bonacin. de legibus, disp. 1. q. 3. punct. 8. §. 1. n. 8. & alij, attento stylo Curiae & Cancellariae, quae Sede Vacante Episcopali non dirigit literas in forma Dignum, nec dispensationes Vicario Capituli, quia non confidit de illo, sed Episcopo vicini ori, seu eius Vicario, de quo stylo testatur Hieron. Paul. in pract. Cancell. in prime. ver. circa qualitatem personarum. & ita declarauit sacra Cardinalium Congregatio sub die 24. Maij 1621. afferens dispensationes matrimoniales directas Episcopo, & eius Vicario generali, si Sedē vacare contingat, non posse per Vicarium Capitularem expediri. Et nouissime sub die 2. Augusti 1631. censuit Capitulum, seu Vicarium Capitularem non posse exequi commissiones Apostolicas in forma Dignum, & alias directas Episcopo, vel eius Vicario generali intuitu officij; vel sub nomine dignitatis. Et haec omnia docet Barbofa de iure Eccles. lib. 1. c. 32. num. 57. cui ego addo Ioannem Matiam Nouarium in sum. Bullarum de Capitulo Sede Vacante, n. 27.

3. Non desinam tamen hic apponere quod Gauiantus in Enchir. Episc. ver. Capitulum Sede Vacante, n. 55. obseruat Sacram Cardinalium Congregationem Episcoporum sub die 5. Februarij 1601. declarasse Vicarium Capituli Sede Vacante posse exequi literas directas ad Vicarium Episcopalem sub nomine Vicarij, & sub die 10. Aprilis 1615. declarasse dictum Vicarium posse executioni mandare literas Episcopo defuncto directas per sacram Congregationem, & ab eo non executas.

Sup. conten- to in hac Ref. seq. & supra in Ref. 2. cursum in fine §. vit. Sed lege ea per totam.

Sup. hoc si- gnanter in Ref. 1. not. praeterita.

Sup. hoc ibi- dem §. vlt.

RESOL. LXXVIII.

An Vicarius, seu Officialis Capituli Sede Vacante possit exequi dispensationes directas Vicario Generali Episcopi?

Et quid est dicendum de commissione, seu delegatione facta Episcopo mortuo? Ex p. 8. tract. 4. Rel. 66.

Sup. doctrina contenta in hac Resol. in Ref. præterita & lege etiam doctrinam alterius Ref. eius primæ annot.

§. 1. Negatiue respondet Garcia de benefico. tom. 1. parti. 6. c. 2. n. 40. vbi sic ait: Dubitatur an Vicarius, seu Officialis Capituli, Sede Vacante, possit exequi, & expedire dictas litteras in forma Dignum, & dispensationes directas Officiali, seu Vicario, simpliciter dicendo, v. g. Officiali Abulensium commissa Episcopo, vel eius Vicario, certum est non posse expediri per Vicarium Capituli, Sede Vacante, cum non sit Vicarius Episcopi, sed iurisdictionis Episcopalis, Gloss. in dict. Clem. Et si principalis. verb. Episcopi, & ibi Doct. Felin. in dict. cap. eam te. n. 17. Panvin. dict. quest. 10. part. n. 2. Lambert. de iure par. 3. part. 2. lib. 2. art. 7. n. 3. Cuchus dict. tit. 8. n. 39. Sbrozcius lib. 1. q. 16. Marc. Anton. Genuenf. cap. 84. n. 12. quamuis Zecchius dict. cap. 13. de Vicario Episcopi, §. 1. n. 1. dicat dici Vicarium Episcopi, etiam qui deputatur à Capitulo Sede Vacante, & quamuis contrarium in proposito teneat Thomas Sanchez dict. disp. 27. num. 33.

2. Et quidem in proposito dubio videtur affirmatiue respondendum; nam Vicario, seu Officiali Capituli Sede Vacante, possunt de iure dirigi delegationes, & rescripta Papæ, non secus ac Officiali Episcopali, cum sit Vicarius, seu Officialis iurisdictionis Episcopalis, dict. Gloss. verb. Episcopi, dict. Clem. Et si principalis, & ibi. Imola num. 20. Cardin. 15. & Abbas sub. n. 1. Panvin. d. quest. 10. 2. part. n. 8. & 9. Hier. Paul. in pract. Cancell. & de iudiciis, & eorum ordine, versio. item nota. Rebuff. in practi, tit. de Vicariis Episcoporum, num. 4. Sbrozcius lib. 2. q. 23. n. 3. & Flores q. 4. num. 1. & alij, quamuis dubitet Bonifacius in d. Clem. Et si principalis, num. 32. & ita in Hispania solent Nuntij causas delegare Officiali Capituli, Sede Vacante.

3. Et licet Vicarius, seu Officialis, v. g. Abulens. Capituli, Sede Vacante, non sit verè Vicarius, seu Officialis Episcopi, vt dictum est, tamen Vicarius, seu Officialis Abulens. Capituli, Sede Vacante, absolute, verè, & simpliciter est Vicarius, seu Officialis Abulens. vt patet, ergo, & sic practicum est in aliquibus Episcopatibus Hispaniæ, Sede Episcopali Vacante, & ita proxime feruere ait Flores ibi, & tenet Thomas Sanchez supra n. 32.

4. His tamen non obstantibus, contrarium est tenendū vt certum attento stylo Curie, & Cancellaria, quæ Sede Episcopali Vacante, non dirigit huiusmodi litteras in forma Dignum, nec dispensationes, &c. Officiali Capituli, qui non confidit de illo, sed Episcopo viciniori, seu eius Officiali, de quo stylo restatur Hier. Paulus in dict. practica Cancellaria in princip. versio. circa qualitatem personarum, & est notissimus omnibus in Curia medioeriter versatis, & apparet ex litteris quæ huc transmittuntur indirectè viciniori, in quibus dicitur, quod quia Sedes Episcopatus partium vacat, committitur illi, tanquam viciniori, &c. & clarius ex litteris mutationum iudicium, quæ occasione Sedis Vacantis 19. notatæ temporis prædictarum litterarum directarum Officiali illius Episcopatus simpliciter, vel superuenientis, ante illarum executionem, in quibus in substantia dicitur, quod quia prædictæ litteræ directæ fuerunt Of-

ficiali, v. g. Abulens. & Sedes dicti Episcopatus vacat, idè vt dictæ litteræ debitum consequantur effectum committit viciniori illarum executionem, &c. & vide super hoc litteras perinde valere datas anno 1600. cuidam protiso à Vicario Capituli Abulens. Sede Vacante, de quodam beneficio simpliciter resignationem, in quibus dicitur, quòd Officialis procedat ad executionem priorum litterarum, in forma Dignum, ac si à Vicario Capituli executæ non essent, absoluedo illum ab inhabilitate, propter intrusionem & perceptionem fructuum inculsa, & remittendo ei fructus perceptosita tamen vt prius debeat dimittere liberè dictum beneficium in suis manibus, &c. Cum ergo, Curia & Cancellaria, nolit committere Officiali Capituli, Sede Vacante, aperte constat sub nomine Officialis, seu Vicarij, absolute prolata in litteris, quæ diriguntur Officiali, v. g. Abulens. intelligere Officialem Episcopi, & non Capituli. Et hæc omnia docet Garcia loco citato.

5. Sed sententiam affirmatiuam Sanchez tenet etiam Monetam de commut. vlt. vol. cap. 5. num. 500. & seqq. nominatim contra Garciam, quem tamen nouissimè sequitur Merolla tom. 3. disp. 7. cap. 7. dub. 29. num. 296. Sed de hac questione à nobis alibi dictum est.

6. Nota etiam quòd noster Naldus ad Decretales tit. de hereticis, cap. ad abolendam, tenet opinionem Garcia; qui tamen secus dicit de commissione, seu delegatione facta Episcopo mortuo: hanc enim existimat expediri posse per Vicarium Capituli: pro quo citat Garciam loco cit. num. 48. Sed hæc opinio est omnino improbabilis: nam causæ delegatæ Episcopo mortuo, non possunt expediri per ipsum Capitulum: quia non succedit Capitulum in iurisdictione Episcopi delegata, sed tantum in ordinaria vt ostendimus supra. Ergo neque poterunt expediri per Vicarium Capitulum; quia in hunc non transit maior potestas, quam sit in hoc ipso Capitulo. Et hæc sententiam tenet aperte Garcia dict. num. 48.

RESOL. LXXIX.

Quando expirat iurisdictione Vicarij Capituli, Sede Vacante? Ex p. 8. tract. 4. Rel. 69.

§. 1. Ad hoc dubium respondet Marcellus Volpe in practi fori Eccles. c. 44. n. 32. quòd potestas, & iurisdictione Capituli expirat, statim quòd Sedes cessat esse vacans: & est tunc quando nouus Episcopus adeptus est possessionem Episcopatus, Pavinus p. 2. q. 10. n. 19. Hostiens. in cap. cum olim, ill. de restit. spouit. & non sufficit, quòd Episcopus sit electus; quia Episcopo nominato non licet Vicarium mittere. Abbas in cap. qualiter, de elect. & vt Capituli cesset potestas, necesse est, quòd capiatur possessio Episcopatus cum Bullarum ostensione. Quaranta loco citato num. 13. quia Sedes Episcopalis intelligitur semper vacare, donec litteræ Apostolicæ Prælati præsentatæ fuerint Capitulo, Extravaag. inunctis, de elect. & potest Vicarius Capitularis continuare exercitium iurisdictionis, donec nouus Prælati adeptus fuerit possessionem. Nec obstat, quòd Prælati tract. de resignat. lib. 7. q. 23. tenet, cessare vacationem per prouisionem factam, de nouo Prælati, & litteris expeditis; & restatur ita, fuisse resolutam in Rota Romana die 28. Iunij 1583. quia à dicta decisione fuit recessum, de mente Iulij eiusdem anni 1583. in eadem causa, vt refert Gonzales super regula vltima Cancellaria, Gloss. 1. §. 2. n. 88. & ita communiter obseruetur. Et hæc omnia docet etiam Aluol. tom. 3. disp. 71.

deputat. 7. c. 7. dub. 35. n. 315. & 326. qui etiam optime notat, quod si Vicarius fuit electus ad tempus determinatum (quod fieri posse declarat facta Congregatio ad petitionem Capituli Salernitani) tunc elapsis eo tempore, expirat iurisdicatio in Vicario.

RESOL. LXXX.

Ab Vicario Capituli, Sede Vacante, teneatur stare Syndicatus? Ex p. 8. tr. 4. Ref. 70.

Respondeo Vicarium Capituli, Sede Vacante, finito officio, teneri stare syndicatui, ac reddere rationem suae administrationis nouo Episcopo, & si male administraverit seu exercuerit suum officium, posse ab Episcopo puniri. Sic aperte colligitur ex Trid. sess. 24. c. 16. de refor. ibi. *Rationem exigat, &c.* Et ita docet Vulpes in praxi fori Ecclesiast. cap. 44. n. 19. Riccius p. 4. decis. 291. per totam, omnino videndus.

RESOL. LXXXI.

Ab Episcopo superueniens possit visitare Capitulum, Sede Vacante? Et ducatur Vicarium Capituli, Sede Vacante, teneri, finito officio, stare syndicatui, & posse ab Episcopo ad id compelli, & in aliquo comprehensum puniri.

Imò, & ipsum Capitulum, facta remotione Vicarij, & aliorum Officialium à se nominatorum, illos posse statim compelli ad reddendam rationem administrationis, ac pro admisis culpis puniri, & aliqua alia cetera supradicta explanantur. Ex p. 8. tract. 4. Ref. 5.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue ex Concil. Tridentino sess. 24. cap. 16. de reformat. vers. *Episcopus vero, per quem indubiè Vicarium Capituli, Sede Vacante, teneri finito officio stare syndicatui, & posse ab Episcopo ad id compelli, & in aliquo delicto comprehensum puniri, asserunt Genuesi. dicto cap. 58. in fin. Prosper August. in addit. ad Quarant. dicto verb. Capitulum Sede Vacante, n. 14. Riccius in prax. for. Eccles. decis. 481. in 1. edit. aliàs, 504. in 2. edit. & decis. 291. Rague, de voce canon. in cap. 9. q. 40. num. 13. Vgolin. de offic. Episcop. c. 2. §. 2. n. 2. Armentariz ad leges Navarrae. lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num. 99. & August. Barbosa in Passosali, 3. pari. alleg. 34. numer. 183.*

2. Quinimò, & ipsum Capitulum, facta remotione Vicarij, vel aliorum Officialium à se nominatorum, quòd illos possit statim compelli ad reddendam rationem administrationis, ac pro admisis culpis puniri: absque præiudicio tamen alterius syndicationis Episcopi successoris, qui etiam poterit eos syndicare, & punire, quamuis à Capitulo fuerint absoluti, decisum fuisse narrat Nicol. Garcia d. 5. pari. cap. 7. n. 23. Et hæc omnia docet etiam Solorzanus de Indiarum iure, tom. 2. lib. 3. cap. 13. num. 29.

TRACTATUS SEXTVS

DE

HORIS. CANONICIS,

ATQVE DE ALIQVIBVS RESTITVTIONIBVS
pro omissione, vel defectibus commissis in earum recitatione.

RESOLVTIO PRIMA.

An Papa teneatur sub mortali ad recitandum Horas Canonicas, & ad confessionem Sacramentalem semel in anno, &c. Ex part. 6. tract. 7. & Miscell. 2. Resolut. 3. que nunc inueniuntur in tom. 1. tract. 3. Resol. 48.

RESOL. II.

An Cardinalatus inducat obligationem recitandi Horas Canonicas? Et quo tempore Cardinalatus inducat supra dictam obligationem recitandi Horas Canonicas, an à die, que Cardinalatus sumit Birretum, vel à die, quo sumit Pileum Rubrum? Et quo inferatur Beneficium non teneri persolvere Horas Canonicas à die collationis beneficij, sed à die possessionis adpræ. Etiamque deducitur, quod distributiones possunt dari propter laborem & per

consequens expendi possunt à Beneficiario, & Cardinali ad libitum, & restari de his, & tamen obligare ad Officium Diuinum, & ab eo non excusatur beneficiarius qui non vult restare, & ideo fructus non recipit. Et docetur, quòd quamuis Prestimonia proprie non sint beneficia, non tamen sequuntur, nec est probabile ad officium Canonicum non obligare. Ex p. 8. tr. 7. & Misc. Ref. 1.

§. 1. **A**s vs est curiosus, à nemine pertractatus; ideo suppono aliquem Cardinalem nullum habere beneficium, nec factis Ordinibus esse initiatum; sed tantum à S. D. N. fuisse inter Augustos, & Purpureos Patres assumptum. Quæro, an ex vi solius Cardinalatus teneatur ad pensum diuini Officij? Et pro parte affirmatiua facit, quia beneficium inducit onus persoluendi Horas Canonicas: sed Cardinalatus est beneficium; ergo inducit obligationem recitandi diuinum Officium. Maior propositio argumenti non indiget probatione, quia ab omnibus admittitur. Minor verò probatur ex c. 2. de Clericis non residentibus. ibi, *Canonicè est depositus;*